EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 15.12.2020
COM(2020) 825 final

2020/0361 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2020) 432 final} - {SWD(2020) 348 final} - {SWD(2020) 349 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Direktiivin 2000/31/EY[1] (sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi) antamisen jälkeen on syntynyt uusia ja innovatiivisia tietoyhteiskunnan (digitaalisia) palveluja, jotka muuttavat unionin kansalaisten jokapäiväistä elämää. Ne myös muovaavat ja muuttavat tapaa, jolla kansalaiset viestivät, käyttävät yhteyksiä, kuluttavat ja harjoittavat liiketoimintaa. Nämä palvelut ovat vaikuttaneet syvästi yhteiskunnan ja talouden muutoksiin unionissa ja kaikkialla maailmassa. Samaan aikaan niiden käytöstä aiheutuu uusia riskejä ja haasteita niin yhteiskunnalle kuin palveluja käyttäville ihmisille. Digitaalisilla palveluilla voidaan tukea kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista edistämällä taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyyttä. Koronaviruskriisi on osoittanut digitaaliteknologian merkityksen kaikilla nykypäivän elämän osa-alueilla. Se on selvästi osoittanut, että taloutemme ja yhteiskuntamme ovat riippuvaisia digitaalisista palveluista, ja tuonut esiin digitaalisten palvelujen nykyisen toimintakehyksen edut ja riskit.

Tiedonannossaan *Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa*[2] komissio sitoutui päivittämään horisontaaliset säännöt, joissa määritellään digitaalisten palvelujen tarjoajien ja erityisesti verkkoalustojen vastuut ja velvollisuudet.

Näin tehdessään komissio on ottanut huomioon Euroopan parlamentin valiokunta-aloitteisissa mietinnöissä esille tuodut ongelmat ja analysoinut niissä tehtyjä ehdotuksia. Euroopan parlamentti antoi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 225 artiklan nojalla kaksi päätöslauselmaa: ”Digitaalisia palveluja koskeva säädös: sisämarkkinoiden toiminnan parantaminen”[3] ja ”Digitaalisia palveluja koskeva säädös: kaupallisten ja yksityisoikeudellisten sääntöjen mukauttaminen verkossa toimivia kaupallisia yhteisöjä varten”[4]: Euroopan parlamentti hyväksyi myös muussa kuin lainsäätämisjärjestyksessä päätöslauselman digitaalisia palveluja koskevasta säädöksestä ja perusoikeuskysymyksistä[5]. Päätöslauselmien sisältö on monilta osin toisiaan täydentävä. Päätöslauselmissa kehotetaan painokkaasti säilyttämään sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin keskeiset periaatteet ja suojelemaan perusoikeuksia verkkoympäristössä sekä anonymiteettiä verkossa aina, kun se on teknisesti mahdollista. Niissä vaaditaan avoimuutta, tiedonantovelvoitteita ja vastuuvelvollisuutta digitaalisten palvelujen tarjoajille ja kannatetaan tehokkaita velvoitteita laittoman verkkosisällön torjumiseksi. Niissä myös kannatetaan julkista valvontaa EU:n ja kansallisella tasolla sekä toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä eri lainkäyttöalueilla lainsäädännön täytäntöönpanossa, erityisesti rajatylittävissä kysymyksissä.

Päätöslauselmassa ”Digitaalisia palveluja koskeva säädös: sisämarkkinoiden toiminnan parantaminen” kehotetaan uudistamaan sähköistä kaupankäyntiä koskevaa EU:n nykyistä

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (”Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä””) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).
[2] https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-shaping-europes-digital-future-feb2020_fi_4.pdf
[3] Euroopan parlamentin päätöslauselma sisämarkkinoiden toiminnan parantamisesta (2020/2018(INL)).
[4] Euroopan parlamentin päätöslauselma kaupallisten ja yksityisoikeudellisten sääntöjen mukauttamisesta verkossa toimivia kaupallisia yhteisöjä varten (2020/2019(INL)).
[5] Euroopan parlamentin päätöslauselma digitaalisia palveluja koskevasta säädöksestä ja perusoikeuskysymyksistä (2020/2022(INI)).

oikeudellista kehystä kunnianhimoisesti mutta säilyttämään samalla sen vastuujärjestelmän perusperiaatteet, yleisen valvonnan kielto ja sisämarkkinalauseke, joiden päätöslauselmassa katsotaan olevan edelleen ajankohtaisia. Päätöslauselmassa vahvistetaan uudelleen sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin tavoitteet ja kehotetaan toteuttamaan toimenpiteitä, joiden ytimessä on kuluttajansuoja, sisällyttämällä sääntelyyn verkossa toimivia markkinapaikkoja koskeva yksityiskohtainen osio, sekä toimenpiteitä, joilla varmistetaan kuluttajien luottamus digitaaliseen talouteen, kunnioittaen samalla käyttäjien perusoikeuksia. Päätöslauselmassa kannatetaan myös sääntöjä, joilla tuetaan kilpailukykyistä digitaalista ympäristöä Euroopassa, ja ehdotetaan digipalvelusäädöstä maailmanlaajuisena normien asettajana.

Päätöslauselmassa ”Digitaalisia palveluja koskeva säädös: kaupallisten ja yksityisoikeudellisten sääntöjen mukauttaminen verkossa toimivia kaupallisia yhteisöjä varten” peräänkuulutetaan digitaalisten palvelujen sisällön moderointiprosessien oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden lisäämistä, perusoikeuksien kunnioittamista ja riippumattomien oikeudellisten muutoksenhakukeinojen takaamista. Päätöslauselmaan sisältyy myös pyyntö yksityiskohtaisesta ilmoitus- ja toimintamekanismista, jolla puututaan laittomaan sisältöön, kattavista säännöistä, jotka koskevat verkkomainontaa, myös kohdennettua mainontaa, sekä älykkäiden sopimusten kehittämisen ja käytön mahdollistamisesta.

Muussa kuin lainsäätämisjärjestyksessä annetussa päätöslauselmassa digitaalisia palveluja koskevasta säädöksestä ja perusoikeuskysymyksistä korostetaan oikeudellisen selkeyden tarvetta verkkoalustojen ja käyttäjien kannalta sekä perusoikeuksien kunnioittamista, ottaen huomioon teknologian nopea kehitys. Siinä peräänkuulutetaan yhdenmukaistettuja sääntöjä laittoman verkkosisällön torjumisesta, vastuuvapautuksista ja sisällön moderoinnista. Päätöslauselma sisältää myös selkeät raportointi- ja avoimuusvastuut verkkoalustoille ja viranomaisille. Myös neuvoston päätelmissä[6] suhtauduttiin myönteisesti komission ilmoitukseen digipalvelusäädöksestä, ja painotettiin, että ”tarvitaan selkeät ja yhdenmukaiset näyttöön perustuvat säännöt, jotka koskevat digitaalisten palvelujen vastuita ja vastuuvelvollisuutta ja jotka antaisivat internetin välityspalvelujen tarjoajille asianmukaisen tason oikeusvarmuuden”, ja korostettiin, että ”EU:n valmiuksia ja kansallisten viranomaisten yhteistyötä on kehitettävä siten, että sisämarkkinoiden perusperiaatteet turvataan ja niitä vahvistetaan, ja että kansalaisten turvallisuutta on lisättävä ja heidän oikeuksiaan digitaalisessa ympäristössä suojeltava koko sisämarkkinoilla”. Tämä toimintakehotus toistettiin 2. lokakuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä[7].

Tämä ehdotus perustuu sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä vahvistettuihin keskeisiin periaatteisiin, jotka ovat edelleen ajankohtaisia. Ehdotuksella pyritään varmistamaan parhaat edellytykset innovatiivisten digitaalisten palvelujen tarjoamiselle sisämarkkinoilla, edistämään verkkoturvallisuutta ja perusoikeuksien suojelua sekä luomaan vankka ja kestävä hallintorakenne välityspalvelujen tarjoajien tehokasta valvontaa varten.

Ehdotuksessa määritellään selkeät vastuut ja vastuuvelvollisuus välityspalvelujen tarjoajille ja erityisesti verkkoalustoille, kuten sosiaaliselle medialle ja markkinapaikoille. Ehdotuksessa asetetaan tietyille välityspalveluille selkeät huolellisuusvelvoitteet, mukaan lukien laitonta sisältöä koskevat ilmoitus- ja toimintamenettelyt ja mahdollisuus kyseenalaistaa verkkoalustojen tekemät sisällön moderointipäätökset, ja pyritään näin parantamaan käyttäjien

[6] Neuvoston päätelmät Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentamisesta, 8711/20, 9. kesäkuuta 2020, https://www.consilium.europa.eu/media/44389/st08711-en20.pdf.
[7] https://www.consilium.europa.eu/media/45917/021020-euco-final-conclusions-fi.pdf

turvallisuutta verkossa kaikkialla unionissa sekä heidän perusoikeuksiensa suojelua. Lisäksi tiettyjen verkkoalustojen velvollisuudella vastaanottaa, tallentaa ja osittain tarkistaa ja julkaista tietoja palvelujaan käyttävistä elinkeinonharjoittajista varmistetaan kuluttajille turvallisempi ja avoimempi verkkoympäristö. Koska erittäin suurilla verkkoalustoilla on erityinen vaikutus talouteen ja yhteiskuntaan, ehdotuksessa asetetaan korkeampi avoimuus- ja vastuuvelvollisuustaso sen suhteen, miten tällaisten verkkoalustojen tarjoajat moderoivat sisältöjä, sekä mainonnan ja algoritmisten prosessien suhteen. Ehdotuksessa asetetaan palveluntarjoajille velvollisuus arvioida järjestelmiensä aiheuttamat riskit ja kehittää asianmukaisia riskinhallintavälineitä palvelujensa luotettavuuden suojaamiseksi manipulointitekniikoiden käytöltä. Toiminnallisena kynnysarvona palveluntarjoajan kuulumiseksi näiden velvoitteiden soveltamisalaan on verkkoalustan merkittävä kattavuus unionissa eli nykyisten arvioiden mukaan yli 45 miljoonaa palvelun vastaanottajaa. Tämä kynnysarvo on oikeassa suhteessa verkkoalustojen kattavuudesta unionissa aiheutuviin riskeihin: jos unionin väkiluku muuttuu tietyllä prosenttiosuudella, komissio mukauttaa kynnysarvossa huomioon otettavien palvelun vastaanottajien määrää siten, että se vastaa johdonmukaisesti kymmentä prosenttia unionin väestöstä. Lisäksi digipalvelusäädöksessä vahvistetaan yhteissääntelyyn perustuva varajärjestely, joka muun muassa perustuu olemassa oleviin vapaaehtoisiin aloitteisiin.

Ehdotuksessa säilytetään sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä vahvistetut välityspalvelujen vastuuta koskevat säännöt, joita nykyisin pidetään digitaalitalouden perustana ja keskeisenä tekijänä perusoikeuksien suojelemisessa verkossa. Euroopan unionin tuomioistuin on tulkinnut näitä sääntöjä ja antanut näin arvokkaita selvennyksiä ja ohjeita. Jotta voidaan varmistaa tosiasiallinen yhdenmukaistaminen kaikkialla unionissa ja välttää oikeudellinen hajanaisuus, kyseiset säännöt on kuitenkin tarpeen sisällyttää asetukseen. On myös aiheellista selventää joitakin kyseisten sääntöjen näkökohtia, jotta voidaan poistaa nykyiset pidäkkeet, jotka estävät välityspalvelujen tarjoajien vapaaehtoisia oma-aloitteisia tutkimuksia käyttäjiensä turvallisuuden varmistamiseksi, sekä selventää välityspalvelujen tarjoajien roolia kuluttajien näkökulmasta tietyissä olosuhteissa. Odotettavissa on, että nämä tarkennukset auttavat pienempiä, innovatiivisia palveluntarjoajia laajentamaan ja kasvattamaan toimintaansa paremman oikeusvarmuuden turvin.

Digitaalisten palvelujen syvemmät ja rajattomat sisämarkkinat edellyttävät jäsenvaltioiden välistä tiiviimpää yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa asetusehdotuksessa vahvistettujen uusien sääntöjen tehokas valvonta ja täytäntöönpano. Ehdotuksessa asetetaan selkeät vastuualueet jäsenvaltiolle, joka valvoo, että sen alueelle sijoittautuneet palveluntarjoajat noudattavat asetusehdotuksessa asetettuja velvoitteita. Näin varmistetaan sääntöjen mahdollisimman nopea ja tehokas täytäntöönpano sekä suojellaan kaikkia EU:n kansalaisia. Ehdotuksen tavoitteena on tarjota yksinkertaiset ja selkeät prosessit, joiden avulla sekä kansalaisille että palveluntarjoajille tarjoutuu apua niiden keskinäisessä vuorovaikutuksessa valvontaviranomaisten kanssa. Siltä varalta, että koko unionissa ilmenee järjestelmäriskejä, asetusehdotuksessa säädetään valvonnasta ja täytäntöönpanosta unionin tasolla.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Digitaalisia palveluja sääntelevää EU:n nykyistä oikeudellista kehystä tukee ennen kaikkea sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi. Tällä asetusehdotuksella ei rajoiteta sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin soveltamista, ja ehdotus perustuu asianomaisen direktiivin säännöksiin, erityisesti 3 artiklassa säädettyyn sisämarkkinaperiaatteeseen. Asetusehdotuksessa säädetään yhteistyö- ja koordinointimekanismista asetuksessa asetettujen velvoitteiden valvomiseksi. Välityspalvelujen tarjoajien vapauttamista vastuuvelvollisuudesta

koskevan horisontaalisen kehyksen osalta tällä asetuksella kumotaan sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 12–15 artikla ja sisällytetään kyseiset artiklat tähän asetukseen, säilyttäen tällaisten palveluntarjoajien vastuuvapautukset, sellaisina kuin Euroopan unionin tuomioistuin niitä tulkitsee.

Kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä ja kyseessä olevasta oikeudenalasta riippuen kansalliset oikeus- tai hallintoviranomaiset voivat määrätä välityspalvelujen tarjoajat toimimaan tiettyjä laittomia sisältöjä vastaan. Tällaiset määräykset, erityisesti silloin, kun niissä velvoitetaan palveluntarjoaja estämään laittoman sisällön ilmestyminen uudelleen, on annettava noudattaen unionin oikeutta ja erityisesti yleisten valvontavelvoitteiden asettamiskieltoa, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin on näitä tulkinnut[8]. Tämä ehdotus ja erityisesti sen 8 artikla eivät vaikuta tähän oikeuskäytäntöön. Tämän ehdotuksen on tarkoitus muodostaa asianmukainen perusta sellaisten vankkojen teknologioiden kehittämiselle, joilla estetään laittomien tietojen uudelleen ilmestyminen, ja siihen olisi liitettävä mahdollisimman tiukat suojatoimet, joilla vältetään laillisen sisällön virheellinen poistaminen. Tällaisia välineitä olisi kehitettävä kaikkien asianomaisten osapuolten välillä neuvoteltujen vapaaehtoisten sopimusten pohjalta, ja jäsenvaltioiden olisi edistettävä niitä. Näiden menettelyjen hyväksyminen ja käyttö on kaikkien välityspalvelujen tarjoamiseen osallistuvien edun mukaista. Vastuuta koskevat tämän asetuksen säännökset eivät saisi estää asianomaisia osapuolia kehittämästä ja panemasta tehokkaasti täytäntöön teknisiä suoja- ja tunnistusjärjestelmiä ja digitaalitekniikan mahdollistamaa automatisoitua tunnistamista asetuksen (EU) 2016/679 asettamissa rajoissa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Asetusehdotuksella otetaan käyttöön horisontaalinen kehys, joka kattaa kaikki välityspalveluihin liittyvät sisältö-, tuote-, palvelu- ja toimintaluokat. Tällaisen sisällön, tuotteiden tai palvelujen laitonta luonnetta ei määritellä tässä asetuksessa, vaan se on seurausta unionin oikeudesta tai unionin oikeuden mukaisesta kansallisesta lainsäädännöstä.

Alakohtaiset välineet eivät kata kaikkia vaikutustenarvioinnissa esitettyjä sääntelyn puutteita: ne eivät sisällä kattavia sääntöjä laittomaan sisältöön liittyvistä menettelyllisistä velvoitteista, ja ne sisältävät ainoastaan perussäännöt, jotka koskevat palveluntarjoajien avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta, sekä rajoitetut valvontamekanismit. Lisäksi alakohtaiset säädökset kattavat tilanteet, joissa tarvitaan mukautettuja lähestymistapoja. Ne ovat soveltamisaltaan rajallisia kahdesta näkökulmasta. Ensinnäkin alakohtaisilla toimilla puututaan pieneen joukkoon kysymyksiä (esim. tekijänoikeusloukkaukset, terroristinen sisältö, lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvä materiaali, laiton vihapuhe tai jotkin laittomat tuotteet). Toiseksi ne kattavat ainoastaan tällaisen sisällön levittämisen tietyntyyppisissä palveluissa (esim. tietyt verkkoalustat tekijänoikeusloukkausten osalta, vain videonjakoalustat sekä vain sikäli kuin kyseessä on audiovisuaalinen terroristinen sisältö tai vihapuhe). On kuitenkin tärkeää selventää ehdotetun uuden asetuksen ja alakohtaisten välineiden välistä suhdetta.

Asetusehdotus täydentää voimassa olevaa alakohtaista lainsäädäntöä eikä vaikuta tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen tiettyjä näkökohtia sääntelevän voimassa olevan, erityissäädöksenä (*lex specialis*) sovellettavan EU:n lainsäädännön soveltamiseen. Esimerkiksi videonjakoalustojen tarjoajista (audiovisuaalisista mediapalveluista) annetussa direktiivissä 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/1808, säädettyjä velvoitteita sovelletaan jatkossakin audiovisuaalisen sisällön ja audiovisuaalisen

[8] Esimerkiksi 3. lokakuuta 2019 annettu tuomio, Glawischnig-Piesczek (C-18/18).

kaupallisen viestinnän osalta. Tätä asetusta sovelletaan kuitenkin kyseisiin palveluntarjoajiin siltä osin kuin audiovisuaalisista mediapalveluista annettu direktiivi tai muut unionin säädökset, kuten asetusehdotus verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen estämisestä, eivät sisällä niihin sovellettavia tarkempia säännöksiä.

Oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjiä varten annetussa asetuksessa (EU) 2019/1150 perustettua kehystä sovelletaan erityissäädöksenä (*lex specialis*). Kyseisellä kehyksellä varmistetaan, että tällaisten palvelujen yrityskäyttäjille sekä verkossa toimivien hakukoneiden osalta yritysverkkosivustokäyttäjille turvataan asianmukainen avoimuus, oikeudenmukaisuus ja tehokkaat muutoksenhakumahdollisuudet.

Lisäksi tässä ehdotuksessa esitetyt säännöt täydentävät kuluttajansuojasäännöstöä ja erityisesti neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja direktiivien 98/6/EY, 2005/29/EY sekä 2011/83/EU muuttamisesta annettua direktiiviä (EU) 2019/2161. Niissä vahvistetaan erityiset säännöt tiettyjen tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamien tiettyjen ominaisuuksien läpinäkyvyyden lisäämiseksi.

Tämä ehdotus ei rajoita asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) eikä muiden henkilötietojen suojaa ja viestinnän yksityisyyttä koskevien unionin sääntöjen soveltamista. Esimerkiksi verkkoalustoilla tapahtuvaa mainontaa koskevilla toimenpiteillä täydennetään voimassa olevia sääntöjä, jotka koskevat suostumusta ja oikeutta vastustaa henkilötietojen käsittelyä, mutta ei muuteta niitä. Niissä asetetaan avoimuusvelvoitteita verkkoalustojen käyttäjiä kohtaan, jotka voivat näiden tietojen avulla myös käyttää oikeuksiaan rekisteröityinä. Niiden turvin viranomaiset ja hyväksytyt tutkijat voivat myös tutkia, miten mainoksia näytetään ja miten ne kohdennetaan.

Tätä ehdotusta täydennetään Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman (COM(2020) 790 final) mukaisilla muilla toimilla. Tavoitteena on parantaa kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja rakentaa selviytymiskykyisempiä demokratioita kaikkialla unionissa. Käytännesääntöjä koskevia, tässä asetuksessa vahvistettuja sääntöjä voitaisiin käyttää perustana, ja niitä voitaisiin täydentää tarkistetuilla ja tiukennetuilla disinformaatiota koskevilla käytännesäännöillä, perustuen komission ohjeisiin.

Ehdotus on myös täysin johdonmukainen niiden tasa-arvostrategioiden kanssa, jotka komissio on hyväksynyt tasa-arvon unionin puitteissa, ja tukee niitä. Ehdotus ei vaikuta komission aloitteeseen, jonka tavoitteena on parantaa digitaalisilla verkkoalustoilla työskentelevien henkilöiden työoloja.

Asetusehdotus perustuu vuonna 2018 annettuun laittoman verkkosisällön torjumista koskevaan suositukseen[9]. Siinä otetaan huomioon kokemukset, joita on saatu komission tukemista itsesääntelytoimista, kuten tuoteturvallisuussitoumuksesta[10], tuoteväärennösten torjuntaa koskevasta yhteisymmärryspöytäkirjasta[11], laittoman vihapuheen torjumista koskevista käytännesäännöistä[12] ja terroristisen sisällön osalta EU:n internetfoorumista.

[9] Komission suositus, annettu 1 päivänä maaliskuuta 2018, toimenpiteistä laittoman verkkosisällön torjumiseksi (C(2018) 1177 final).

[10] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/product-safety/product-safety-pledge_en

[11] https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property/enforcement/memorandum-understanding-sale-counterfeit-goods-internet_en

[12] https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combatting-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-code-conduct-countering-illegal-hate-speech-online_en

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artikla, jossa määrätään toimenpiteistä sisämarkkinoiden toiminnan varmistamiseksi.

Ehdotuksen ensisijaisena tavoitteena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta erityisesti rajatylittävien digitaalisten palvelujen (varsinkin välityspalvelujen) tarjoamisen osalta. Tämän tavoitteen mukaisesti ehdotuksella pyritään varmistamaan yhdenmukaiset edellytykset innovatiivisten rajatylittävien palvelujen kehittämiselle unionissa käsittelemällä ja ehkäisemällä tällaisen taloudellisen toiminnan esteitä, jotka johtuvat kansallisten lainsäädäntöjen erilaisista kehitystavoista, ottaen huomioon, että useat jäsenvaltiot ovat antaneet tai aikovat antaa lainsäädäntöä muun muassa laittoman verkkosisällön poistamisesta, huolellisuusvelvoitteesta, ilmoitus- ja toimintamenettelyistä sekä avoimuudesta. Samalla ehdotuksessa säädetään digitaalisten palvelujen asianmukaisesta valvonnasta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä unionin tasolla ja tuetaan siten luottamusta, innovointia ja kasvua sisämarkkinoilla.

- **Toissijaisuusperiaate**

Kun otetaan huomioon, että internet on luonteeltaan rajatylittävää, edellä mainitut kansallisen tason lainsäädäntötoimet haittaavat palvelujen tarjoamista ja vastaanottamista kaikkialla unionissa eikä niillä pystytä tehokkaasti varmistamaan unionin kansalaisten ja yritysten turvallisuutta ja yhdenmukaista oikeuksien suojelua verkossa. Unionissa kehitettävien innovatiivisten rajatylittävien digitaalisten palvelujen edellytysten yhdenmukaistaminen siten, että samalla säilytetään turvallinen verkkoympäristö, voidaan toteuttaa ainoastaan unionin tasolla.

Unionin tason toimet tarjoavat ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta sekä vähentävät säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia koko unionissa. Samaan aikaan ehdotuksella edistetään kaikkien unionin kansalaisten yhdenvertaista suojelua varmistamalla, että välityspalvelujen tarjoajien toimet laitonta verkkosisältöä vastaan ovat yhtenäisiä palveluntarjoajan sijoittautumispaikasta riippumatta. Hyvin koordinoidulla, unionin tasolla vahvistettavalla valvontajärjestelmällä varmistetaan myös, että välityspalvelujen tarjoajiin sovelletaan yhtenäistä lähestymistapaa kaikissa jäsenvaltioissa.

Jotta voidaan suojella tehokkaasti käyttäjiä verkossa ja välttää se, että unioniin sijoittautuneet digitaalisten palvelujen tarjoajat joutuvat epäedulliseen kilpailuasemaan, on tarpeen kattaa myös unionin ulkopuolelle sijoittautuneet asiaankuuluvat palveluntarjoajat, jotka toimivat sisämarkkinoilla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksella pyritään edistämään välityspalvelujen tarjoajien vastuullista ja huolellista käyttäytymistä turvallisen verkkoympäristön varmistamiseksi, jotta unionin kansalaiset ja muut osapuolet voivat vapaasti käyttää perusoikeuksiaan, erityisesti sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta. Ehdotuksen keskeiset säännökset rajaavat asetuksen siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ehdotuksessa erityisesti asetetaan erityyppisille digitaalisten palvelujen tarjoajille eritasoisia huolellisuusvelvoitteita niiden palvelujen luonteen ja koon mukaan. Tarkoituksena on varmistaa, että niiden palveluja ei käytetä laittomaan toimintaan ja palveluntarjoajat toimivat vastuullisesti. Tällä lähestymistavalla puututaan tiettyihin havaittuihin ongelmiin vain siellä, missä ongelmia esiintyy, mutta se ei kuormita liikaa niitä palveluntarjoajia, joita nämä

ongelmat eivät koske. Tietyt sisällölliset velvoitteet koskevat vain erittäin suuria verkkoalustoja, joilla on kattavuutensa ansiosta keskeinen ja järjestelmällinen rooli julkisen keskustelun ja taloudellisten liiketoimien helpottamisessa. Erittäin pienet palveluntarjoajat jäävät velvoitteiden ulkopuolelle kokonaan.

Kun on kyse unionin ulkopuolelle sijoittautuneista digitaalisen palvelun tarjoajista, jotka tarjoavat palveluja unionissa, asetuksessa edellytetään laillisen edustajan nimeämistä unioniin tehokkaan valvonnan ja tarvittaessa täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Ehdotus on oikeassa suhteessa velvoitteisiin, ja siinä otetaan huomioon digitaalisten palvelujen rajatylittävä luonne. Siinä otetaan käyttöön jäsenvaltioiden välinen yhteistyömekanismi, johon liittyy erittäin suurten verkkoalustojen tehostettu unionin tason valvonta. Ehdotuksella ei myöskään muuteta alakohtaisia säädöksiä eikä niissä vahvistettuja täytäntöönpano- ja hallintomekanismeja. Siinä säädetään kuitenkin horisontaalisesta kehyksestä sellaisia näkökohtia varten, jotka ulottuvat alakohtaisilla säädöksillä säänneltyjen palvelujen tiettyjen sisältöjen tai alaluokkien ulkopuolelle.

Ehdotuksella luodaan selkeät puitteet, joita tukee jäsenvaltioiden välinen ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö sekä itsesääntely. Ehdotuksen tarkoituksena onkin parantaa oikeusvarmuutta ja lisätä luottamusta sekä pysyä samalla merkityksellisenä ja tehokkaana pitkällä aikavälillä yhteistyökehyksen joustavuuden ansiosta.

- **Toimintatavan valinta**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklassa annetaan lainsäätäjälle mahdollisuus antaa asetuksia ja direktiivejä.

Komissio on päättänyt esittää asetusehdotuksen, jolla varmistetaan yhdenmukainen suojan taso koko unionissa, estetään eroavuudet, jotka haittaavat asianomaisten palvelujen vapaata tarjoamista sisämarkkinoilla, sekä varmistetaan yritysten ja kuluttajien oikeuksien yhdenmukainen suoja ja yhdenmukaiset velvollisuudet kaikkialla sisämarkkinoilla. Tämä on tarpeen oikeusvarmuuden ja läpinäkyvyyden turvaamiseksi sekä talouden toimijoille että kuluttajille. Asetusehdotuksella varmistetaan myös oikeuksien ja velvollisuuksien yhdenmukainen seuranta ja samanlaiset seuraamukset kaikissa jäsenvaltioissa sekä tehokas yhteistyö eri jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten välillä ja unionin tasolla.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Tämä ehdotus perustuu sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin arviointiin, joka toteutettiin samanaikaisesti yhtenä prosessina ehdotuksen ohessa esitettävän vaikutustenarvioinnin kanssa. Sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin erityistavoitteina oli varmistaa i) hyvin toimivat digitaalisten palvelujen sisämarkkinat, ii) laittoman verkkosisällön tehokas poistaminen perusoikeuksia täysin kunnioittaen sekä iii) riittävä tiedotus ja läpinäkyvyys kuluttajien kannalta.

Sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin **vaikuttavuuden** osalta arviointi osoittaa, että vaikka sähköisestä kaupankäynnistä annettu direktiivi on tarjonnut merkittävän kannustimen digitaalisten palvelujen sisämarkkinoiden kasvulle ja mahdollistanut tällaisten palvelujen uusien tarjoajien markkinoille tulon ja toiminnan laajentamisen, alkuperäisiä tavoitteita ei ole täysin saavutettu.

Erityisesti digitaalitalouden dynaaminen kasvu ja uudentyyppisten palveluntarjoajien ilmaantuminen tuovat mukanaan tiettyjä uusia haasteita, joita jäsenvaltiot käsittelevät eri tavoin, joten alkuperäisiä tavoitteita on selvennettävä. Lisäksi tämä kehitys hankaloittaa entisestään jo olemassa olevien tavoitteiden saavuttamista. Tästä on osoituksena myös lisääntynyt oikeudellinen hajanaisuus.

Arviointi osoitti myös, että vaikka useat uudet sääntelyvälineet edistävät arvokkaalla tavalla joidenkin sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä asetettujen politiikkatavoitteiden saavuttamista, ne tarjoavat vain alakohtaisia ratkaisuja joihinkin taustalla oleviin ongelmiin (esim. puuttumalla tietyntyyppisen laittoman toiminnan yleistymiseen). Näin ollen niissä ei käsitellä näitä kysymyksiä yhtenäisesti koko digitaalisen ekosysteemin kannalta, koska ne rajoittuvat tietyntyyppisiin palveluihin tai tietyntyyppiseen laittomaan sisältöön. Vaikka itsesääntelyaloitteet ovat yleisesti ottaen tuottaneet myönteisiä tuloksia, niitä ei voida panna oikeudellisesti täytäntöön eivätkä ne kata kaikkia digitaalitalouden osallistujia. Sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin **tehokkuudesta** voidaan todeta, että direktiivistä aiheutuu vain vähän lisäkustannuksia jäsenvaltioiden viranomaisille ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajille. Arvioinnissa ei ole paljastunut erityisen suuria tai kohtuuttomia kustannuksia, eikä pk-yrityksiin kohdistuvien vaikutusten osalta ole noussut esille merkittäviä ongelmakysymyksiä. Suurin kysymys tässä suhteessa liittyy jäsenvaltioiden välisen yhteistyömekanismin epäselvyyteen, joka aiheuttaa rasitteita ja kaksinkertaisia kustannuksia huolimatta direktiivin vastakkaisesta tavoitteesta, erityisesti verkkoalustojen valvonnan osalta. Tämä on olennaisesti heikentänyt direktiivin tehokkuutta sisämarkkinoiden toiminnan ylläpitämisessä.

Kun tarkastellaan kysymystä siitä, ovatko sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin tavoitteet edelleen **tarkoituksenmukaisia**, arviointi osoittaa, että mainitun direktiivin tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia, mutta samaan aikaan on olemassa useita uusia kehityssuuntia, jotka eivät näy riittävällä tavalla nykyisissä julkisen politiikan tavoitteissa.

Ensinnäkin avoin julkinen kuuleminen, sidosryhmien asian osalta esittämät kommentit, Euroopan parlamentin mietinnöt[13] ja neuvoston päätelmät[14] vahvistavat, että sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin nykyiset periaatteet ja tavoitteet pätevät edelleen. Direktiivin voimaantulon jälkeen on kuitenkin tullut esille uusia informaation epäsymmetrioita ja riskejä, jotka liittyvät verkkoalustojen, varsinkin erittäin suurten verkkoalustojen, yleistymiseen ja digitalisaation laajuuteen. Tämä koskee esimerkiksi algoritmista päätöksentekoa (joka vaikuttaa siihen, miten tietovirrat välitetään verkossa) ja verkkomainontajärjestelmiä.

Arviointi osoitti, että sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi on **johdonmukainen** sen antamisen jälkeen toteutettujen muiden EU:n toimien kanssa. Arvioinnissa ei myöskään havaittu sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin sisäistä epäjohdonmukaisuutta.

Lisäksi ainakin osia sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin todellisista hyödyistä, joita arviointi toi esille, voitaisiin pitää **EU:n tason lisäarvona**. On todennäköistä, että jäsenvaltiot olisivat jatkaneet omien sääntelyjärjestelmiensä soveltamista ilman yhteisiä periaatteita ja että jotkin jäsenvaltiot eivät olisi edelleenkään ottaneet horisontaalisia sääntöjä käyttöön. Vankan

[13] Euroopan parlamentti, ks. edellinen alaviite.
[14] Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen, saatavilla osoitteessa: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8711-2020-INIT/fi/pdf.

näytön puuttuessa ei kuitenkaan ole mahdollista tehdä lopullisia päätelmiä tämän EU:n tason lisäarvon laajuudesta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio on viimeisten viiden vuoden aikana kuullut monia eri sidosryhmiä, muun muassa digitaalisten palvelujen tarjoajia, kuten verkkoalustoja ja muita välityspalvelujen tarjoajia, verkossa kauppaa käyviä yrityksiä, media-alan julkaisijoita, tuotemerkkien omistajia ja muita yrityksiä, työmarkkinaosapuolia, digitaalisten palvelujen käyttäjiä, kansalaisjärjestöjä, kansallisia viranomaisia, tiedeyhteisöä, tekniikan alan toimijoita, kansainvälisiä järjestöjä ja suurta yleisöä. Sidosryhmät ovat esittäneet useissa kohdennetuissa kuulemisissa viime vuosina kattavasti näkemyksiä digitaalisiin palveluihin ja verkkoalustoihin liittyvistä kysymyksistä.

Digipalvelusäädöksestä järjestetty avoin julkinen kuuleminen oli käynnissä 14 viikon ajan 2. kesäkuuta ja 8. syyskuuta välisenä aikana. Siihen saatiin 2 863 vastausta ja noin 300 kannanottoa eri sidosryhmiltä. Suurin osa palautteesta saatiin kansalaisilta (66 % unionin kansalaisilta, 8 % muilta kuin EU:n kansalaisilta), yrityksiltä / elinkeinoelämän organisaatioilta (7,4 %), toimialajärjestöiltä (6 %) ja kansalaisjärjestöiltä (5,6 %). Seuraavaksi tulivat viranomaiset (2,2 %), korkeakoulut/tutkimuslaitokset (1,2 %), ammattiliitot (0,9 %) sekä kuluttaja- ja ympäristöjärjestöt (0,4 %).

Sidosryhmät ovat yleisesti yhtä mieltä siitä, että tarvitaan toimia sekä verkkoturvallisuuden varmistamiseksi että digitaalisten palvelujen sisämarkkinoiden edistämiseksi.

Sidosryhmät ovat samaa mieltä siitä, että sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin pääperiaatteet ovat edelleen ajankohtaisia ja ne olisi säilytettävä, mukaan lukien digitaalisten palvelujen valvontaa koskeva sisämarkkinaperiaate, vastuujärjestelmä ja yleisten valvontavelvoitteiden asettamiskielto.

Sidosryhmät ovat myös laajalti yhtä mieltä siitä, että kehystä on nykyisten haasteiden valossa parannettava asettamalla palveluntarjoajille selkeät, kaikkialla EU:ssa yhdenmukaistetut velvoitteet. Suurin osa kaikkien ryhmien vastaajista ilmoitti, että he ovat nähneet haitallista ja laitonta sisältöä sekä haitallisia ja laittomia tavaroita tai palveluja verkossa, ja toivat erityisesti esille covid-19-pandemian aikaiset hälyttävän korkeat määrät. Suuri osa niistä kuulemiseen vastanneista, jotka kertoivat ilmoittaneensa laittomasta sisällöstä tai laittomista tavaroista digitaalisen palvelun tarjoajille laittomalle sisällölle tai laittomille tavaroille altistumisen jälkeen, kertoi olevansa tyytymättömiä saamiinsa vastauksiin ja piti ilmoitusmekanismeja tehottomina. Lisäksi käyttäjät katsovat, että palveluntarjoajien toimintaperiaatteiden ja toteuttamien konkreettisten toimien välillä on ristiriita.

Myös kuulemiseen vastanneiden palveluntarjoajien keskuudessa vallitsee laaja yksimielisyys siitä, että tarvitaan yksinkertaisia, standardoituja ja avoimia ilmoitus- ja toimintavelvoitteita, jotka on yhdenmukaistettu kaikkialla sisämarkkinoilla. Tätä pidetään olennaisen tärkeänä, jotta laittomaan sisältöön voidaan reagoida nopeasti ja jotta voidaan lisätä oikeudellista selkeyttä verkkoalustojen käyttäjille ja pienille verkkoalustoille, jotka pyrkivät laajentamaan toimintaansa sisämarkkinoilla. Vastaajat ovat yhtä mieltä myös muutoksenhakukeinojen tärkeydestä.

Verkossa toimivien markkinapaikkojen osalta useat sidosryhmät korostivat, että tarvitaan kohdennetumpia toimenpiteitä, kuten myyjien tunnistamista.

Vastaajat ovat myös yleisesti yhtä mieltä siitä, että näiden velvoitteiden alueelliseen soveltamisalaan olisi sisällytettävä kaikki toimijat, jotka tarjoavat tavaroita, tietoja tai

palveluja unionissa, riippumatta niiden sijoittautumispaikasta. Suuri osa vastaajista korosti myös näiden kysymysten merkitystä erityisesti suurten verkkoalustojen osalta.

Sidosryhmät ovat yleisesti yhtä mieltä siitä, että ”haitallista” sisältöä (joka ei ole tai ei ainakaan välttämättä ole laitonta) ei tulisi määritellä digipalvelusäädöksessä eikä siihen tulisi soveltaa poistamisvelvoitteita, koska kyseessä on arkaluonteinen ala, jolla on vakavia vaikutuksia sananvapauden suojeluun.

Se, miten algoritmiset järjestelmät muokkaavat tietovirtoja verkossa, herättää kuitenkin huolta monien sidosryhmien parissa. Useat sidosryhmät, erityisesti kansalaisyhteiskunta ja tutkijat, huomauttivat, että tarvitaan algoritmisia vastuuvelvollisuus- ja avoimuustarkastuksia erityisesti sen suhteen, miten tietoja priorisoidaan ja kohdennetaan. Samoin verkkomainonnan osalta sidosryhmien näkemyksissä toistui laaja huoli käyttäjien vaikutusmahdollisuuksien puuttumisesta ja merkityksellisen valvonnan ja täytäntöönpanon puutteesta.

Noudattamisen valvonnan osalta sidosryhmät ovat yleisesti yhtä mieltä siitä, että viranomaisten välistä yhteistyötä tulisi parantaa sekä valtioiden rajojen yli että kunkin jäsenvaltion sisällä. EU:n valvontaa pidetään ratkaisevan tärkeänä, ja suurin osa vastaajista näyttää kannattavan yhtenäistä valvontaelintä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ehdotuksen valmisteluvaiheet perustuvat useisiin tutkimuksiin ja asiantuntijalausuntoihin, muun muassa useisiin tilattuihin oikeudellisiin tutkimuksiin, joissa keskitytään sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin täytäntöönpanoon ja oikeudellisen hajanaisuuden tilaan[15], tutkimuksiin algoritmien avoimuudesta ja vastuuvelvollisuudesta[16] sekä sisäisiin tutkimuksiin sisällön moderoinnin kustannuksista, välittäjien vastuujärjestelmistä ja Euroopan yhdentymisen toteutumattomuuden kustannuksista. Euroopan komission yhteinen tutkimuskeskus on tukenut ehdotuksen valmistelua. Kerätäkseen kansalaisten näkemyksiä ja mielipiteitä komissio teki vuonna 2018 edustavaan otokseen perustuvan Eurobarometri-tutkimuksen, johon osallistui yli 33 000 vastaajaa kaikista jäsenvaltioista[17].

Oikeudellisessa analyysissa on käytetty apuna laajaa kokoelmaa oikeuskäytäntöä, erityisesti Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, useita sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin ja siihen liittyvien säädösten säännöksiä, kuten ”tietoyhteiskunnan palvelujen” käsitteen[18] tulkintaa koskevia säännöksiä tai välityspalvelujen tarjoajien vastuuta[19] koskevia säännöksiä. Komissio on myös kerännyt asiantuntemusta ja näkemyksiä kohdennetuilla kuulemisilla ja osallistamistoimilla. Tällaisia ovat olleet esimerkiksi työpajat, konferenssit, asiantuntijoiden ja tuomareiden haastattelut, sähköistä kaupankäyntiä käsittelevän asiantuntijaryhmän kuulemiset, lukuisat kahdenväliset tapaamiset sekä eri

[15] Van Hoboken J. ja muut (2018), *Hosting Intermediary Services and Illegal Content Online*, ja Schwemer, S., Mahler, T. & Styri, H. (2020). *Legal analysis of the intermediary service providers of non-hosting nature*, ICF, Grimaldi, *The Liability Regime and Notice-and-Action Procedures*, SMART 2016/0039.

[16] Optimity Advisors, SMART 2017/ 0055 *Algorithmic Awareness building – State of the art report* and LNE, *Governance and Accountability Mechanisms for Algorithmic Systems* (julkaistaan pian). SMART 2018/37.

[17] Eurobarometri TNS. (heinäkuu 2018). *Flash Eurobarometri 469: Laiton verkkosisältö.*

[18] Esimerkiksi asia C-108/09, *Ker-Optika*, ECLI:EU:C:2010:725, asia C-291/13, *Papasavvas*, ECLI:EU:C:2014:2209, asia C-484/14, *Tobias McFadden v. Sony Music*, ECLI:EU:C:2016:689; asia C-434/15 *Asociación Profesional Élite Taxi*, ECLI:EU:C:2017:981 tai asia C-390/18 *Airbnb Ireland UC*, ECLI:EU:C:2019:1112.

[19] Asiat C-236/08–C-238/08, *Google France and Google v. Vuitton*, ECLI:EU:C:2010:159; asia C-324/09, *eBay*, ECLI:EU:C:2011:474; asia C-70/10, *Scarlet*, ECLI:EU:C:2011:771; asia C-360/10, Netlog, ECLI:EU:C:2012:85; asia C-314/12, *UPC Telekabel Wien*, EU:C:2014:192; asia C-484/14, *Tobias McFadden v. Sony Music*, ECLI:EU:C:2016:689 tai asia C- 18/18, *Glawischnig.* ECLI:EU:C:2019:821.

järjestöjen, toimialan edustajien, kansalaisyhteiskunnan ja tiedeyhteisön tapauskohtaisten kannanottojen ja tutkimusasiakirjojen analysointi.

Analyysi perustuu myös kirjallisuuskatsauksiin, tutkimuksiin ja tutkimusasiakirjoihin, joita tutkijat toimittivat avoimessa julkisessa kuulemisessa, ja muihin riippumattomiin tutkimuksiin, mukaan lukien joukkoon Euroopan parlamentille tehtyjä tutkimuksia[20].

- **Vaikutustenarviointi**

Sääntelyntarkastelulautakunta antoi vaikutustenarvioinnista myönteisen lausunnon tietyin varauksin ja teki myös parannusehdotuksia[21]. Vaikutustenarviointiraporttia tarkistettiin edelleen tältä pohjalta erityisesti selkeyttämällä digipalvelusäädöksen ja laajemman sääntelykehyksen välisiä yhteyksiä, esittämällä yksityiskohtaisempia kuvauksia toimintavaihtoehtoista ja analysoimalla yksityiskohtaisemmin tarkistetussa vaikutustenarviointiraportissa käsiteltyä tausta-aineistoa.

Digitaalisten palvelujen merkitys taloudellemme ja yhteiskunnallemme mutta myös niiden tuomat riskit tulevat edelleen kasvamaan. Perusskenaariossa komissio jatkaa voimassa olevien sääntöjen noudattamisen valvontaa, myös alakohtaisten kysymysten osalta, ja tukee käytössä olevia itsesääntelytoimia. Koska uusia ongelmia ilmenee kuitenkin koko ajan, jäsenvaltiot jatkavat lainsäädännön antamista itsenäisesti. Oikeudellinen hajanaisuus ja siitä seuraavat epäyhtenäiset kansalliset toimenpiteet estävät torjumasta tehokkaasti laitonta toimintaa ja suojelemasta kansalaisten perusoikeuksia kaikkialla EU:ssa. Tämän lisäksi uusien, innovatiivisten palvelujen laajentuminen sisämarkkinoilla estyy, mikä vahvistaa niiden harvojen toimijoiden asemaa, joilla on varaa säännösten noudattamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin. Tämä jättää sääntöjen vahvistamisen ja noudattamisen valvonnan etupäässä hyvin suurille yksityisille yrityksille, ja verkkopalvelujen, niiden käyttäjien ja viranomaisten välinen tiedon epäsymmetria lisääntyy jatkuvasti.

Perusskenaarion lisäksi arvioitiin kolmea keskeistä toimintavaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 1 kodifioitaisiin vuonna 2018 annettu suositus: siinä asetettaisiin joukko menettelyllisiä velvoitteita verkkoalustoille, jotta ne voisivat puuttua käyttäjiensä harjoittamaan laittomaan toimintaan. Velvoitteisiin sisältyisi myös tarvittavat suojatoimet käyttäjien perusoikeuksien suojelemiseksi ja avoimuuden varmistamiseksi. Tässä vaihtoehdossa tehostettaisiin hallinnollisia yhteistyömenettelyjä niin, että viranomaisten apuna olisi rajatylittävien kysymysten ratkaisemiseksi digitaalinen tiedonvälitysjärjestelmä, mikä sujuvoittaisi tietovirtoja. Vaihtoehdossa 2 poistettaisiin vaihtoehtoon 1 sisältyvien toimenpiteiden lisäksi pidäkkeet palveluntarjoajien halukkuudelle ryhtyä vapaaehtoisiin toimenpiteisiin laittoman sisällön torjumiseksi sekä otettaisiin käyttöön toimenpiteitä, joilla lisätään suosittelujärjestelmien ja mainonnan läpinäkyvyyttä. Täytäntöönpano- ja yhteistyömekanismia tehostettaisiin nimittämällä keskuskoordinaattori kuhunkin jäsenvaltioon. Vaihtoehto 3 perustuu edellisissä vaihtoehdoissa esitettyihin toimenpiteisiin. Se sisältää kohdennettuja epäsymmetrisiä toimenpiteitä, joihin liittyy tiukemmat velvoitteet erittäin suurille verkkoalustoille, jotka ovat alttiita EU:n yhteiskuntaan ja talouteen

[20] Digitaalisia palveluja koskeva säädös: sisämarkkinoiden toiminnan parantaminen, saatavilla osoitteessa: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0272_FI.html. Digitaalisia palveluja koskeva säädös: kaupallisten ja yksityisoikeudellisten sääntöjen mukauttaminen verkossa toimivia kaupallisia yhteisöjä varten, saatavilla osoitteessa: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0273_FI.html. Digitaalisia palveluja koskeva säädös ja perusoikeuskysymykset, saatavilla osoitteessa: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0274_FI.html.

[21] Linkit tiivistelmään ja sääntelyntarkastelulautakunnan myönteiseen lausuntoon lisätään sen jälkeen, kun ne on julkaistu.

kohdistuville suurimmille riskeille, sekä joitakin vähäisiä selvennyksiä välityspalvelujen tarjoajien vastuujärjestelmään ja EU:n hallintojärjestelmään. Samalla lujitettaisiin valvonta- ja täytäntöönpanovaltuuksia.

Havaittujen taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointi sekä vaihtoehdon 3 vaikuttavuuden, tehokkuuden, johdonmukaisuuden ja oikeasuhteisuuden vertailu osoittivat, että tämä vaihtoehto täyttäisi tehokkaimmin toimen tavoitteet luomalla oikeasuhteiset puitteet, joiden avulla pystytään mukautumaan dynaamisen digitaalisen maailman uusiin haasteisiin. Vaihtoehtoon 3 sisältyvät osatekijät saavat lisäksi laajaa kannatusta sidosryhmiltä, myös Euroopan parlamentilta ja jäsenvaltioilta.

Parhaaksi arvioitu vaihtoehto tukisi Euroopan unionissa toimivien välityspalvelujen tarjoajien pääsyä sisämarkkinoille ja niiden kykyä laajentaa toimintaansa, sillä se vähentäisi oikeudelliseen hajanaisuuteen liittyviä kustannuksia. Vaikka huolellisuusvelvoitteiden noudattamisesta odotetaan aiheutuvan kustannuksia, tämän arvioidaan kompensoituvan, kun nykyinen hajanaisuus vähenee yhdenmukaistamisen myötä. Tämän vaihtoehdon odotetaan vaikuttavan myönteisesti kilpailukykyyn, innovointiin sekä investointeihin digitaalisiin palveluihin, erityisesti Euroopan unionin startup- ja scaleup-yrityksiin, jotka tarjoavat alustatalouden liiketoimintamalleja, mutta vaihtelevassa määrin myös aloihin, joita digitaalinen kaupankäynti tukee ja vahvistaa.

Parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla pyritään määrittelemään asianmukainen vastuunjako välityspalvelujen, niiden vastaanottajien ja viranomaisten välillä laittoman verkkosisällön torjunnassa. Tätä varten siinä otetaan käyttöön epäsymmetrinen lähestymistapa erittäin suurille verkkoalustoille asetettuihin huolellisuusvelvoitteisiin: kyse on valvotusta riskinhallintamallista, jossa täytäntöönpanon valvonnan hallintojärjestelmällä on tärkeä rooli. Epäsymmetriset velvoitteet koskevat vain erittäin suuria verkkoalustoja, joilla on nykyisten tietojen perusteella laajin kattavuus ja jotka ovat lisäksi suuria yrityksiä, joilla on huomattava liikevaihto. Vaikka kohdennetut toimenpiteet ovat rajoittavampia kuin muiden yritysten kohdalla, ne ovat näin ollen oikeassa suhteessa yritysten kykyyn noudattaa niitä.

Viranomaisten kannalta ehdotetulla vaihtoehdolla vähennettäisiin kustannuksia, joita aiheutuu tehottomuudesta ja päällekkäisyyksistä viranomaisten nykyisessä yhteistyöjärjestelyssä. Vaikka jäsenvaltiot vastaisivat uuden tai jo perustetun toimivaltaisen viranomaisen nimeämisestä aiheutuvista kustannuksista, tehokkuushyötyjen odotetaan olevan kustannuksia suuremmat: yksittäisten viranomaisten kannalta tämä toteutuisi resurssien yhdistämisen ja parempien tietovirtojen kautta sekä sellaisten mutkattomien prosessien kautta, joiden turvin viranomaiset voivat olla vuorovaikutuksessa vastaavien viranomaisten kanssa kaikkialla sisämarkkinoilla ja vuorovaikutuksessa palveluntarjoajien kanssa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa yksilöidään vain lisäarvo, joka saadaan unionin toimista, joilla puututaan erilaisten sääntely- ja valvontatapojen aiheuttamaan oikeudellisen hajanaisuuden riskiin (eli ottamatta huomioon, että digitaalisten palvelujen turvallisuus kasvaa ja luottamus niihin lisääntyy) rajatylittävän digitaalisen kaupan mahdollisen kasvun ollessa 1–1,8 prosenttia, mikä vastaa 8,6 miljardin euron ja jopa 15,5 miljardin euron liikevaihdon kasvua rajojen yli.

Toimenpiteiden täytäntöönpanon tuoman lisäarvon kannalta aloitteella saadaan aikaan merkittäviä tehokkuusetuja jäsenvaltioiden välisessä yhteistyössä ja joidenkin tekniseen apuun EU:n tasolla liittyvien resurssien jakamisessa, kun kyseessä on sisällön moderointijärjestelmien arvioiminen ja tarkastaminen, suosittelujärjestelmät ja verkkomainonta erittäin suurilla verkkoalustoilla. Tämä puolestaan lisää täytäntöönpano- ja

valvontatoimien tehokkuutta, kun taas nykyinen järjestelmä perustuu suurelta osin vain harvojen jäsenvaltioiden rajalliseen valvontakapasiteettiin.

- **Perusoikeudet**

Unionin kansalaiset ja muut henkilöt ovat yhä useammin alttiina verkossa esiintyville riskeille ja haitoille. Esimerkkeinä voidaan mainita laittoman sisällön ja toiminnan leviäminen, sananvapauden rajoittaminen ja muut yhteiskunnalliset haitat. Tässä säädösehdotuksessa kaavailluilla politiikkatoimilla parannetaan tilannetta huomattavasti tarjoamalla nykyaikainen, tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava hallintokehys, jolla turvataan tehokkaasti kaikkien osapuolten ja ennen kaikkea unionin kansalaisten oikeudet ja oikeutetut edut. Ehdotuksella otetaan käyttöön tärkeitä suojatoimia, jotta kansalaiset voivat ilmaista vapaasti mielipiteensä, samalla kun parannetaan käyttäjien toimintakykyä verkkoympäristössä sekä muiden perusoikeuksien käyttöä, kuten oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, oikeutta syrjimättömyyteen, lapsen oikeuksia sekä henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa verkossa.

Asetusehdotuksella lievennetään sen riskiä, että puheenvuoroja estetään virheellisesti tai perusteettomasti, ja puututaan puheenvuoroja lamauttaviin vaikutuksiin, edistetään vapautta vastaanottaa tietoa ja ilmaista mielipiteensä sekä parannetaan käyttäjien muutoksenhakumahdollisuuksia. Tietyt ryhmät tai henkilöt voivat verkkopalveluja käyttäessään olla haavoittuvassa tai epäedullisessa asemassa sukupuolensa, rotunsa tai etnisen alkuperänsä, uskontonsa tai vakaumuksensa, vammaisuutensa, ikänsä tai sukupuolisen suuntautumisensa vuoksi. Rajoituksista ja poistamistoimenpiteistä voi aiheutua heille kohtuuttomia vaikutuksia, jos ilmoitusjärjestelmissä on käyttäjien ja kolmansien osapuolten niihin (tietoisesti tai tiedostamatta) sisällyttämiä mahdollisia ennakkoluuloja taikka jos rajoitukset ja poistamistoimenpiteet toistuvat verkkoalustojen käyttämissä automaattisissa sisällön moderointivälineissä. Ehdotuksella lievennetään erityisesti näihin ryhmiin tai henkilöihin kohdistuvia syrjinnän riskejä sekä edistetään lapsen oikeuksien ja ihmisarvon suojelua verkossa. Ehdotuksessa edellytetään ainoastaan laittoman sisällön poistamista, ja siinä säädetään pakollisista suojatoimista siltä varalta, että käyttäjien tiedot poistetaan. Tällaisia suojatoimia ovat esimerkiksi selityksen antaminen asiasta käyttäjälle, palveluntarjoajien tukemat valitusmekanismit sekä tuomioistuinten ulkopuolinen riidanratkaisumekanismi. Lisäksi ehdotuksella varmistetaan, että EU:n kansalaisia suojellaan myös silloin, kun heidän käyttämiään palveluja tarjoavat sisämarkkinoilla toimivat palveluntarjoajat, joilla ei ole kuitenkaan toimipaikkaa unionissa, sillä myös nämä palveluntarjoajat sisältyvät asetuksen soveltamisalaan.

Kun kyse on palveluntarjoajien elinkeinovapaudesta, yrityksille aiheutuvat kustannukset kompensoituvat sen myötä, että hajanaisuus sisämarkkinoilla vähenee. Ehdotuksessa otetaan käyttöön suojatoimia, joilla kevennetään palveluntarjoajien taakkaa, esimerkiksi toimenpiteitä, joilla estetään toistuvia perusteettomia ilmoituksia, sekä viranomaisten suorittama luotettavien ilmoittajien ennakkotarkastus. Lisäksi tietyt velvoitteet on kohdennettu erittäin suurille verkkoalustoille, joilla esiintyy usein kaikkein vakavimpia riskejä ja joilla on valmiudet selvitä lisärasitteesta.

Säädösehdotuksella säilytetään sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä asetettu yleisten valvontavelvoitteiden kielto, joka itsessään on ratkaisevan tärkeä perusoikeuksien oikeudenmukaisen tasapainon varmistamiseksi verkkoympäristössä. Uudessa asetuksessa kielletään yleisten valvontavelvoitteiden asettaminen, koska tällaiset valvontavelvoitteet voisivat kohtuuttomasti rajoittaa käyttäjien sananvapautta ja vapautta vastaanottaa tietoja sekä kohtuuttomasti rasittaa palveluntarjoajia ja siten haitata tarpeettomasti niiden

elinkeinovapautta. Kielto rajoittaa myös kannustimia verkkovalvontaan ja vaikuttaa myönteisesti henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan.

Kaikki ehdotukseen sisältyvät toimenpiteet ovat täysin EU:n lainsäädännössä vahvistettujen henkilötietojen suojan sekä viestinnän ja yksityiselämän suojan korkean tason mukaisia ja linjassa niiden kanssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksen talousarviovaikutukset katetaan vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehykseen sisältyvistä Digitaalinen Eurooppa -ohjelman ja sisämarkkinaohjelman määrärahoista, kuten tämän asetusehdotuksen liitteenä olevassa rahoitusselvityksessä esitetään. Nämä vaikutukset edellyttävät myös rahoitusnäkymien otsakkeen 7 rahoitussuunnitelman muuttamista.

Tämän asetusehdotuksen liitteenä oleva rahoitusselvitys kattaa asetuksen talousarviovaikutukset.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio laatii kattavan kehyksen tämän säädöksen tuotosten, tulosten ja vaikutusten jatkuvalle seurannalle säädöksen soveltamispäivästä alkaen. Säädöstä arvioidaan vahvistetun seurantaohjelman perusteella viiden vuoden kuluessa säädöksen voimaantulosta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Luvussa I esitetään yleiset säännökset, mukaan lukien asetuksen kohde ja soveltamisala (1 artikla) sekä asetuksessa käytettyjen keskeisten käsitteiden määritelmät (2 artikla).

Luvussa II on säännöksiä välityspalvelujen tarjoajien vastuusta vapauttamisesta. Tarkemmin sanottuna se sisältää edellytykset, joiden täyttyessä pelkän siirtotoiminnan (3 artikla), välimuistiin tallentamisen (4 artikla) ja säilytyspalvelujen (5 artikla) tarjoajat vapautetaan vastuusta siirtämiensä ja tallentamiensa kolmannen osapuolen tietojen osalta. Siinä säädetään myös, ettei vastuuvapautuksia pidä jättää soveltamatta, jos välityspalvelujen tarjoajat suorittavat vapaaehtoisia oma-aloitteisia tutkimuksia tai noudattavat lakia (6 artikla), ja siinä kielletään kyseisten palveluntarjoajien yleiset seuranta- tai tiedonhankintavelvoitteet (7 artikla). Lisäksi siinä asetetaan välityspalvelujen tarjoajille velvoite, joka koskee kansallisten oikeus- tai hallintoviranomaisten määräyksiä puuttua laittomaan sisältöön (8 artikla) ja antaa tietoja (9 artikla).

Luvussa III vahvistetaan avoimen ja turvallisen verkkoympäristön huolellisuusvelvoitteet. Se sisältää viisi jaksoa.

Jaksossa 1 vahvistetaan kaikkiin välityspalvelujen tarjoajiin sovellettavat säännökset. Niitä ovat erityisesti seuraavat: velvollisuus perustaa keskitetty yhteyspiste helpottamaan suoraa yhteydenpitoa jäsenvaltioiden viranomaisten, komission ja lautakunnan kanssa (10 artikla); velvollisuus nimetä laillinen edustaja unioniin, jos palveluntarjoajalla ei ole toimipaikkaa missään jäsenvaltiossa mutta se tarjoaa palvelujaan unionissa (11 artikla); velvollisuus esittää ehdoissa mahdolliset rajoitukset, joita ne voivat asettaa palvelujensa käytölle, ja velvollisuus toimia vastuullisesti kyseisten rajoitusten soveltamisessa ja noudattamisen valvonnassa (12 artikla); ja avoimuusraportointivelvollisuudet, jotka liittyvät laittomaksi tai palveluntarjoajien

ehtojen vastaiseksi katsottujen tietojen poistamiseen ja pääsyn estämiseen tietoihin (13 artikla).

Jaksossa 2 säädetään säilytyspalvelujen tarjoajiin sovellettavista velvollisuuksista, joita sovelletaan 1 jaksossa säädettyjen velvoitteiden lisäksi. Kyseisessä jaksossa velvoitetaan kyseiset palveluntarjoajat ottamaan käyttöön mekanismeja, joiden avulla kolmannet osapuolet voivat ilmoittaa väitetystä laittomasta sisällöstä (14 artikla). Lisäksi asetetaan velvollisuus esittää palvelun vastaanottajalle perustelut siinä tapauksessa, että palveluntarjoaja päättää poistaa palvelun vastaanottajan toimittamat tietyt tiedot tai estää pääsyn niihin (15 artikla).

Jaksossa 3 vahvistetaan kaikkiin verkkoalustoihin sovellettavat velvoitteet, joita sovelletaan 1 ja 2 jaksossa säädettyjen velvoitteiden lisäksi. Kyseisessä jaksossa tarkennetaan, ettei jaksoa sovelleta verkkoalustoihin, jotka ovat suosituksen 2003/361/EY liitteessä tarkoitettuja mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä (16 artikla). Jaksossa säädetään, että verkkoalustojen on tarjottava sisäinen valitustenkäsittelyjärjestelmä, jos tehdyt päätökset koskevat väitettyä laitonta sisältöä tai tietoa, joka ei ole yhteensopivaa palvelun ehtojen kanssa (17 artikla). Lisäksi siinä velvoitetaan verkkoalustat tekemään yhteistyötä todistuksella hyväksyttyjen tuomioistuinten ulkopuolisten riitojenratkaisuelinten kanssa mahdollisten riitojen ratkaisemiseksi palvelujensa käyttäjien kanssa (18 artikla). Siinä myös velvoitetaan verkkoalustat varmistamaan, että ilmoituksia käsitellään ensisijaisina, jos ilmoittajalle on myönnetty luotettavan ilmoittajan asema (19 artikla), sekä vahvistetaan toimenpiteet, joita verkkoalustojen on toteutettava väärinkäytösten estämiseksi (20 artikla). Lisäksi kyseisessä jaksossa säädetään, että verkkoalustojen on ilmoitettava toimivaltaisille lainvalvontaviranomaisille tietoonsa tulleista tiedoista, jotka antavat aihetta epäillä vakavia rikoksia, jotka aiheuttavat uhan ihmisten elämälle tai turvallisuudelle (21 artikla). Jaksossa myös velvoitetaan verkkoalustat vastaanottamaan, tallentamaan ja kohtuullisin toimin arvioimaan palvelujaan käyttävien elinkeinonharjoittajien luotettavuutta ja julkaisemaan niitä koskevat tietyt tiedot, jos verkkoalustat antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia kyseisten elinkeinonharjoittajien kanssa (22 artikla). Näiden verkkoalustojen on myös organisoitava rajapintansa siten, että elinkeinonharjoittajat voivat noudattaa unionin kuluttaja- ja tuoteturvallisuuslainsäädäntöä (22 a artikla). Verkkoalustojen on julkaistava raportit toimistaan, jotka liittyvät laittomaksi tai verkkoalustan ehtojen vastaiseksi katsottujen tietojen poistamiseen ja pääsyn estämiseen tietoihin (23 artikla). Jakso sisältää myös verkkoalustoihin sovellettavia verkkomainonnan läpinäkyvyysvelvoitteita (24 artikla).

Jaksossa 4 säädetään 1–3 jaksossa säädettyjen velvoitteiden lisäksi erittäin suuria verkkoalustoja (sellaisina kuin ne määritellään 25 artiklassa) koskevista velvollisuuksista järjestelmäriskien hallitsemiseksi. Erittäin suurten verkkoalustojen on tehtävä riskinarviointeja palvelujensa toiminnan ja käytön aiheuttamista tai niihin liittyvistä järjestelmäriskeistä (26 artikla) sekä toteutettava kohtuulliset ja tehokkaat toimenpiteet näiden riskien lieventämiseksi (27 artikla). Niille on tehtävä ulkoisia ja riippumattomia tarkastuksia (28 artikla). Jakso sisältää myös erityisen velvoitteen tapauksissa, joissa erittäin suuret verkkoalustat käyttävät suosittelujärjestelmiä (29 artikla) tai näyttävät verkkorajapinnallaan verkkomainontaa (30 artikla). Lisäksi jaksossa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä erittäin suuret verkkoalustat tarjoavat pääsyn tietoihin sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille taikka komissiolle ja hyväksytyille tutkijoille (31 artikla), velvollisuudesta nimittää yksi tai useampi säännösten noudattamista valvova toimihenkilö asetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi (32 artikla) ja avoimuutta koskevista erityisistä lisäraportointivelvollisuuksista (33 artikla).

Jakso 5 sisältää monialaisia säännöksiä huolellisuusvelvoitteista eli prosesseista, joiden osalta komissio tukee ja edistää yhdenmukaistettujen eurooppalaisten standardien kehittämistä ja täytäntöönpanoa (34 artikla). Se sisältää myös käytännesääntöjen laatimista koskevat puitteet (35 artikla) sekä puitteet verkkomainonnan erityisten käytännesääntöjen laatimiseksi (36 artikla). Lisäksi siinä säädetään kriisisäännöstöistä, jotta voidaan puuttua yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen vaikuttaviin poikkeuksellisiin olosuhteisiin (37 artikla).

Luku IV sisältää tämän asetuksen täytäntöönpanoa ja täytäntöönpanon valvontaa koskevat säännökset.

Jaksossa 1 vahvistetaan säännökset, jotka koskevat kansallisia toimivaltaisia viranomaisia, myös digitaalisten palvelujen koordinaattoreita, jotka ovat ensisijaisia kansallisia viranomaisia, jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet tämän asetuksen yhdenmukaista soveltamista varten (38 artikla). Digitaalisten palvelujen koordinaattorit, kuten muut nimetyt toimivaltaiset viranomaiset, ovat riippumattomia ja suorittavat tehtävänsä puolueettomasti, läpinäkyvästi ja oikea-aikaisesti (39 artikla). Jäsenvaltiolla, jossa palveluntarjoajan päätoimipaikka sijaitsee, on lainkäyttövalta valvoa tämän asetuksen täytäntöönpanoa (40 artikla). Digitaalisten palvelujen koordinaattoreille annetaan tiettyjä valtuuksia (41 artikla). Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan, jos välityspalvelujen tarjoajat rikkovat tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan (42 artikla). Digitaalisten palvelujen koordinaattoreille voi tehdä valituksia välityspalvelujen tarjoajia vastaan tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden rikkomisesta (43 artikla). Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on julkaistava vuosikertomukset toiminnastaan (44 artikla) ja tehtävä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien kanssa (45 artikla). Digitaalisten palvelujen koordinaattorit voivat myös osallistua yhteisiin tutkimuksiin asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä (46 artikla).

Jaksossa 2 vahvistetaan säännökset, jotka koskevat Euroopan digitaalisten palvelujen lautakuntaa, joka on digitaalisten palvelujen koordinaattorien riippumaton neuvoa-antava ryhmä (47 artikla). Siinä vahvistetaan myös kyseisen lautakunnan rakenne (48 artikla) ja tehtävät (49 artikla).

Jakso 3 koskee erittäin suurten verkkoalustojen valvontaa, tutkintaa, lainvalvontaa ja seurantaa. Siinä säädetään tehostetusta valvonnasta tapauksissa, joissa tällaiset verkkoalustat rikkovat III luvun 4 jakson säännöksiä (50 artikla). Siinä säädetään myös komission mahdollisuudesta puuttua erittäin suurten verkkoalustojen toimintaan, jos rikkominen jatkuu (51 artikla). Näissä tapauksissa komissio voi tehdä tutkimuksia, muun muassa esittämällä tietopyyntöjä (52 artikla) ja tekemällä haastatteluja (53 artikla) ja tarkastuksia paikalla (54 artikla), hyväksyä välitoimenpiteitä (55 artikla) ja määrätä velvoittavista sitoumuksista erittäin suurille verkkoalustoille (56 artikla) sekä valvoa, että tällaiset verkkoalustat noudattavat asetusta (57 artikla). Sääntöjenvastaisuuksien tapauksissa komissio voi antaa päätöksiä noudattamatta jättämisestä (58 artikla) sekä määrätä sakkoja (59 artikla) ja uhkasakkoja (60 artikla), jos erittäin suuret verkkoalustat rikkovat asetusta tai antavat virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja tutkinnan yhteydessä. Asetuksessa säädetään myös vanhentumisajoista seuraamusten määräämiselle (61 artikla) ja niiden täytäntöönpanolle (62 artikla). Lopuksi asetuksessa vahvistetaan menettelylliset takeet menettelyissä komission kanssa, erityisesti oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua asiakirjoihin (63 artikla), ja säädetään päätösten julkaisemisesta (64 artikla). Jaksossa säädetään myös komission yhteistyöstä kansallisten tuomioistuinten kanssa (65 artikla) sekä menettelyn käytännön järjestelyjä koskevien täytäntöönpanosäädösten hyväksymisestä (66 artikla).

Jakso 4 sisältää täytäntöönpanoa koskevat yhteiset säännökset. Siinä vahvistetaan ensin säännöt, jotka koskevat digitaalisten palvelujen koordinaattorien, komission ja lautakunnan välistä viestintää tukevaa tietojenvaihtojärjestelmää (67 artikla). Siihen sisältyy myös välityspalvelujen vastaanottajien oikeus valtuuttaa elin, organisaatio ja yhdistys käyttämään oikeuksiaan puolestaan (68 artikla).

Jakso 5 koskee delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten hyväksymistä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 ja 291 artiklan mukaisesti (69 ja 70 artikla).

Lopuksi **luku V** sisältää tämän asetuksen loppusäännökset, jotka koskevat sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 12–15 artiklan kumoamista, sillä asianomaiset artiklat sisällytetään tähän asetukseen (71 artikla), direktiivin 2020/XX/EU muuttamista (72 artikla), asetuksen arviointia (73 artikla) sekä asetuksen voimaantuloa ja soveltamista (74 artikla).

2020/0361 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[22],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[23],

ottavat huomioon Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnon[24],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Tietoyhteiskunnan palveluista ja erityisesti välityspalveluista on tullut tärkeä osa unionin taloutta ja unionin kansalaisten jokapäiväistä elämää. Kaksikymmentä vuotta sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/31/EY[25] hyväksyttiin tällaisiin palveluihin sovellettava nykyinen oikeudellinen kehys, uudet ja innovatiiviset liiketoimintamallit ja palvelut, kuten verkkoyhteisöt ja verkossa toimivat markkinapaikat, ovat antaneet yrityskäyttäjille ja kuluttajille mahdollisuuden levittää ja saada tietoa sekä ryhtyä liiketoimiin uusilla tavoilla. Suurin osa unionin kansalaisista käyttää nykyään näitä palveluja päivittäin. Digitalisaatio ja näiden palvelujen lisääntynyt käyttö ovat kuitenkin myös aiheuttaneet uusia riskejä ja haasteita niin yksittäisille käyttäjille kuin koko yhteiskunnalle.

(2) Jäsenvaltiot antavat enenevässä määrin tai harkitsevat antavansa kansallista lainsäädäntöä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista kysymyksistä ja asettavat erityisesti välityspalvelujen tarjoajille huolellisuusvaatimuksia. Nämä toisistaan poikkeavat kansalliset lait vaikuttavat sisämarkkinoihin kielteisesti ottaen huomioon näiden palvelujen tarjoamiseen yleisesti käytetyn internetin luontainen rajatylittävä

[22] EUVL C, , s. .
[23] EUVL C, , s. .
[24] EUVL C, s.
[25] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (”Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä””) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

luonne. Perussopimuksen 26 artiklan mukaan sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla turvataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Olisi yhdenmukaistettava ehdot, jotka koskevat välityspalvelujen tarjoamista kaikkialla sisämarkkinoilla, jotta yritykset pääsisivät uusille markkinoille ja voisivat hyödyntää sisämarkkinoiden etuja ja jotta kuluttajien ja muiden palvelujen vastaanottajien valinnanmahdollisuudet lisääntyisivät.

(3) Välityspalvelujen tarjoajien vastuullinen ja huolellinen käyttäytyminen on olennaisen tärkeää, jotta verkkoympäristöstä muodostuu turvallinen, ennakoitava ja luotettava ja jotta unionin kansalaiset ja muut henkilöt voivat käyttää Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, taattuja perusoikeuksiaan, erityisesti sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, elinkeinovapautta ja oikeutta syrjimättömyyteen.

(4) Sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi ja parantamiseksi unionin tasolla olisi sen vuoksi vahvistettava kohdennetut yhdenmukaiset, tehokkaat ja oikeasuhteiset velvoittavat säännöt. Tällä asetuksella luodaan edellytykset innovatiivisten digitaalisten palvelujen syntymiselle ja laajemmalle käytölle sisämarkkinoilla. Välityspalvelujen tarjoajille asetettavia vaatimuksia koskevia kansallisia sääntelytoimenpiteitä on tarpeen lähentää unionin tasolla, jotta voidaan välttää ja lopettaa sisämarkkinoiden pirstoutuminen sekä turvata oikeusvarmuus, ja vähentää siten käyttäjien kokemaa epävarmuutta ja edistää yhteentoimivuutta. Tarkoituksena on, että innovointia ei jarruteta vaan sen sijaan edistetään, kun turvaudutaan vaatimuksiin, jotka ovat teknologianeutraaleja.

(5) Tätä asetusta olisi sovellettava tiettyjen tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajiin, sellaisina kuin palvelut määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2015/1535[26], eli kaikkiin etäpalveluina sähköisessä muodossa ja vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettaviin palveluihin, joista tavallisesti maksetaan korvaus. Tätä asetusta olisi erityisesti sovellettava välityspalvelujen tarjoajiin ja varsinkin välityspalveluihin, jotka koostuvat palveluista ”pelkkä siirtotoiminta”, ”välimuistiin tallentaminen” ja ”säilytys”, koska näiden palvelujen käytön eksponentiaalinen kasvu, pääasiassa kaikenlaisiin laillisiin ja yhteiskunnallisesti hyödyllisiin tarkoituksiin, on myös lisännyt niiden merkitystä laittoman tai muuten haitallisen tiedon ja toiminnan välittämisessä ja levittämisessä.

(6) Tietyt välityspalvelujen tarjoajat toimivat käytännössä välittäjinä palveluissa, joita on mahdollista tarjota myös sähköisesti, kuten tietotekniikan etäpalvelut sekä kuljetus-, majoitus- tai jakelupalvelut. Tätä asetusta olisi sovellettava ainoastaan välityspalveluihin, eikä se saisi vaikuttaa unionin tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistettuihin vaatimuksiin, jotka koskevat välityspalvelujen kautta välitettyjä tuotteita tai palveluja, myös tilanteissa, joissa välityspalvelu on erottamaton osa toista palvelua, joka ei ole Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä määritelty välityspalvelu.

(7) Jotta voidaan varmistaa tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen tehokkuus ja tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, kyseisiä sääntöjä olisi sovellettava välityspalvelujen tarjoajiin riippumatta niiden sijoittautumis- tai kotipaikasta, jos ne tarjoavat palveluja unionissa, mistä on osoituksena olennainen yhteys unioniin.

[26] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1).

(8) Tällaisen olennaisen yhteyden unioniin olisi katsottava olevan olemassa, jos palveluntarjoaja on sijoittautunut unioniin, tai jos näin ei ole, olennaisen yhteyden olemassaolo voidaan määrittää sen perusteella, että yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa on huomattava määrä palvelun käyttäjiä, tai sen perusteella, että toimintoja on kohdennettu yhteen tai useampaan jäsenvaltioon. Toimintojen kohdentaminen yhteen tai useampaan jäsenvaltioon voidaan määrittää kaikkien asiaankuuluvien olosuhteiden perusteella, mukaan lukien kyseisessä (kyseisissä) jäsenvaltio(i)ssa yleensä käytetyn kielen tai valuutan käytön kaltaisten tekijöiden perusteella, taikka jos tavaroiden tai palvelujen tilaamiseen on olemassa mahdollisuus tai jos käytetään kansallista aluetunnusta. Toimintojen kohdentaminen tiettyyn jäsenvaltioon voidaan päätellä myös siitä, että kansallisessa sovelluskaupassa on saatavilla asiaankuuluva sovellus, tai siitä, että palveluntarjoaja on mainostanut palvelujaan paikallisesti tai kyseisen jäsenvaltion kielellä taikka siitä, miten asiakassuhteita hoidetaan, esimerkiksi asiakaspalvelun tarjoamisesta kyseisessä jäsenvaltiossa yleensä käytetyllä kielellä. Olennaisen yhteyden voidaan olettaa olevan olemassa myös silloin, kun palveluntarjoaja suuntaa toimintaansa yhteen tai useampaan jäsenvaltioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 1215/2012[27] 17 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla. Toisaalta pelkästään sen seikan, että internetsivusto on teknisesti saavutettavissa unionista käsin, ei voida yksinomaan tällä perusteella katsoa muodostavan olennaista yhteyttä unioniin.

(9) Tällä asetuksella olisi täydennettävä sääntöjä, jotka johtuvat muista unionin oikeuden säädöksistä, joilla säännellään välityspalvelujen tarjoamisen tiettyjä näkökohtia, erityisesti direktiivistä 2000/31/EY, lukuun ottamatta tällä asetuksella tehtyjä muutoksia, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2010/13/EU, sellaisena kuin se on muutettuna,[28] ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) …/..[29] (asetusehdotus verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen estämisestä), mutta sillä ei kuitenkaan tulisi vaikuttaa kyseisten sääntöjen soveltamiseen. Sen vuoksi tässä asetuksessa ei puututa kyseisiin muihin säädöksiin, joita on pidettävä erityissäännöksinä (*lex specialis*) suhteessa tässä asetuksessa vahvistettuun yleisesti sovellettavaan kehykseen. Tämän asetuksen sääntöjä sovelletaan kuitenkin kysymyksiin, joita kyseisissä muissa säädöksissä ei käsitellä lainkaan tai kaikilta osin, sekä kysymyksiin, joiden osalta kyseisissä muissa säädöksissä jätetään jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa tiettyjä toimenpiteitä kansallisella tasolla.

(10) Selkeyden vuoksi olisi myös tarkennettava, että tämä asetus ei rajoita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1148[30], Euroopan parlamentin ja

[27] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1).

[28] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

[29] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) …/.. – asetusehdotus verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen estämisestä.

[30] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1148 räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä, asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 98/2013 kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 1).

neuvoston asetuksen (EU) 2019/1150,[31], Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY[32], tilapäisestä poikkeamisesta direktiivin 2002/58/EY tietyistä säännöksistä annetun asetuksen […/…][33], kuluttajasuojaa koskevan unionin lainsäädännön, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY[34], Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU[35] ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 93/13/ETY[36], sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2019/2161[37], sekä henkilötietojen suojelusta annetun unionin oikeuden, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679[38], säännösten soveltamista. Yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä säännellään yksinomaan asiaa koskevan unionin oikeuden säännöillä, erityisesti asetuksella (EU) 2016/679 ja direktiivillä 2002/58/EY. Tämä asetus ei myöskään rajoita työoloja koskevan unionin oikeuden sääntöjen soveltamista.

(11) Olisi selvennettävä, että tämä asetus ei vaikuta tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskeviin unionin oikeuden sääntöihin. Niissä vahvistetaan erityiset säännöt ja menettelyt, joihin ei tulisi kohdistua vaikutuksia.

(12) Jotta voidaan varmistaa verkkoympäristön turvallisuus, ennakoitavuus ja luotettavuus, tässä asetuksessa ”laittoman sisällön” käsite olisi määriteltävä laajasti. Käsite kattaa myös tiedon, joka liittyy laittomaan sisältöön ja laittomiin tuotteisiin, palveluihin ja toimintaan. Tämä käsite olisi erityisesti ymmärrettävä siten, että sillä tarkoitetaan muodosta riippumatta tietoja, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön mukaan joko itsessään laittomia, kuten laiton vihapuhe tai terroristinen sisältö ja laiton syrjivä sisältö, tai jotka liittyvät laittomaan toimintaan, kuten lasten seksuaalista hyväksikäyttöä esittävien kuvien jakaminen, yksityisten kuvien lainvastainen, ilman lupaa tapahtuva jakaminen, verkkoahdistelu, vaatimustenvastaisten tai väärennettyjen tuotteiden myynti, tekijänoikeudella suojatun aineiston luvaton käyttö taikka toiminta, johon liittyy kuluttajansuojalainsäädännön rikkomista. Tältä osin sillä ei ole merkitystä, johtuuko tietojen tai toiminnan lainvastaisuus unionin oikeudesta vai

[31] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1150, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjiä varten (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 57).

[32] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

[33] Asetus [.../...] tilapäisestä poikkeamisesta direktiivin 2002/58/EY tietyistä säännöksistä.

[34] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi).

[35] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta.

[36] Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista.

[37] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/2161, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/6/EY, 2005/29/EY sekä 2011/83/EU muuttamisesta unionin kuluttajansuojasääntöjen täytäntöönpanon valvonnan parantamisen ja nykyaikaistamisen osalta.

[38] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

unionin oikeuden mukaisesta kansallisesta oikeudesta, ja mikä on kyseisen oikeuden täsmällinen luonne tai kohde.

(13) Kun otetaan huomioon kyseisten palvelujen erityispiirteet ja vastaava tarve asettaa niiden tarjoajille tiettyjä erityisvelvoitteita, on tarpeen erottaa tässä asetuksessa määritellyssä säilytyspalvelujen tarjoajien laajemmassa luokassa verkkoalustojen alaluokka. Verkkoalustat, kuten sosiaaliset verkostot tai verkossa toimivat markkinapaikat, olisi määriteltävä säilytyspalvelujen tarjoajiksi, jotka säilyttävät palvelun vastaanottajien toimittamat tiedot niiden pyynnöstä ja lisäksi levittävät näitä tietoja yleisölle, tälläkin kertaa niiden pyynnöstä. Jotta vältettäisiin liian laajojen velvoitteiden asettaminen, säilytyspalvelujen tarjoajia ei kuitenkaan tulisi katsoa verkkoalustoiksi, jos levittäminen yleisölle on jonkin muun palvelun vain vähäinen ja puhtaasti täydentävä tekijä, asianomaista ominaisuutta ei objektiivisista teknisistä syistä voida käyttää ilman kyseistä toista pääasiallista palvelua, eikä asianomaisen ominaisuuden sisällyttäminen toiseen palveluun ole keino kiertää verkkoalustoihin sovellettavia tämän asetuksen sääntöjä. Esimerkiksi verkkosanomalehden kommenttiosio voisi olla tällainen ominaisuus, jos on selvää, että osio on liitännäinen pääpalveluun nähden, jota uutisten julkaiseminen kustantajan toimituksellisella vastuulla edustaa.

(14) Tässä asetuksessa käytetyn ”levittäminen yleisölle” -käsitteen olisi sisällettävä tiedon saattaminen mahdollisesti rajattoman ihmismäärän saataville eli tiedon saattaminen helposti käyttäjien saataville yleisesti siten, ettei tiedot toimittavalta palvelun vastaanottajalta edellytetä mitään toimenpiteitä, riippumatta siitä, tutustuvatko nämä henkilöt tosiasiassa kyseiseen tietoon. Pelkkää mahdollisuutta luoda tietyn palvelun käyttäjäryhmiä ei tulisi itsessään ymmärtää siten, että tällä tavoin levitettyjä tietoja ei levitetä yleisölle. Käsitteen ulkopuolelle olisi kuitenkin jätettävä tietojen levittäminen suljetuissa ryhmissä, joissa on rajallinen määrä ennalta määritettyjä henkilöitä. Henkilöiden väliset viestintäpalvelut, sellaisina kuin ne määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/1972[39], kuten sähköpostit tai yksityisviestipalvelut, eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan. Tiedot olisi katsottava levitetyiksi yleisölle tässä asetuksessa tarkoitetulla tavalla ainoastaan, jos se tapahtuu tiedot toimittaneen palvelun vastaanottajan suorasta pyynnöstä.

(15) Jos jotkin palveluntarjoajan tarjoamista palveluista kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan ja toiset eivät tai jos palveluntarjoajan tarjoamat palvelut kuuluvat tämän asetuksen eri jaksojen soveltamisalaan, tämän asetuksen asiaa koskevia säännöksiä olisi sovellettava ainoastaan niihin palveluihin, jotka kuuluvat asetuksen tai kyseisten jaksojen soveltamisalaan.

(16) Direktiivissä 2000/31/EY säädetyn, välityspalvelujen tarjoajien ehdollista vapauttamista vastuuvelvollisuudesta koskevan horisontaalisen kehyksen tarjoama oikeusvarmuus on mahdollistanut monien uusien palvelujen syntymisen ja tulon laajempaan käyttöön sisämarkkinoilla. Kyseinen kehys olisi sen vuoksi säilytettävä. Ottaen huomioon erot asiaa koskevien sääntöjen saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltamisessa kansallisella tasolla kyseinen kehys olisi kuitenkin selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi sisällytettävä tähän asetukseen. Tiettyjä kyseisen kehyksen osatekijöitä on lisäksi tarpeen selventää ottaen huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.

[39] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

(17) Tämän asetuksen II luvun asiaa koskevissa säännöissä olisi vahvistettava ainoastaan se, milloin välityspalvelujen tarjoajaa ei voida pitää vastuullisena palvelun vastaanottajien tarjoamasta laittomasta sisällöstä. Näiden sääntöjen ei tulisi katsoa muodostavan myönteistä perustaa sen määrittämiseksi, milloin palveluntarjoajan voidaan katsoa olevan vastuussa; vastuu on määritettävä unionin tai kansallisen lainsäädännön sovellettavien sääntöjen perusteella. Lisäksi tässä asetuksessa säädettyjä vastuuvapautuksia olisi sovellettava kaikenlaiseen vastuuseen kaikentyyppisen laittoman sisällön osalta riippumatta kyseisen lainsäädännön täsmällisestä kohteesta tai luonteesta.

(18) Tässä asetuksessa säädettyjä vastuuvapautuksia ei tulisi soveltaa, jos välityspalvelujen tarjoajalla on sen sijaan, että se suorittaisi palvelun neutraalisti käsittelemällä täysin teknisesti ja automaattisesti palvelun vastaanottajan toimittamia tietoja, aktiivinen rooli, jonka vuoksi se tuntee tallennetut tiedot tai valvoo niitä. Näiden vapautusten ei näin ollen tulisi koskea vastuuta tiedoista, jotka eivät ole peräisin palvelun vastaanottajalta vaan välityspalvelun tarjoajalta itseltään, mukaan lukien tapaukset, joissa tiedot on kehitetty kyseisen palveluntarjoajan toimituksellisella vastuulla.

(19) Kun otetaan huomioon, että ”pelkkä siirtotoiminta”, ”välimuistiin tallentaminen” ja ”säilytys” ovat luonteeltaan erilaisia, ja otetaan huomioon kyseisten palvelujen tarjoajien erilainen asema ja valmiudet, on tarpeen erottaa toisistaan näihin toimintoihin sovellettavat säännöt sikäli kuin niihin sovelletaan tämän asetuksen nojalla erilaisia vaatimuksia ja edellytyksiä ja niiden soveltamisala on erilainen, kuten Euroopan unionin tuomioistuin on tulkinnut.

(20) Jos välityspalvelujen tarjoaja tekee tietoisesti yhteistyötä palvelujen vastaanottajan kanssa laittoman toiminnan harjoittamiseksi, se ei tarjoa palveluaan neutraalisti eikä sen näin ollen tulisi voida hyötyä tässä asetuksessa säädetyistä vastuuvapautuksista.

(21) Palveluntarjoajan olisi voitava saada hyväkseen ”pelkkää siirtotoimintaa” ja ”välimuistiin tallentamista” koskevat vastuuvapautukset, jos sillä ei ole mitään osuutta siirrettyihin tietoihin. Tämä edellyttää muun muassa sitä, ettei se muuta siirtämiään tietoja. Tämän vaatimuksen ei tulisi katsoa koskevan teknisluonteista tietojen muuntelua, joka tapahtuu siirtovaiheessa, koska tällainen muuntelu ei muuta siirrettävien tietojen eheyttä.

(22) Voidakseen hyötyä säilytyspalveluja koskevasta vastuuvapautuksesta palveluntarjoajan olisi, saatuaan tosiasiallista tietoa tai tultuaan tietoiseksi laittomasta sisällöstä, toimittava ripeästi kyseisen sisällön poistamiseksi tai siihen pääsyn estämiseksi. Tietojen poistamisessa ja tietoihin pääsyn estämisessä olisi noudatettava sananvapauden periaatetta. Palveluntarjoaja voi saada tällaisen tosiasiallisen tiedon tai tietämyksen erityisesti oma-aloitteisista tutkimuksistaan tai yksityishenkilöiden tai toimijoiden sille tämän asetuksen mukaisesti toimittamista ilmoituksista, jos kyseiset ilmoitukset ovat riittävän täsmällisiä ja riittävän perusteltuja niin, että huolellinen talouden toimija voi kohtuudella tunnistaa, arvioida ja tarvittaessa torjua väitettyä laitonta sisältöä.

(23) Jotta voidaan varmistaa kuluttajien tehokas suojelu heidän toteuttaessaan verkossa välitettyjä liiketoimia, tiettyjen säilytyspalvelujen tarjoajien, eli verkkoalustojen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, ei tulisi voida hyötyä tässä asetuksessa säädetystä säilytyspalvelun tarjoajia koskevasta vastuuvapautuksesta, jos kyseiset verkkoalustat esittävät kyseessä oleviin liiketoimiin liittyvät asiaankuuluvat tiedot siten, että ne saavat kuluttajat uskomaan, että kyseiset verkkoalustat itse tai niiden määräysvallassa tai valvonnassa olevat

palvelun vastaanottajat ovat antaneet tiedot tai että kyseiset verkkoalustat tuntevat kyseiset tiedot tai valvovat niitä, vaikka tämä ei todellisuudessa olisi totta. Tässä yhteydessä olisi määritettävä objektiivisesti ja kaikkien merkityksellisten olosuhteiden perusteella, voiko esitystapa johtaa tällaiseen kohtuullisen valistuneen keskivertokuluttajan uskomukseen.

(24) Tässä asetuksessa säädettyjen vastuuvapautusten ei tulisi vaikuttaa mahdollisuuteen antaa erilaisia kieltomääräyksiä välityspalvelujen tarjoajia vastaan, vaikka ne täyttäisivät näiden vapautusten yhteydessä asetetut edellytykset. Näitä kieltomääräyksiä voisivat olla erityisesti tuomioistuimen tai hallintoviranomaisten antamat määräykset, joissa vaaditaan rikkomisten lopettamista tai niiden ehkäisemistä, mukaan lukien tällaisissa unionin oikeuden mukaisesti annetuissa määräyksissä täsmennetyn laittoman sisällön poistaminen tai siihen pääsyn estäminen.

(25) Jotta luotaisiin oikeusvarmuutta eikä estettäisi toimia, joiden tavoitteena on havaita, tunnistaa ja torjua laitonta sisältöä ja joita välityspalvelujen tarjoajat saattavat vapaaehtoisesti toteuttaa, olisi selvennettävä, että pelkästään se, että palveluntarjoajat toteuttavat tällaisia toimia, ei johda siihen, että tässä asetuksessa säädetyt vastuuvapautukset eivät ole käytettävissä, edellyttäen että kyseiset toimet toteutetaan vilpittömässä mielessä ja huolellisesti. Lisäksi on aiheellista selventää, että pelkästään sen, että kyseiset palveluntarjoajat toteuttavat vilpittömässä mielessä toimenpiteitä noudattaakseen ehtojensa täytäntöönpanon osalta unionin oikeuden vaatimuksia, mukaan lukien tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset, ei tulisi johtaa siihen, että kyseiset vastuuvapautukset eivät ole käytettävissä. Sen vuoksi tällaisia toimintoja ja toimenpiteitä, joita tietty palveluntarjoaja on mahdollisesti toteuttanut, ei tulisi ottaa huomioon määritettäessä, voiko palveluntarjoaja vedota vastuuvapautukseen, erityisesti siltä osin, tarjoaako palveluntarjoaja palvelunsa neutraalisti ja voiko se näin ollen kuulua kyseisen säännöksen soveltamisalaan, ilman että tämä sääntö kuitenkaan merkitsisi sitä, että palveluntarjoaja voi välttämättä vedota siihen.

(26) Tämän asetuksen II luvun säännöissä keskitytään välityspalvelujen tarjoajien vapauttamiseen vastuusta. Huolimatta siitä, että näillä palveluntarjoajilla on yleisesti merkittävä rooli, on tärkeää muistaa, että laittoman verkkosisällön ja verkossa tapahtuvan laittoman toiminnan ongelmaa ei tulisi käsitellä niin, että kiinnitetään yksinomaan huomiota niiden vastuuseen ja velvollisuuksiin. Kun verkossa välitetty tai tallennettu laiton sisältö vaikuttaa kolmansiin osapuoliin, näiden olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä ratkaisemaan tällaiseen sisältöön liittyviä konfliktitilanteita ilman kyseisten välityspalvelujen tarjoajien osallistumista. Palvelun vastaanottajien olisi katsottava olevan vastuussa tarjoamastaan laittomasta sisällöstä, jota ne saattavat levittää välityspalvelujen välityksellä, jos tällaisen vastuun määrittävän unionin ja kansallisen lainsäädännön asiaa koskevissa säännöissä niin säädetään. Tarvittaessa myös muiden toimijoiden, esimerkiksi suljetuissa verkkoympäristöissä toimivien ryhmien moderaattorien, varsinkin suurten ryhmien moderaattorien, olisi sovellettavan lainsäädännön mukaisesti autettava estämään laittoman sisällön leviäminen verkossa. Lisäksi silloin, kun tarvitaan tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajien osallistumista, mukaan lukien välityspalvelujen tarjoajat, tällaista osallistumista koskevat pyynnöt tai määräykset olisi pääsääntöisesti osoitettava toimijalle, jolla on tekniset ja toiminnalliset valmiudet puuttua tiettyihin laittomiin sisältöihin, jotta voidaan estää ja minimoida mahdolliset kielteiset vaikutukset muun kuin laittoman sisällön saatavuuteen ja saavutettavuuteen.

(27) Vuodesta 2000 lähtien on ilmaantunut uusia teknologioita, jotka parantavat verkossa tapahtuvan tiedonsiirron ja tallentamisen järjestelmien saatavuutta, tehokkuutta,

nopeutta, luotettavuutta, kapasiteettia ja turvallisuutta, mikä on johtanut yhä monimutkaisempaan verkkoekosysteemiin. Tässä yhteydessä olisi muistettava, että myös sellaisten palvelujen tarjoajat, jotka luovat ja helpottavat internetin taustalla olevaa loogista arkkitehtuuria ja internetin moitteetonta toimintaa, mukaan lukien tekniset aputoiminnot, voivat hyötyä tässä asetuksessa säädetyistä vastuuvapautuksista siinä määrin kuin niiden palveluja pidetään ”pelkkänä siirtotoimintana”, ”välimuistiin tallentamisena” tai säilytyspalvelujen tarjoamisena. Tällaisia palveluja ovat tapauksen mukaan langattomat lähiverkot, verkkotunnusjärjestelmät (DNS), aluetunnusrekisterit, digitaalisia varmenteita myöntävät varmenneviranomaiset taikka sisällönjakeluverkot, jotka mahdollistavat muiden välityspalvelujen tarjoajien toiminnot tai parantavat niitä. Myös viestintätarkoituksiin käytettävät palvelut ja niiden tekniset toimitustavat ovat kehittyneet huomattavasti, mikä on johtanut uusien verkkopalvelujen esiintuloon. Tällaisia ovat esimerkiksi IP-puhepalvelut (VoIP-palvelut), viestipalvelut ja verkkopohjaiset sähköpostipalvelut, joissa viestintä tapahtuu internetyhteyspalvelun kautta. Myös näihin palveluihin voidaan soveltaa vastuuvapautuksia siltä osin kuin niitä voidaan pitää ”pelkkänä siirtotoimintana”, ”välimuistiin tallentamisena” tai säilytyspalveluna.

(28) Välityspalvelujen tarjoajiin ei tulisi soveltaa valvontavelvoitetta yleisluonteisten velvoitteiden osalta. Tämä kielto ei koske erityistapauksissa asetettavia valvontavelvoitteita, eikä se myöskään vaikuta kansallisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön ja tässä asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti antamiin määräyksiin. Tätä asetusta ei tulisi miltään osin tulkita siten, että siinä asetetaan yleinen valvontavelvoite, aktiivisen tiedonhankinnan velvoite tai palveluntarjoajien yleinen velvoite toteuttaa laittomaan sisältöön liittyviä ennakoivia toimenpiteitä.

(29) Kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä ja kyseessä olevasta oikeudenalasta riippuen kansalliset oikeus- tai hallintoviranomaiset voivat määrätä välityspalvelujen tarjoajat toimimaan tiettyjä laittomia sisältöjä vastaan tai toimittamaan tiettyjä tietoja. Kansalliset lait, joiden perusteella tällaiset määräykset annetaan, poikkeavat huomattavasti toisistaan, ja määräyksiä käsitellään yhä useammin rajatylittävissä tilanteissa. Jotta voidaan varmistaa, että näitä määräyksiä voidaan noudattaa tehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että asianomaiset viranomaiset voivat hoitaa tehtävänsä eikä palveluntarjoajille aiheudu kohtuuttomia rasitteita, on tarpeen asettaa tiettyjä edellytyksiä, jotka kyseisten määräysten on täytettävä, ja tiettyjä näiden määräysten käsittelyä koskevia täydentäviä vaatimuksia, vaikuttamatta kohtuuttomasti kolmansien oikeuksiin ja oikeutettuihin etuihin.

(30) Määräyksiä toimia laittoman sisällön torjumiseksi tai tietojen antamiseksi olisi annettava noudattaen unionin oikeutta, erityisesti asetusta (EU) 2016/679 ja tässä asetuksessa vahvistettua kieltoa asettaa yleisiä velvoitteita valvoa tietoja tai pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta toimintaa osoittavia tosiasioita tai olosuhteita. Tässä asetuksessa vahvistetut edellytykset ja vaatimukset, joita sovelletaan määräyksiin toimia laittoman sisällön torjumiseksi, eivät rajoita sellaisten muiden unionin säädösten soveltamista, joissa säädetään vastaavista järjestelmistä tietyntyyppisen laittoman sisällön torjumiseksi, kuten asetus (EU).../.... [asetusehdotus verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen estämisestä] tai asetus (EU) 2017/2394, jossa annetaan erityisiä valtuuksia määrätä tietojen antamisesta jäsenvaltioiden kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanoviranomaisille, eivätkä tietojenantomääräyksiin sovellettavat ehdot ja vaatimukset puolestaan rajoita sellaisten muiden unionin säädösten soveltamista, joissa säädetään vastaavista asiaankuuluvista säännöistä tietyillä aloilla. Näiden edellytysten ja vaatimusten ei tulisi vaikuttaa

sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisiin säilyttämissääntöihin, jotka ovat unionin oikeuden mukaisia, eikä lainvalvontaviranomaisten esittämiin luottamuksellisuutta koskeviin pyyntöihin, jotka liittyvät tietojen ilmoittamatta jättämiseen.

(31) Tällaisten laittoman sisällön torjuntaa koskevien määräysten alueellinen soveltamisala olisi määriteltävä selkeästi sellaisen sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön perusteella, joka mahdollistaa määräyksen antamisen, eikä sen tulisi ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä määräyksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Määräyksen antaneen kansallisen lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen olisi tältä osin tasapainotettava päämäärä, johon määräyksellä pyritään sen antamisen mahdollistavan oikeusperustan mukaisesti, kaikkien niiden kolmansien osapuolten oikeuksien ja oikeutettujen etujen kanssa, joihin määräys voi vaikuttaa, ja erityisesti niiden perusoikeuskirjassa taattujen perusoikeuksien kanssa. Jos tiettyihin tietoihin viittaavalla määräyksellä voi olla vaikutuksia kyseisen viranomaisen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, viranomaisen olisi lisäksi arvioitava, onko todennäköistä, että kyseiset tiedot ovat laitonta sisältöä muissa asianomaisissa jäsenvaltioissa, ja tarvittaessa otettava huomioon asiaa koskevat unionin oikeuden tai kansainvälisen oikeuden säännöt ja kansainvälinen kohteliaisuus (*comitas gentium*).

(32) Tässä asetuksessa säännellyt tietojenantomääräykset koskevat tiettyjen tietojen tuottamista kyseisen välityspalvelun yksittäisistä vastaanottajista, jotka on yksilöity kyseisissä määräyksissä, jotta voidaan määrittää, noudattavatko palvelujen vastaanottajat sovellettavia unionin tai kansallisia sääntöjä. Tietojen toimittamista koskevat tämän asetuksen säännöt eivät sen vuoksi saisi vaikuttaa määräyksiin, jotka koskevat sellaisten palvelun vastaanottajien ryhmään liittyviä tietoja, joita ei ole erikseen yksilöity, mukaan lukien määräykset, jotka koskevat tilastointia tai näyttöön perustuvaa päätöksentekoa varten tarvittavien koostettujen tietojen toimittamista.

(33) Määräyksiin, jotka koskevat laittoman sisällön torjumiseksi toteutettavia toimia sekä tietojen antamista, sovelletaan direktiivin 2000/31/EY 3 artiklassa vahvistettuja sääntöjä ainoastaan, jos kyseisen artiklan edellytykset täyttyvät; asianomaisilla säännöillä turvataan määräyksen kohteena olevan palveluntarjoajan sijoittautumisjäsenvaltion toimivalta ja säädetään mahdollisista poikkeuksista tähän toimivaltaan tietyissä tapauksissa. Jos määräykset on osoitettu toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneille välityspalvelujen tarjoajille, ne eivät lähtökohtaisesti rajoita näiden palveluntarjoajien vapautta tarjota palvelujaan rajojen yli, koska kyseiset määräykset koskevat tiettyjä laittomia sisältöjä ja tiettyä laitonta tietoa. Mainittuihin määräyksiin ei sen vuoksi sovelleta direktiivin 2000/31/EY 3 artiklassa vahvistettuja sääntöjä, mukaan lukien säännöt, joiden mukaan on tarpeen perustella toimenpiteet, joilla poiketaan tietyistä tarkoin määritellyistä syistä sen jäsenvaltion toimivallasta, johon palveluntarjoaja on sijoittautunut, ja on tarpeen ilmoittaa tällaisista toimenpiteistä.

(34) Tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja erityisesti sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi sekä turvallisen ja avoimen verkkoympäristön varmistamiseksi on tarpeen vahvistaa selkeät ja tasapainoiset huolellisuusvelvoitteet välityspalvelujen tarjoajille. Näillä velvoitteilla olisi erityisesti pyrittävä saavuttamaan erilaiset julkisen politiikan tavoitteet, kuten palvelun vastaanottajien, myös alaikäisten ja haavoittuvassa asemassa olevien käyttäjien, turvallisuus ja luottamus, suojelemaan perusoikeuskirjassa vahvistettuja asiaankuuluvia perusoikeuksia, varmistamaan kyseisten palveluntarjoajien todellinen vastuuvelvollisuus ja parantamaan vastaanottajien ja muiden osapuolten, joita asia koskee, vaikutusmahdollisuuksia sekä samalla helpottamaan toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa tarvittavaa valvontaa.

(35) Tässä yhteydessä on tärkeää, että huolellisuusvelvoitteet mukautetaan kyseisen välityspalvelun tyyppiin ja luonteeseen. Sen vuoksi tässä asetuksessa vahvistetaan perusvelvoitteet, joita sovelletaan kaikkiin välityspalvelujen tarjoajiin, ja lisävelvoitteet, joita sovelletaan säilytyspalvelujen tarjoajiin ja varsinkin verkkoalustoihin ja erittäin suuriin verkkoalustoihin. Siltä osin kuin välityspalvelujen tarjoajat voivat kuulua näihin eri luokkiin palvelujensa luonteen ja koon vuoksi, niiden olisi noudatettava kaikkia tämän asetuksen vastaavia velvoitteita. Nämä yhdenmukaistetut huolellisuusvelvoitteet, joiden olisi oltava kohtuullisia ja jotka eivät saisi olla mielivaltaisia, ovat tarpeen, jotta voidaan käsitellä havaittuja yleiseen etuun liittyviä kysymyksiä, joita ovat esimerkiksi palvelun vastaanottajien oikeutettujen etujen turvaaminen, laittomat käytännöt ja perusoikeuksien suojelu verkossa.

(36) Jotta helpotettaisiin sujuvaa ja tehokasta viestintää tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä, välityspalvelujen tarjoajat olisi velvoitettava perustamaan keskitetty yhteyspiste ja julkaisemaan yhteyspisteeseensä liittyvät asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien tällaisessa viestinnässä käytettävät kielet. Yhteyspistettä voivat käyttää myös luotettavat ilmoittajat ja ammattimaiset toimijat, joilla on erityinen suhde välityspalvelujen tarjoajaan. Toisin kuin laillisen edustajan, yhteyspisteen olisi palveltava toiminnallisia tarkoituksia, eikä sillä välttämättä tarvitse olla fyysistä sijaintia.

(37) Kolmanteen maahan sijoittautuneiden välityspalvelujen tarjoajien, jotka tarjoavat palveluja unionissa, olisi nimettävä riittävin valtuuksin varustettu laillinen edustaja unionissa ja annettava laillisiin edustajiinsa liittyviä tietoja, jotta tämän asetuksen tehokas valvonta ja tarvittaessa täytäntöönpano kyseisten palveluntarjoajien osalta olisi mahdollista. Laillisen edustajan olisi voitava toimia myös yhteyspisteenä edellyttäen, että tämän asetuksen asiaa koskevia vaatimuksia noudatetaan.

(38) Vaikka välityspalvelujen tarjoajien sopimusvapautta olisi periaatteessa kunnioitettava, on aiheellista vahvistaa tietyt säännöt, jotka koskevat kyseisten palveluntarjoajien ehtojen sisältöä sekä ehtojen soveltamista ja noudattamisen valvontaa, läpinäkyvyyden ja palvelun vastaanottajien suojelun vuoksi ja kohtuuttomien tai mielivaltaisten seurausten välttämiseksi.

(39) Riittävän läpinäkyvyyden ja vastuuvelvollisuuden varmistamiseksi välityspalvelujen tarjoajien olisi raportoitava vuosittain tähän asetukseen sisältyvien yhdenmukaistettujen vaatimusten mukaisesti sisällön moderoinnista, jota ne harjoittavat, mukaan lukien niiden ehtojen soveltamisen ja noudattamisen valvonnan seurauksena toteutetut toimenpiteet. Kohtuuttoman rasitteen välttämiseksi kyseisiä avoimuusraportointivelvollisuuksia ei kuitenkaan tulisi soveltaa palveluntarjoajiin, jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY[40] määriteltyjä mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

(40) Säilytyspalvelujen tarjoajilla on erityisen tärkeä rooli laittoman verkkosisällön torjunnassa, koska ne tallentavat palvelun vastaanottajien toimittamia tietoja näiden pyynnöstä ja antavat tyypillisesti muille vastaanottajille pääsyn tietoihin, joskus suuressa mittakaavassa. On tärkeää, että kaikki säilytyspalvelun tarjoajat, koostaan riippumatta, ottavat käyttöön käyttäjäystävälliset ilmoitus- ja toimintamekanismit, joilla helpotetaan sellaisten tietojen ilmoittamista kyseiselle säilytyspalvelun tarjoajalle, jäljempänä ’ilmoitus’, joita ilmoituksen tehnyt osapuoli pitää laittomana

[40]Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20,5,2003, s. 36).

sisältönä, ja joiden mukaisesti kyseinen palveluntarjoaja voi päättää, hyväksyykö se arvioinnin ja haluaa poistaa kyseisen sisällön tai estää pääsyn siihen, jäljempänä ’toimi’. Edellyttäen, että ilmoituksia koskevat vaatimukset täyttyvät, yksityishenkilöiden tai toimijoiden olisi voitava ilmoittaa useista tietyistä väitetysti laittomista sisällöistä yhdellä ilmoituksella. Velvoitetta ottaa käyttöön ilmoitus- ja toimintamekanismit olisi sovellettava esimerkiksi tiedostojen tallennus- ja jakamispalveluihin, verkkoisännöintipalveluihin, mainospalvelimiin ja pastebin-sovelluksiin, jos niitä pidetään tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvina säilytyspalvelujen tarjoajina.

(41) Tällaisia ilmoitus- ja toimintamekanismeja koskevat säännöt olisi yhdenmukaistettava unionin tasolla, jotta voidaan säätää ilmoitusten oikea-aikaisesta, huolellisesta ja objektiivisesta käsittelystä sellaisten yhdenmukaisten, läpinäkyvien ja selkeiden sääntöjen pohjalta, joissa säädetään vankoista suojatoimista, joilla suojellaan kaikkien asianomaisten osapuolten oikeuksia ja oikeutettuja etuja, erityisesti niiden perusoikeuskirjassa taattuja perusoikeuksia, riippumatta jäsenvaltiosta, johon kyseiset osapuolet ovat sijoittautuneet tai jossa niiden kotipaikka on, ja kyseessä olevasta oikeudenalasta. Perusoikeuksiin kuuluvat tapauksen mukaan oikeus sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, oikeus yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, oikeus henkilötietojen suojaan, oikeus syrjimättömyyteen, palvelun vastaanottajien oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, palveluntarjoajien elinkeinovapaus, mukaan lukien sopimusvapaus, oikeus ihmisarvoon, lapsen oikeudet, oikeus omaisuuden, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet, suojeluun sekä niiden osapuolten, joihin laiton sisältö vaikuttaa, oikeus syrjimättömyyteen.

(42) Jos säilytyspalvelun tarjoaja päättää poistaa palvelun vastaanottajan toimittamat tiedot tai estää niiden käytön esimerkiksi saatuaan ilmoituksen tai toimittuaan omasta aloitteestaan, myös automatisoituja keinoja käyttäen, kyseisen palveluntarjoajan olisi ilmoitettava vastaanottajalle päätöksestään, päätöksensä perusteluista ja päätöksen riitauttamiseksi käytettävissä olevista muutoksenhakumahdollisuuksista, kun otetaan huomioon kielteiset seuraukset, joita tällaisilla päätöksillä voi olla vastaanottajalle, mukaan lukien sen sananvapautta koskevan perusoikeuden käyttäminen. Tätä velvoitetta olisi sovellettava riippumatta päätöksen perusteluista ja erityisesti siitä, onko toimenpide toteutettu sen vuoksi, että ilmoitettuja tietoja pidetään laittomana sisältönä tai sovellettavien ehtojen vastaisina. Säilytyspalvelun tarjoajan päätöksen riitauttamiseksi käytettävissä olevien muutoksenhakukeinojen olisi aina sisällettävä oikeudellisia muutoksenhakukeinoja.

(43) Verkkoalustoille tässä asetuksessa asetettuja lisävelvoitteita ei kohtuuttomien rasitteiden välttämiseksi tulisi soveltaa komission suosituksessa 2003/361/EY[41] määriteltyihin mikroyrityksiin tai pieniin yrityksiin, paitsi jos niiden kattavuus ja vaikutus ovat sellaiset, että ne täyttävät tämän asetuksen mukaiset erittäin suurten verkkoalustojen kriteerit. Kyseisessä suosituksessa tarkoitetuilla konsolidointisäännöillä estetään mainittujen lisävelvoitteiden kiertäminen. Mikro- ja pienyritysten vapauttamista näistä lisävelvoitteista ei tulisi ymmärtää siten, että se vaikuttaisi niiden kykyyn perustaa vapaaehtoisesti järjestelmä, joka täyttää yhden tai useamman näistä velvoitteista.

[41] Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20,5,2003, s. 36).

(44) Palvelun vastaanottajien olisi voitava helposti ja tehokkaasti riitauttaa tietyt verkkoalustojen päätökset, jotka vaikuttavat niihin kielteisesti. Sen vuoksi verkkoalustoja olisi vaadittava tarjoamaan sisäisiä valitustenkäsittelyjärjestelmiä, jotka täyttävät tietyt edellytykset, joilla pyritään varmistamaan, että järjestelmät ovat helposti saatavilla ja johtavat nopeisiin ja oikeudenmukaisiin tuloksiin. Lisäksi olisi säädettävä mahdollisuudesta ratkaista riidat tuomioistuinten ulkopuolella, mukaan lukien riidat, joita ei ole voitu ratkaista tyydyttävällä tavalla sisäisten valitustenkäsittelyjärjestelmien avulla, sellaisten todistuksella hyväksyttyjen elinten toimesta, joilla on tarvittava riippumattomuus ja tarvittavat keinot ja asiantuntemus, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä oikeudenmukaisella, nopealla ja kustannustehokkaalla tavalla. Verkkoalustojen päätösten riitauttamiselle näin luotujen mahdollisuuksien olisi täydennettävä mahdollisuutta hakea oikeusteitse muutosta asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, mutta se ei saisi vaikuttaa muutoksenhakuun millään tavalla.

(45) Tavaroiden tai palvelujen ostamista koskevissa kuluttajien ja yritysten välisissä sopimusriidoissa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2013/11/EU[42] varmistetaan, että unionin kuluttajilla ja yrityksillä on mahdollisuus turvautua laatusertifioinnin saaneisiin vaihtoehtoisiin riidanratkaisuelimiin. Tältä osin olisi selvennettävä, että tuomioistuinten ulkopuolista riitojenratkaisua koskevat tämän asetuksen säännöt eivät rajoita mainitun direktiivin soveltamista, mukaan lukien mainitun direktiivin mukainen kuluttajien oikeus vetäytyä menettelystä missä tahansa vaiheessa, jos he ovat tyytymättömiä menettelyn suorittamiseen tai toimintaan.

(46) Laittoman sisällön vastaisiin toimiin voidaan ryhtyä nopeammin ja luotettavammin, jos verkkoalustat toteuttavat tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että ilmoitukset, joita luotettavat ilmoittajat toimittavat tässä asetuksessa edellytettyjen ilmoitus- ja toimintamekanismien kautta, käsitellään ensisijaisina, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vaatimusta käsitellä kaikki näiden mekanismien mukaisesti toimitetut ilmoitukset ja tehdä niitä koskevat päätökset oikea-aikaisesti, huolellisesti ja objektiivisesti. Tällainen luotettavan ilmoittajan asema olisi myönnettävä ainoastaan sellaisille toimijoille, muttei yksityishenkilöille, jotka ovat muun muassa osoittaneet, että niillä on erityistä asiantuntemusta ja pätevyyttä laittoman sisällön torjunnassa, että ne edustavat yhteisiä etuja ja että ne toimivat huolellisesti ja objektiivisesti. Tällaiset toimijat voivat olla luonteeltaan julkisia, kuten terroristisen sisällön osalta kansallisten lainvalvontaviranomaisten tai Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston, jäljempänä ’Europol’, yksiköt, jotka käsittelevät internetsisällöstä ilmoittamista, tai ne voivat olla valtiosta riippumattomia järjestöjä ja puolijulkisia elimiä, kuten järjestöjä, jotka kuuluvat lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvästä materiaalista ilmoittamista varten perustettujen vihjelinjojen INHOPE-verkostoon, ja järjestöjä, jotka ovat sitoutuneet ilmoittamaan verkossa esiintyvistä laittomista rasistisista ja muukalaisvihamielisistä ilmaisuista. Teollis- ja tekijänoikeuksien osalta toimialajärjestöille ja oikeudenhaltijoiden järjestöille voitaisiin myöntää luotettavan ilmoittajan asema, jos ne ovat osoittaneet täyttävänsä sovellettavat ehdot. Luotettavia ilmoittajia koskevia tämän asetuksen sääntöjä ei tulisi tulkita siten, että ne estäisivät verkkoalustoja kohtelemasta samalla tavalla sellaisten toimijoiden tai yksityishenkilöiden tekemiä ilmoituksia, joille ei ole myönnetty tämän asetuksen

[42] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

mukaista luotettavan ilmoittajan asemaa, tai toimimasta muulla tavoin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien tämä asetus ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794[43].

(47) Verkkoalustojen palvelujen väärinkäyttö tarjoamalla toistuvasti selvästi laitonta sisältöä tai tekemällä toistuvasti ilmeisen perusteettomia ilmoituksia tai valituksia tämän asetuksen nojalla perustettujen mekanismien ja järjestelmien kautta heikentää luottamusta ja vahingoittaa asianomaisten osapuolten oikeuksia ja oikeutettuja etuja. Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön asianmukaiset ja oikeasuhteiset suojatoimet tällaista väärinkäyttöä vastaan. Tietoja olisi pidettävä selvästi laittomana sisältönä ja ilmoituksia tai valituksia olisi pidettävä ilmeisen perusteettomina, jos maallikolle on selvää ilman sisällöllistä analyysia, että sisältö on laitonta tai että ilmoitukset tai valitukset ovat perusteettomia. Verkkoalustojen olisi tietyin edellytyksin tilapäisesti keskeytettävä toimintansa väärinkäytökseen syyllistyvän henkilön osalta. Tämä ei vaikuta verkkoalustojen vapauteen määritellä soveltamansa ehdot ja ottaa käyttöön tiukempia toimenpiteitä vakaviin rikoksiin liittyvän selvästi laittoman sisällön osalta. Avoimuuden vuoksi tämä mahdollisuus olisi esitettävä selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti verkkoalustojen ehdoissa. Verkkoalustojen tältä osin tekemiin päätöksiin olisi aina voitava hakea muutosta, ja toimivaltaisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi valvottava päätöksiä. Väärinkäyttöä koskevat tämän asetuksen säännöt eivät saisi estää verkkoalustoja toteuttamasta muita toimenpiteitä, joilla puututaan niiden palvelujen vastaanottajien harjoittamaan laittoman sisällön tarjontaan tai muuhun palvelujen väärinkäyttöön, sovellettavan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Nämä säännöt eivät rajoita unionin tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyä mahdollisuutta saattaa väärinkäytökseen syyllistyneet henkilöt vastuuseen, mukaan lukien vahingonkorvaus.

(48) Verkkoalusta voi joissakin tapauksissa saada tietoonsa esimerkiksi ilmoituksen tehneen osapuolen ilmoituksen tai omien vapaaehtoisten toimenpiteidensä kautta tietoja, jotka liittyvät palvelun vastaanottajan tiettyyn toimintaan, kuten tietyntyyppisen laittoman sisällön tarjoamiseen, ja jotka oikeuttavat perustellusti, kun otetaan huomioon kaikki verkkoalustan tiedossa olevat merkitykselliset olosuhteet, epäilyt siitä, että vastaanottaja on mahdollisesti tehnyt, mahdollisesti tekemässä tai todennäköisesti tekee vakavan rikoksen, joka aiheuttaa uhan henkilön elämälle tai turvallisuudelle, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/93/EU[44] tarkoitetut rikokset. Tällaisissa tapauksissa verkkoalustan olisi viipymättä ilmoitettava toimivaltaisille lainvalvontaviranomaisille tällaisesta epäilystä ja annettava kaikki käytettävissään olevat asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien tarvittaessa kyseessä oleva sisältö ja selvitys epäilyksistään. Tämä asetus ei muodosta oikeusperustaa palvelujen vastaanottajien profiloinnille, jotta verkkoalustat voisivat tunnistaa rikokset. Verkkoalustojen olisi myös noudatettava muita unionin tai kansallisen lainsäädännön sääntöjä yksilöiden oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi ilmoittaessaan asiasta lainvalvontaviranomaisille.

[43] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

[44] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/YOS korvaamisesta (EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1).

(49) Jotta voidaan edistää kuluttajien ja muiden asianomaisten osapuolten, kuten kilpailevien elinkeinonharjoittajien ja teollis- ja tekijänoikeuksien haltijoiden, kannalta turvallista, luotettavaa ja avointa verkkoympäristöä ja estää elinkeinonharjoittajia myymästä tuotteita tai palveluja sovellettavien sääntöjen vastaisesti, verkkoalustojen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, olisi varmistettava, että tällaiset elinkeinonharjoittajat ovat jäljitettävissä. Elinkeinonharjoittajaa olisi sen vuoksi vaadittava antamaan verkkoalustalle tietyt olennaiset tiedot, myös kun kyseessä on tuotteista viestiminen tai tuotteiden tarjoaminen. Tätä vaatimusta olisi sovellettava myös elinkeinonharjoittajiin, jotka viestivät tuotteista tai palveluista tuotemerkkien puolesta perustana olevien sopimusten pohjalta. Näiden verkkoalustojen olisi säilytettävä kaikki tiedot suojatusti kohtuullisen ajan, joka ei ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta viranomaiset ja yksityiset osapuolet, joiden oikeutettua etua asia koskee, voivat tutustua tietoihin sovellettavan lainsäädännön, myös henkilötietojen suojaa koskevan lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien tässä asetuksessa tarkoitettujen tietojenantomääräysten kautta.

(50) Jotta voidaan varmistaa kyseisen velvoitteen tehokas ja riittävä soveltaminen aiheuttamatta kohtuutonta rasitetta, asetuksen soveltamisalaan kuuluvien verkkoalustojen olisi kohtuullisesti pyrittävä varmistamaan kyseisten elinkeinonharjoittajien toimittamien tietojen luotettavuus erityisesti käyttämällä vapaasti saatavilla olevia virallisia verkkotietokantoja ja verkkorajapintoja, kuten kansallisia kaupparekistereitä ja alv-tietojen vaihtojärjestelmää[45], tai pyytämällä asianomaisia elinkeinonharjoittajia toimittamaan luotettavia tositteita, kuten henkilöllisyystodistusten jäljennöksiä, oikeaksi todistettuja tiliotteita, yritysten todistuksia ja kaupparekisteritodistuksia. Ne voivat käyttää myös muita, etäkäytössä olevia lähteitä, jotka tarjoavat samanasteisen luotettavuustason tämän velvoitteen täyttämiseksi. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvia verkkoalustoja ei kuitenkaan tulisi velvoittaa ryhtymään kohtuuttomaan tai kalliiseen verkossa tapahtuvaan tiedonhankintaan tai suorittamaan todentamisia paikalla. Tällaisten verkkoalustojen, jotka ovat toteuttaneet tässä asetuksessa edellytetyt kohtuulliset toimet, ei myöskään tulisi katsoa takaavan tietojen luotettavuutta kuluttajille tai muille asianomaisille osapuolille. Tällaisten verkkoalustojen olisi myös suunniteltava ja järjestettävä verkkorajapintansa siten, että elinkeinonharjoittajat voivat noudattaa unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan, erityisesti vaatimuksia, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU[46] 6 ja 8 artiklassa, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY[47] 7 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY[48] 3 artiklassa.

(51) Kun otetaan huomioon verkkoalustojen erityiset vastuualueet ja velvollisuudet, verkkoalustoihin olisi sovellettava muitakin avoimuusraportointivelvollisuuksia kuin

[45] https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vieshome.do?selectedLanguage=en

[46] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta.

[47] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi).

[48] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa.

kaikkiin välityspalvelujen tarjoajiin tämän asetuksen nojalla sovellettavia avoimuusraportointivelvollisuuksia. Sen määrittämiseksi, ovatko verkkoalustat kenties erittäin suuria verkkoalustoja, joihin sovelletaan tiettyjä tämän asetuksen mukaisia lisävelvoitteita, verkkoalustoja koskeviin avoimuusraportointivelvollisuuksiin olisi sisällytettävä tiettyjä velvollisuuksia, jotka liittyvät unionissa olevien palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaista keskimääräistä lukumäärää koskevien tietojen julkaisemiseen ja tiedoksiantamiseen.

(52) Verkkomainonnalla on tärkeä rooli verkkoympäristössä, myös verkkoalustojen tarjoamien palvelujen osalta. Verkkomainonta voi kuitenkin aiheuttaa merkittäviä riskejä, sillä se voi itsestään sisältää laitonta sisältöä tai lisätä taloudellisia kannustimia julkaista tai vahvistaa laitonta tai muuten haitallista sisältöä ja toimintaa taikka se voidaan esittää syrjivällä tavalla, jolloin se vaikuttaa kansalaisten yhdenvertaiseen kohteluun ja mahdollisuuksiin. Direktiivin 2000/31/EY 6 artiklasta johtuvien vaatimusten lisäksi verkkoalustat olisi sen vuoksi velvoitettava varmistamaan, että palvelun vastaanottajilla on tietyt yksilöidyt tiedot, joita he tarvitsevat ymmärtääkseen, milloin ja kenen puolesta mainos esitetään. Lisäksi palvelun vastaanottajilla olisi oltava tiedot tärkeimmistä parametreista, joita käytetään määritettäessä, että heille esitetään tietty mainos, ja heille olisi annettava mielekkäitä selityksiä tähän tarkoitukseen käytetystä logiikasta, myös silloin, kun se perustuu profilointiin. Mainontaan liittyvien tietojen antamista koskevat tämän asetuksen vaatimukset eivät rajoita asetuksen (EU) 2016/679 asiaa koskevien säännösten soveltamista, erityisesti jos kyseiset säännökset koskevat oikeutta vastustaa henkilötietojen käsittelyä, automatisoitua yksittäispäätöstentekoa, myös profilointia, ja erityisesti tarvetta saada rekisteröidyn suostumus ennen henkilötietojen käsittelyä kohdennettua mainontaa varten. Tämä asetus ei myöskään rajoita direktiivin 2002/58/EY säännösten soveltamista, erityisesti jos kyseiset säännökset koskevat tietojen tallentamista päätelaitteille ja pääsyä päätelaitteelle tallennettuihin tietoihin.

(53) Erittäin suurilla verkkoalustoilla on kattavuudestaan, erityisesti palvelun vastaanottajien lukumääränä ilmaistuna, johtuva merkittävä rooli julkisen keskustelun, taloudellisten liiketoimien sekä tiedon, mielipiteiden ja ajatusten levittämisen helpottamisessa sekä vaikuttamisessa siihen, miten vastaanottajat saavat ja välittävät tietoa verkossa. Tämän vuoksi on tarpeen asettaa kyseisille alustoille erityisiä velvoitteita kaikkiin verkkoalustoihin sovellettavien velvoitteiden lisäksi. Nämä erittäin suurille verkkoalustoille asetettavat lisävelvoitteet ovat tarpeen asianomaisten yleiseen etuun liittyvien kysymysten käsittelemiseksi, koska ei ole olemassa vaihtoehtoisia ja vähemmän rajoittavia toimenpiteitä, joilla päästäisiin tosiasiallisesti samaan lopputulokseen.

(54) Erittäin suuret verkkoalustat voivat aiheuttaa yhteiskunnallisia riskejä, jotka eroavat laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan pienempien verkkoalustojen aiheuttamista riskeistä. Siinä vaiheessa, kun verkkoalustan vastaanottajina on merkittävä osa unionin väestöstä, verkkoalustan aiheuttamilla järjestelmäriskeillä on suhteettoman kielteinen vaikutus unioniin. Olisi katsottava, että tällainen merkittävä kattavuus on olemassa, jos vastaanottajien määrä ylittää 45 miljoonaksi asetetun toiminnallisen kynnysarvon eli 10 prosenttia unionin väestöstä. Toiminnallista kynnysarvoa olisi tarvittaessa päivitettävä muuttamalla sitä delegoiduilla säädöksillä. Tällaisten erittäin suurten verkkoalustojen olisi sen vuoksi noudatettava huolellisuusvelvoitteita koskevia tiukimpia vaatimuksia, jotka ovat oikeassa suhteessa näiden verkkoalustojen yhteiskunnalliseen vaikutukseen ja keinoihin.

(55) Kun otetaan huomioon alustatalouden verkostovaikutukset, verkkoalustan käyttäjäpohja voi laajentua nopeasti ja saavuttaa erittäin suuren verkkoalustan ulottuvuuden, mikä puolestaan vaikuttaa sisämarkkinoihin. Näin voi tapahtua silloin, kun kasvu on eksponentiaalista lyhyessä ajassa tai kun maailmanlaajuinen läsnäolo ja liikevaihto kasvavat suuriksi, minkä ansiosta verkkoalusta voi hyödyntää täysimittaisesti verkostovaikutuksia ja mittakaava- ja kattavuusetuja. Suuri vuotuinen liikevaihto tai suuri markkina-arvo voi erityisesti olla merkki nopeasta skaalattavuudesta käyttäjien saavuttamisen kannalta. Tällaisissa tapauksissa digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi voitava pyytää verkkoalustalta tiheämpää raportointia käyttäjäpohjasta, jotta koordinaattori voi määrittää hyvissä ajoin sen ajankohdan, jolloin kyseinen verkkoalusta olisi nimettävä erittäin suureksi verkkoalustaksi tämän asetuksen soveltamiseksi.

(56) Erittäin suuria verkkoalustoja käytetään tavalla, joka vaikuttaa voimakkaasti verkkoturvallisuuteen, yleisen mielipiteen muodostumiseen ja julkiseen keskusteluun sekä verkkokauppaan. Tapa, jolla nämä verkkoalustat suunnittelevat palvelujaan, on yleensä optimoitu niin, että hyödynnetään niiden usein mainosvetoisia liiketoimintamalleja, mikä voi aiheuttaa yhteiskunnallisia huolenaiheita. Tehokkaan sääntelyn ja noudattamisen valvonnan puuttuessa ne voivat vahvistaa pelin säännöt tunnistamatta ja lieventämättä tehokkaasti riskejä ja yhteiskunnallisia ja taloudellisia haittoja, joita ne saattavat aiheuttaa. Erittäin suurten verkkoalustojen olisi sen vuoksi arvioitava tämän asetuksen nojalla järjestelmäriskejä, jotka johtuvat niiden palvelujen toiminnasta ja käytöstä sekä palvelun vastaanottajien mahdollisista väärinkäytöksistä, ja toteutettava asianmukaisia lieventäviä toimenpiteitä.

(57) Olisi arvioitava perusteellisesti kolmea järjestelmäriskiluokkaa. Ensimmäiseen luokkaan kuuluvat riskit, jotka liittyvät erittäin suurten verkkoalustojen palvelujen väärinkäyttöön laittoman sisällön levittämisen kautta, kuten lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän materiaalin levittäminen tai laiton vihapuhe, sekä laittoman toiminnan harjoittamiseen, kuten unionin tai kansallisessa lainsäädännössä kiellettyjen tuotteiden tai palvelujen myynti, mukaan lukien väärennetyt tuotteet. Tällainen levittäminen tai toiminta voi esimerkiksi muodostaa merkittävän järjestelmäriskin, jos tällaiseen sisältöön tarjoutuu laajempi pääsy sellaisten tilien kautta, joiden kattavuus on erityisen laaja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta erittäin suuren verkkoalustan palvelun vastaanottajan henkilökohtaista, sovellettavan lainsäädännön mukaista vastuuta toimintansa mahdollisesta laittomuudesta. Toinen luokka koskee palvelun vaikutusta perusoikeuskirjassa suojattujen perusoikeuksien käyttämiseen, mukaan lukien sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus, oikeus yksityiselämään, oikeus syrjimättömyyteen ja lapsen oikeudet. Tällaisia riskejä voi esimerkiksi liittyä erittäin suuren verkkoalustan käyttämien algoritmisten järjestelmien suunnitteluun taikka tällaisten verkkoalustojen palvelujen väärinkäyttöön, jos tehdään vilpillisiä ilmoituksia tai pyritään muilla keinoin vaimentamaan puheenvuoroja tai estämään kilpailua. Kolmas riskiluokka koskee verkkoalustan palvelujen tarkoituksellista ja usein koordinoitua manipulointia, jolla on ennakoitavissa oleva vaikutus terveyteen, kansalaiskeskusteluun, vaaliprosesseihin, yleiseen turvallisuuteen ja alaikäisten suojeluun, kun otetaan huomioon tarve turvata yleinen järjestys, suojella yksityisyyttä sekä torjua vilpillisiä ja harhaanjohtavia kaupallisia menettelyjä. Tällaisia riskejä voi syntyä esimerkiksi valetilien luomisen, bottien käytön ja muun automatisoidun tai osittain automatisoidun käyttäytymisen kautta, mikä voi johtaa laittoman sisällön tai verkkoalustan ehtojen kanssa yhteensopimattoman tiedon nopeaan ja laajaan levittämiseen.

(58) Erittäin suurten verkkoalustojen olisi otettava käyttöön tarvittavat keinot lieventääkseen riskinarvioinnissa havaittuja järjestelmäriskejä huolellisesti. Tällaisina lieventävinä toimenpiteinä erittäin suurten verkkoalustojen olisi harkittava esimerkiksi sisällön moderoinnin, algoritmisten suosittelujärjestelmien ja verkkorajapintojen suunnittelun ja toiminnan parantamista tai muuta mukauttamista hillitäkseen ja rajoittaakseen laittoman sisällön levittämistä, taikka päätöksentekoprosessiensa mukauttamista tai ehtojensa mukauttamista. Tällaisiin lieventäviin toimenpiteisiin voi sisältyä myös korjaavia toimenpiteitä, kuten mainostuloista luopuminen tietyn sisällön osalta, tai muita toimia, kuten luotettavien tietolähteiden näkyvyyden parantaminen. Erittäin suuret verkkoalustat voivat tehostaa sisäisiä prosessejaan tai toimintojensa valvontaa erityisesti järjestelmäriskien havaitsemiseksi. Ne voivat myös käynnistää tai lisätä yhteistyötä luotettavien ilmoittajien kanssa sekä järjestää koulutustilaisuuksia ja vaihtoja luotettavien ilmoittajaorganisaatioiden kanssa ja tehdä yhteistyötä muiden palveluntarjoajien kanssa muun muassa käynnistämällä nykyisiä käytännesääntöjä tai muita itsesääntelytoimia tai liittymällä niihin. Kaikissa hyväksytyissä toimenpiteissä olisi noudatettava tämän asetuksen huolellisuusvaatimuksia, ja niiden olisi oltava tehokkaita ja asianmukaisia havaittujen erityisten riskien lieventämisessä, jotta edistetään yleisen järjestyksen turvaamista, yksityisyyden suojaamista sekä vilpillisten ja harhaanjohtavien kaupallisten käytäntöjen torjumista. Niiden olisi myös oltava oikeasuhteisia ajatellen erittäin suurten verkkoalustojen taloudellisia valmiuksia ja tarvetta välttää palvelujen käytön tarpeetonta rajoittamista, kun otetaan asianmukaisesti huomioon palvelun vastaanottajien perusoikeuksiin mahdollisesti kohdistuvat kielteiset vaikutukset.

(59) Erittäin suurten verkkoalustojen olisi tarvittaessa tehtävä riskinarviointinsa ja suunniteltava riskinhallintatoimenpiteensä yhdessä palvelun vastaanottajien edustajien, sellaisten ryhmien edustajien, joihin niiden palvelut mahdollisesti vaikuttavat, riippumattomien asiantuntijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

(60) Koska on tarpeen varmistaa riippumattomien asiantuntijoiden suorittama todentaminen, erittäin suurten verkkoalustojen olisi oltava riippumattomien tarkastusten kautta vastuussa siitä, että ne noudattavat tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita ja tarvittaessa käytännesääntöjen ja kriisisäännöstöjen mukaisia täydentäviä sitoumuksia. Niiden olisi annettava tarkastajalle pääsy kaikkiin merkityksellisiin tietoihin, joita tarvitaan tarkastuksen asianmukaiseen suorittamiseen. Tarkastajien olisi voitava käyttää myös muita objektiivisia tietolähteitä, kuten hyväksyttyjen tutkijoiden tutkimuksia. Tarkastajien olisi varmistettava tietojen, kuten liikesalaisuuksien, luottamuksellisuus, turvallisuus ja eheys, kun he saavat näitä tietoja tehtäviään suorittaessaan, ja heillä olisi oltava tarvittava riskinhallintaan liittyvä asiantuntemus ja tekninen pätevyys algoritmien tarkastamiseen. Tarkastajien olisi oltava riippumattomia, jotta he voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti ja luotettavasti. Jos heidän riippumattomuutensa ei ole kiistaton, heidän olisi luovuttava tai pidätyttävä tarkastustoimeksiannosta.

(61) Tarkastuskertomuksessa olisi esitettävä perustelut, jotta voidaan antaa asianmukainen selvitys toteutetuista toimista ja tehdyistä päätelmistä. Kertomuksen on tarkoitus tarjota tietoja ja mahdollisesti parannusehdotuksia toimenpiteisiin, joita erittäin suuren verkkoalustan olisi toteutettava täyttääkseen tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa. Kertomus olisi viipymättä toimitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja lautakunnalle yhdessä riskinarvioinnin, lieventävien toimenpiteiden sekä verkkoalustan tarkastussuositusten huomioon ottamiseksi laatimien suunnitelmien kanssa. Kertomukseen olisi sisällytettävä tarkastuslausunto,

joka perustuu saadun todentavan aineiston perusteella tehtyihin päätelmiin. Lausunnon olisi oltava myönteinen, jos kaikki näyttö osoittaa, että erittäin suuri verkkoalusta täyttää tässä asetuksessa säädetyt velvoitteet tai mahdolliset kaikki sitoumukset, jotka se on tehnyt käytännesääntöjen tai kriisisäännöstön nojalla, erityisesti tunnistamalla, arvioimalla ja lieventämällä järjestelmäänsä ja palveluihinsa liittyviä järjestelmäriskejä. Myönteiseen lausuntoon olisi liitettävä kommentteja, jos tarkastaja haluaa esittää huomautuksia, joilla ei ole olennaista vaikutusta tarkastuksen tulokseen. Lausunnon olisi oltava kielteinen, jos tarkastaja katsoo, että erittäin suuri verkkoalusta ei noudata tätä asetusta tai tehtyjä sitoumuksia.

(62) Erittäin suuren verkkoalustan liiketoiminnassa keskeisellä sijalla on se tapa, jolla tietoja priorisoidaan ja esitetään verkkoalustan verkkorajapinnalla palvelun vastaanottajien tiedonsaannin helpottamiseksi ja optimoimiseksi. Tämä tapahtuu esimerkiksi ehdottamalla, luokittelemalla ja priorisoimalla tietoja algoritmisesti, tekemällä erotteluja tekstien tai muiden visuaalisten esitysten avulla tai muulla tavoin kuratoimalla vastaanottajien toimittamia tietoja. Tällaisilla suosittelujärjestelmillä voi olla merkittävä vaikutus vastaanottajien kykyyn hakea tietoa ja toimia interaktiivisesti tiedon kanssa verkossa. Niillä on myös tärkeä rooli tiettyjen viestien tehostamisessa, tiedon nopeassa levittämisessä ja verkkokäyttäytymisen edistämisessä. Erittäin suurten verkkoalustojen olisi näin ollen varmistettava, että vastaanottajat saavat asianmukaista tietoa ja voivat vaikuttaa heille esitettyihin tietoihin. Kyseisten verkkoalustojen olisi esitettävä tällaisten suosittelujärjestelmien keskeiset parametrit selkeästi ja helposti ymmärrettävällä tavalla varmistaakseen, että vastaanottajat saavat kuvan siitä, miten tietoja heidän kannaltaan priorisoidaan. Niiden olisi myös varmistettava, että vastaanottajilla on käytettävissään vaihtoehtoja pääparametreille, myös vaihtoehtoja, jotka eivät perustu vastaanottajan profilointiin.

(63) Erittäin suurten verkkoalustojen käyttämät mainosjärjestelmät aiheuttavat erityisiä riskejä ja vaativat enemmän julkista valvontaa ja viranomaisvalvontaa, kun otetaan huomioon verkkoalustojen laajuus ja se, että ne pystyvät kohdentamaan ja tavoittamaan palvelun vastaanottajat sen perusteella, miten nämä käyttäytyvät verkkoalustan verkkorajapinnassa ja sen ulkopuolella. Erittäin suurten verkkoalustojen olisi varmistettava, että niiden verkkorajapinnoilla olevat mainosrekisterit ovat julkisesti saatavilla, jotta helpotetaan verkkomainonnan jakelusta johtuvien uusien riskien valvontaa ja tutkimusta, esimerkiksi kun on kyse laittomasta mainonnasta tai manipulointitekniikoista ja disinformaatiosta, joilla on todellinen ja ennakoitavissa oleva kielteinen vaikutus kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen, kansalaiskeskusteluun, poliittiseen osallistumiseen ja tasa-arvoon. Rekistereihin olisi sisällytettävä mainosten sisältö ja asiaan liittyvät tiedot mainostajasta ja mainonnan jakelusta, erityisesti kun kyseessä on kohdennettu mainonta.

(64) Jotta voidaan asianmukaisesti valvoa, että erittäin suuret verkkoalustat noudattavat tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita, sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori tai komissio voi vaatia pääsyä tiettyihin tietoihin tai niiden raportointia. Tällainen vaatimus voi koskea esimerkiksi tietoja, jotka ovat tarpeen verkkoalustan järjestelmien aiheuttamien riskien ja mahdollisten haittojen arvioimiseksi, tietoja sisällön moderointiin, suosittelujärjestelmiin tai mainosjärjestelmiin liittyvien algoritmisten järjestelmien tarkkuudesta, toiminnasta ja testauksesta tai tietoja tässä asetuksessa tarkoitettujen sisällön moderoinnin ja sisäisten valitustenkäsittelyjärjestelmien prosesseista ja tuloksista. Tutkijoiden suorittamat tutkimukset verkossa esiintyvien järjestelmäriskien kehittymisestä ja vakavuudesta ovat erityisen tärkeitä, jotta voidaan tasoittaa tiedon epäsymmetrioita ja luoda

häiriönsietokykyinen riskinhallintajärjestelmä sekä antaa tästä tietoa verkkoalustoille, digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, muille toimivaltaisille viranomaisille, komissiolle ja yleisölle. Sen vuoksi tällä asetuksella luodaan puitteet erittäin suurilta verkkoalustoilta peräisin olevien tietojen pakolliselle saannille hyväksyttyjen tutkijoiden käyttöön. Kaikkien tietojen saatavuutta koskevien, näiden puitteiden mukaisten vaatimusten olisi oltava oikeasuhteisia ja suojattava asianmukaisesti verkkoalustan ja muiden asianomaisten osapuolten, myös palvelun vastaanottajien, oikeudet ja oikeutetut edut, mukaan lukien liikesalaisuudet ja muut luottamukselliset tiedot.

(65) Koska käytössä olevien järjestelmien toiminta ja niiden yhteiskunnalle aiheuttamat järjestelmäriskit ovat monimutkaisia, erittäin suurten verkkoalustojen olisi nimitettävä sääntöjen noudattamista valvovat toimihenkilöt, joilla olisi oltava tarvittava pätevyys toimenpiteiden toteuttamiseksi ja tämän asetuksen noudattamisen valvomiseksi kyseisen verkkoalustan organisaatiossa. Erittäin suurten verkkoalustojen olisi varmistettava, että sääntöjen noudattamista valvova toimihenkilö otetaan asianmukaisesti ja riittävän ajoissa mukaan kaikkien tähän asetukseen liittyvien kysymysten käsittelyyn. Kun otetaan huomioon kyseisten verkkoalustojen toimintaan liittyvät lisäriskit ja verkkoalustojen tämän asetuksen mukaiset lisävelvoitteet, tässä asetuksessa säädettyjä muita avoimuusvaatimuksia olisi täydennettävä avoimuutta koskevilla lisävaatimuksilla, joita sovelletaan varsinkin erittäin suuriin verkkoalustoihin, jotta erityisesti raportoitaisiin suoritetuista riskinarvioinneista ja tämän asetuksen mukaisesti hyväksytyistä toimenpiteistä.

(66) Jotta voidaan helpottaa tässä asetuksessa säädettyjen, täytäntöönpanoa teknisin keinoin mahdollisesti edellyttävien velvoitteiden tehokasta ja yhdenmukaista soveltamista, on tärkeää edistää vapaaehtoisia, tietyt tekniset menettelyt kattavia toimialastandardeja sikäli kuin toimiala voi auttaa kehittämään standardoituja keinoja tämän asetuksen noudattamiseksi, esimerkiksi ilmoitusten toimittamisen mahdollistamiseksi, myös sovellusrajapintojen kautta, tai mainosrekistereiden yhteentoimivuuteen liittyen. Tällaisista standardeista voisi olla hyötyä erityisesti suhteellisen pienille välityspalvelujen tarjoajille. Standardeissa voitaisiin tarvittaessa tehdä ero erityyppisten laittomien sisältöjen tai erityyppisten välityspalvelujen välillä.

(67) Komission ja lautakunnan olisi kannustettava laatimaan käytännesääntöjä, joilla edistetään tämän asetuksen soveltamista. Käytännesääntöjen täytäntöönpanon olisi oltava mitattavissa ja julkisen valvonnan alaista, mutta tämä ei saisi heikentää käytännesääntöjen vapaaehtoisuutta eikä asianomaisten osapuolten vapautta päättää osallistumisestaan. Tietyissä olosuhteissa on tärkeää, että erittäin suuret verkkoalustat tekevät yhteistyötä erityisten käytännesääntöjen laatimisessa ja noudattavat niitä. Tämän asetuksen säännökset eivät estä muita palveluntarjoajia noudattamasta samoja huolellisuusvaatimuksia, omaksumasta parhaita toimintatapoja ja hyötymästä komission ja lautakunnan antamista ohjeista osallistumalla samoihin käytännesääntöihin.

(68) Tässä asetuksessa on aiheellista yksilöidä tiettyjä aloja, joilla tällaisia käytännesääntöjä harkitaan. Tietyntyyppisiin laittomiin sisältöihin liittyviä riskinhallintatoimenpiteitä olisi erityisesti tarkasteltava itse- ja yhteissääntelysopimusten kautta. Toinen huomioon otettava ala on järjestelmäriskien mahdolliset kielteiset vaikutukset yhteiskuntaan ja demokratiaan, kuten disinformaatio tai manipulointi ja väärinkäytökset. Esimerkkinä voidaan mainita koordinoidut toimet, joilla pyritään tiedon, myös disinformaation vahvistamiseen, kuten bottien tai valetilien käyttö väärien tai harhaanjohtavien tietojen luomiseksi, joskus tavoitteena

taloudellinen hyöty. Tällaiset toimet ovat erityisen haitallisia haavoittuvassa asemassa oleville palvelun vastaanottajille, kuten lapsille. Kun kyse on tällaisista aloista, se, että erittäin suuri verkkoalusta noudattaa tiettyjä käytännesääntöjä ja sitoutuu niihin, voidaan katsoa asianmukaiseksi riskinhallintatoimenpiteeksi. Verkkoalustan kieltäytyminen ilman asianmukaisia perusteluja komission kutsusta osallistua tällaisten käytännesääntöjen soveltamiseen voitaisiin tarvittaessa ottaa huomioon määritettäessä, onko verkkoalusta rikkonut tässä asetuksessa säädettyjä velvoitteita.

(69) Käytännesääntöjä koskevia, tämän asetuksen mukaisia sääntöjä voitaisiin käyttää perustana jo vakiintuneille itsesääntelytoimille unionin tasolla, mukaan lukien tuoteturvallisuussitoumus, tuoteväärennösten torjuntaa koskeva yhteisymmärryspöytäkirja, laittoman vihapuheen torjumista koskevat käytännesäännöt ja disinformaatiota koskevat käytännesäännöt. Erityisesti viimeksi mainittuja varten komissio antaa ohjeita disinformaatiota koskevien käytännesääntöjen lujittamiseksi Euroopan demokratiatoimintasuunnitelman mukaisesti.

(70) Verkkomainonnan tarjoamiseen osallistuu yleensä useita toimijoita, mukaan lukien välityspalvelut, jotka yhdistävät mainosten julkaisijat mainostajiin. Käytännesäännöillä olisi tuettava ja täydennettävä tässä asetuksessa verkkoalustoille ja erittäin suurille verkkoalustoille mainonnan suhteen asetettuja avoimuusvelvoitteita, jotta voidaan tarjota joustavia ja tehokkaita mekanismeja, joilla helpotetaan ja tehostetaan kyseisten velvoitteiden noudattamista, erityisesti asiaankuuluvien tietojen toimittamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta. Monenlaisten sidosryhmien osallistumisella olisi varmistettava, että näitä käytännesääntöjä tuetaan laajalti, että ne ovat teknisesti päteviä ja tehokkaita ja että ne ovat mahdollisimman käyttäjäystävällisiä niin, että avoimuusvelvoitteilla päästään asetettuihin tavoitteisiin.

(71) Yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen vaikuttavissa poikkeuksellisissa olosuhteissa komissio voi aloittaa kriisisäännöstöjen laatimisen nopean, kollektiivisen ja rajatylittävän toiminnan koordinoimiseksi verkkoympäristössä. Poikkeuksellisilla olosuhteilla voidaan tarkoittaa mitä tahansa ennalta arvaamatonta tapahtumaa, kuten maanjäristyksiä, hirmumyrskyjä, pandemioita ja muita valtioiden rajat ylittäviä vakavia uhkia kansanterveydelle, sotia ja terroritekoja, joiden yhteydessä esimerkiksi verkkoalustoja saatetaan käyttää väärin laittoman sisällön tai disinformaation nopeaan levittämiseen tai joiden yhteydessä on tarpeen levittää luotettavaa tietoa nopeasti. Koska erittäin suurilla verkkoalustoilla on tärkeä rooli tiedon levittämisessä yhteiskunnissamme ja rajojen yli, tällaisia verkkoalustoja olisi kannustettava laatimaan ja soveltamaan erityisiä kriisisäännöstöjä. Tällaiset kriisisäännöstöt olisi otettava käyttöön vain rajoitetuksi ajaksi, ja toimenpiteet olisi myös rajoitettava siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä poikkeuksellisen olosuhteen ratkaisemiseksi. Näiden toimenpiteiden olisi oltava tämän asetuksen mukaisia, eivätkä ne saisi merkitä osallistuville erittäin suurille verkkoalustoille asetettavaa yleistä velvoitetta valvoa siirtämiään tai tallentamiaan tietoja tai pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta sisältöä osoittavia tosiasioita tai olosuhteita.

(72) Tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden asianmukaisen valvonnan ja täytäntöönpanon varmistaminen olisi periaatteessa annettava jäsenvaltioiden tehtäväksi. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi nimettävä vähintään yksi viranomainen, jonka tehtävänä on tämän asetuksen soveltaminen ja täytäntöönpanon valvonta. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava antaa useammalle kuin yhdelle toimivaltaiselle viranomaiselle tämän asetuksen soveltamiseen liittyviä erityisiä valvonta- tai täytäntöönpanotehtäviä ja -valtuuksia, esimerkiksi tietyillä aloilla, näiden viranomaisten kansallisen perustuslaillisen, organisatorisen ja hallinnollisen rakenteen

mukaisesti. Esimerkkeinä voidaan mainita sähköisen viestinnän sääntelyviranomaiset, media-alan sääntelyviranomaiset ja kuluttajansuojaviranomaiset.

(73) Kun otetaan huomioon kyseessä olevien palvelujen rajatylittävä luonne ja tällä asetuksella käyttöön otettujen horisontaalisten velvoitteiden laajuus, viranomainen, joka vastaa tämän asetuksen soveltamisesta ja tarvittaessa sen täytäntöönpanon valvonnasta, olisi kussakin jäsenvaltiossa nimettävä digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi. Jos tämän asetuksen soveltamista ja täytäntöönpanon valvontaa varten nimetään useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, vain yksi kyseisen jäsenvaltion viranomainen olisi nimettävä digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi toimittava keskitettynä yhteyspisteenä kaikissa tämän asetuksen soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä yhteydenpidossa komission, lautakunnan, muiden jäsenvaltioiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien sekä kyseisen jäsenvaltion muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Erityisesti silloin, kun tietyssä jäsenvaltiossa on annettu tämän asetuksen mukaisia tehtäviä useille toimivaltaisille viranomaisille, digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi koordinoitava ja tehtävä yhteistyötä kyseisten viranomaisten kanssa niiden tehtäviä koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja sen olisi varmistettava kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten tosiasiallinen osallistuminen valvontaan ja täytäntöönpanoon unionin tasolla.

(74) Digitaalisten palvelujen koordinaattorilla ja muilla tämän asetuksen nojalla nimetyillä toimivaltaisilla viranomaisilla on keskeinen rooli tässä asetuksessa säädettyjen oikeuksien ja velvollisuuksien tehokkuuden varmistamisessa ja asetuksen tavoitteiden saavuttamisessa. Näin ollen on tarpeen varmistaa, että kyseiset viranomaiset toimivat täysin riippumattomasti yksityisistä ja julkisista elimistä ilman velvoitetta tai mahdollisuutta pyytää tai vastaanottaa ohjeita, myös hallitukselta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta erityisiä velvollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten, digitaalisten palvelujen koordinaattorien, lautakunnan ja komission kanssa. Toisaalta näiden viranomaisten riippumattomuus ei saisi tarkoittaa sitä, että niihin ei, kansallisen perustuslain mukaisesti ja vaarantamatta tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamista, voida soveltaa niiden rahoitusmenoja koskevia kansallisia valvonta- tai seurantamekanismeja tai oikeudellista valvontaa tai että niillä ei saisi olla mahdollisuutta kuulla tarvittaessa muita kansallisia viranomaisia, mukaan lukien lainvalvontaviranomaiset tai kriisinhallintaviranomaiset.

(75) Jäsenvaltiot voivat nimetä olemassa olevan kansallisen viranomaisen digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi tai osoittaa sille erityistehtäviä tämän asetuksen soveltamiseksi ja sen täytäntöönpanon valvomiseksi edellyttäen, että tällainen nimetty viranomainen täyttää tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset, myös riippumattomuutensa suhteen. Jäsenvaltioita ei myöskään periaatteessa estetä yhdistämästä tehtäviä olemassa olevan viranomaisen sisällä unionin oikeuden mukaisesti. Asiaan liittyviä toimenpiteitä voivat olla muun muassa kielto erottaa olemassa olevan viranomaisen kollegiaalisen elimen puheenjohtaja tai hallituksen jäsen ennen heidän toimikautensa päättymistä pelkästään sillä perusteella, että on toteutettu institutionaalinen uudistus, johon liittyy eri tehtävien yhdistäminen yhden viranomaisen sisällä, jos ei ole olemassa sääntöjä, joilla taattaisiin, että tällaiset erottamiset eivät vaaranna kyseisten jäsenten riippumattomuutta ja puolueettomuutta.

(76) Koska välityspalvelujen tarjoajiin ei sovelleta yleistä vaatimusta varmistaa fyysinen läsnäolo jonkin jäsenvaltion alueella, on tarpeen selventää, minkä jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kyseiset palveluntarjoajat kuuluvat, jotta kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat valvoa III ja IV luvussa vahvistettujen sääntöjen noudattamista.

Palveluntarjoajan olisi kuuluttava sen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, jossa sen päätoimipaikka eli sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee ja jossa sen pääasialliset taloudelliset toiminnot ja toiminnan valvonta tapahtuvat. Niiden palveluntarjoajien osalta, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarjoavat palveluja unionissa ja jotka sen vuoksi kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan, jäsenvaltiolla, johon kyseiset palveluntarjoajat ovat nimenneet laillisen edustajansa, olisi oltava lainkäyttövalta, kun otetaan huomioon tämän asetuksen mukainen laillisten edustajien tehtävä. Tämän asetuksen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi kaikilla jäsenvaltioilla olisi kuitenkin oltava lainkäyttövalta sellaisten palveluntarjoajien osalta, jotka eivät ole nimenneet laillista edustajaa, edellyttäen että *ne bis in idem* -periaatetta noudatetaan. Tätä varten kunkin jäsenvaltion, joka käyttää lainkäyttövaltaa tällaisiin palveluntarjoajiin nähden, olisi ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava kaikille muille jäsenvaltioille toimenpiteistä, joita se on toteuttanut käyttäessään kyseistä toimivaltaa.

(77) Jäsenvaltioiden olisi annettava digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja muille tämän asetuksen nojalla nimetyille toimivaltaisille viranomaisille riittävät valtuudet ja keinot tehokkaan tutkinnan ja täytäntöönpanon varmistamiseksi. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi erityisesti voitava hakea ja saada alueellaan sijaitsevia tietoja, myös yhteisten tutkimusten yhteydessä, ottaen asianmukaisesti huomioon, että toisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi hyväksyttävä kyseisen toisen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvaa palveluntarjoajaa koskevat valvonta- ja täytäntöönpanotoimenpiteet, tarvittaessa rajatylittävään yhteistyöhön liittyvien menettelyjen mukaisesti.

(78) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava kansallisessa lainsäädännössään unionin oikeuden ja erityisesti tämän asetuksen ja perusoikeuskirjan mukaisesti yksityiskohtaiset edellytykset ja rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltioiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja tarvittaessa muiden toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen mukaisten tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksien käyttöä.

(79) Toimivaltaisten viranomaisten olisi näitä valtuuksia käyttäessään noudatettava kansallisia sääntöjä, joita sovelletaan menettelyihin ja eri seikkoihin, kuten tuomioistuimelta etukäteen tarvittava lupa päästä tiettyihin tiloihin ja asianajosalaisuus. Näillä säännöksillä olisi erityisesti varmistettava, että kunnioitetaan perusoikeuksia tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, mukaan lukien oikeus puolustukseen ja oikeus yksityiselämän kunnioittamiseen. Tässä yhteydessä sopivana vertailukohtana voitaisiin käyttää takeita, jotka annetaan komission tämän asetuksen nojalla toteuttamien menettelyjen yhteydessä. Ennen lopullisen päätöksen tekemistä olisi taattava etukäteen tapahtuva, oikeudenmukainen ja puolueeton käsittely, mukaan lukien asianomaisten henkilöiden oikeus tulla kuulluiksi sekä oikeus tutustua asiakirja-aineistoon, luottamuksellisuutta ja ammatti- ja liikesalaisuuksia kunnioittaen, sekä velvollisuus perustella päätökset mielekkäällä tavalla. Tämä ei kuitenkaan saisi estää toimenpiteiden toteuttamista asianmukaisesti osoitetuissa kiireellisissä tapauksissa ja asianmukaisten edellytysten ja menettelyllisten järjestelyjen mukaisesti. Valtuuksien käytön olisi myös oltava oikeasuhteista muun muassa rikkomisen tai epäillyn rikkomisen aiheuttaman todellisen tai mahdollisen vahingon luonteeseen ja kokonaisvahinkoon nähden. Toimivaltaisten viranomaisten olisi periaatteessa otettava huomioon kaikki asiaa koskevat merkitykselliset tosiseikat ja olosuhteet, mukaan lukien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keräämät tiedot.

(80) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden rikkomisesta voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia,

joissa otetaan huomioon rikkomisen luonne, vakavuus, toistuvuus ja kesto, pitäen mielessä tavoiteltu yleinen etu, toteutettujen toimien laajuus ja luonne sekä rikkojan taloudelliset valmiudet. Seuraamuksissa olisi erityisesti otettava huomioon se, jättääkö asianomainen välityspalvelujen tarjoaja järjestelmällisesti tai toistuvasti noudattamatta tästä asetuksesta johtuvia velvoitteitaan, sekä tarvittaessa se, toimiiko palveluntarjoaja useissa jäsenvaltioissa.

(81) Tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi yksityishenkilöiden tai edustavien organisaatioiden olisi voitava tehdä tämän asetuksen noudattamiseen liittyviä valituksia digitaalisten palvelujen koordinaattorille sillä alueella, jolla ne vastaanottivat palvelun, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen lainkäyttövaltaa koskevien sääntöjen soveltamista. Valituksissa olisi annettava tarkka yleiskuva ongelmakysymyksistä liittyen siihen, miten tietty välityspalvelun tarjoaja noudattaa sääntöjä. Valitusten kautta digitaalisten palvelujen koordinaattori voisi myös saada tietoa mahdollisista monialaisista kysymyksistä. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi pyydettävä muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten sekä toisen jäsenvaltion, erityisesti sen jäsenvaltion, johon kyseinen välityspalvelujen tarjoaja on sijoittautunut, digitaalisten palvelujen koordinaattorin osallistumista, jos kysymys edellyttää rajatylittävää yhteistyötä.

(82) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että digitaalisten palvelujen koordinaattorit voivat toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat tehokkaita ja oikeassa suhteessa tiettyihin erityisen vakaviin ja jatkuviin rikkomisiin. Erityisesti silloin, kun kyseiset toimenpiteet voivat vaikuttaa kolmansien osapuolten oikeuksiin ja etuihin, kuten esimerkiksi silloin, kun pääsyä verkkorajapintoihin rajoitetaan, on aiheellista edellyttää, että toimivaltainen oikeusviranomainen määrää toimenpiteistä digitaalisten palvelujen koordinaattorien pyynnöstä ja että toimenpiteisiin sovelletaan lisätakeita. Kolmansille osapuolille, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa, olisi erityisesti annettava mahdollisuus tulla kuulluiksi, ja tällaisia määräyksiä olisi annettava vain silloin, kun käytettävissä ei ole kohtuudella valtuuksia toteuttaa tällaisia, unionin muissa säädöksissä tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä toimenpiteitä, esimerkiksi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi, lapsipornografiaa sisältävien tai levittävien verkkosivujen pikaiseksi poistamiseksi taikka pääsyn estämiseksi palveluihin, joita kolmannet osapuolet käyttävät teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaamiseen.

(83) Tällainen pääsyn rajoittamista koskeva määräys ei saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi. Tätä varten määräyksen olisi oltava tilapäinen ja se olisi periaatteessa osoitettava välityspalvelujen tarjoajalle, kuten asiaankuuluvalle säilytyspalvelun tarjoajalle, internetpalvelujen tarjoajalle tai verkkotunnusrekisterille tai rekisterinpitäjälle, jolla on kohtuullinen mahdollisuus saavuttaa kyseinen tavoite rajoittamatta perusteettomasti pääsyä laillisiin tietoihin.

(84) Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi julkaistava säännöllisesti kertomus tämän asetuksen nojalla toteutetuista toimista. Koska digitaalisten palvelujen koordinaattori saa myös tiedon määräyksistä, jotka annetaan laittoman sisällön torjumista koskevien toimien toteuttamiseksi tai tällä asetuksella säänneltyjen tietojen toimittamiseksi yhteisen tietojenvaihtojärjestelmän kautta, digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi sisällytettävä vuosikertomukseensa kyseisen jäsenvaltion oikeus- ja hallintoviranomaisten välityspalvelujen tarjoajille osoittamien määräysten lukumäärä ja luokat.

(85) Jos digitaalisten palvelujen koordinaattori pyytää toista digitaalisten palvelujen koordinaattoria toteuttamaan toimia, pyynnön esittäneen digitaalisten palvelujen

koordinaattorin tai lautakunnan, jos se antoi suosituksen sellaisten kysymysten arvioimiseksi, joissa on osallisina enemmän kuin kolme jäsenvaltiota, olisi voitava saattaa kysymys komission käsiteltäväksi, jos arvioinneista tai toteutetuista tai ehdotetuista toimenpiteistä on erimielisyyttä tai jos ei ole toteutettu toimenpiteitä. Komission olisi asianomaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella voitava näin ollen pyytää toimivaltaista digitaalisten palvelujen koordinaattoria arvioimaan kysymystä uudelleen ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi tietyn ajan kuluessa. Tämä mahdollisuus ei rajoita komission yleistä velvollisuutta valvoa unionin oikeuden soveltamista ja tarvittaessa sen täytäntöönpanoa Euroopan unionin tuomioistuimen valvonnassa perussopimusten mukaisesti. Jos sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei toteuta tällaisen pyynnön mukaisia toimenpiteitä, komissio voi myös puuttua asiaan tämän asetuksen IV luvun 3 jakson mukaisesti, jos epäilty rikkoja on erittäin suuri verkkoalusta.

(86) Jotta voitaisiin helpottaa rajatylittävää valvontaa ja tutkintaa, joihin osallistuu useita jäsenvaltioita, digitaalisten palvelujen koordinaattorien olisi voitava osallistua pysyvästi tai tilapäisesti yhteisiin valvonta- ja tutkintatoimiin, jotka koskevat tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä. Näihin toimiin voi osallistua myös muita toimivaltaisia viranomaisia, ja ne voivat kattaa erilaisia kysymyksiä, kuten koordinoituja tiedonkeruutoimia, tietopyyntöjä tai toimitilojen tarkastuksia, kunkin osallistuvan viranomaisen käytettävissä olevien valtuuksien rajoissa ja laajuudessa. Lautakuntaa voidaan pyytää antamaan näihin toimiin liittyvää neuvontaa esimerkiksi ehdottamalla toiminnalle etenemissuunnitelmia ja aikatauluja tai ehdottamalla tilapäisiä työryhmiä, joihin asianomaiset viranomaiset voivat osallistua.

(87) Kun otetaan huomioon erityiset haasteet, joita voi nousta esiin erittäin suuren verkkoalustan vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ja varmistamisen osalta, esimerkiksi koska epäilty rikkominen on laaja tai monimutkainen tai koska tarvitaan unionin tason erityistä asiantuntemusta tai erityisiä valmiuksia, digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla olisi oltava mahdollisuus pyytää vapaaehtoisesti komissiota puuttumaan asiaan ja käyttämään tämän asetuksen mukaisia tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksiaan.

(88) Tämän asetuksen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi on tarpeen perustaa unionin tasolle riippumaton neuvoa-antava ryhmä, jonka olisi tuettava komissiota ja autettava koordinoimaan digitaalisten palvelujen koordinaattorien toimia. Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnan olisi koostuttava digitaalisten palvelujen koordinaattoreista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta digitaalisten palvelujen koordinaattorien mahdollisuutta kutsua kokouksiinsa tai nimittää tilapäisiä muiden sellaisten toimivaltaisten viranomaisten edustajia, joille on annettu tämän asetuksen mukaisia erityistehtäviä, jos tämä on tarpeen niiden kansallisen tehtävänjaon ja toimivallan mukaisesti. Jos osallistujia on useita yhdestä jäsenvaltiosta, äänioikeus olisi rajoitettava yhteen edustajaan jäsenvaltiota kohden.

(89) Lautakunnan olisi edistettävä unionin yhteistä tulokulmaa tämän asetuksen yhdenmukaiseen soveltamiseen ja toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä muun muassa antamalla komissiolle ja digitaalisten palvelujen koordinaattoreille neuvoja asianmukaisista tutkinta- ja täytäntöönpanotoimista varsinkin erittäin suurten verkkoalustojen osalta. Lautakunnan olisi myös osallistuttava asiaankuuluvien mallien ja käytännesääntöjen laatimiseen ja analysoitava digitaalisten palvelujen kehityksen uusia yleisiä suuntauksia unionissa.

(90) Tätä varten lautakunnan olisi voitava hyväksyä digitaalisten palvelujen koordinaattoreille tai muille toimivaltaisille kansallisille viranomaisille osoitettuja lausuntoja, pyyntöjä ja suosituksia. Vaikka nämä eivät ole oikeudellisesti sitovia, päätös niistä poikkeamisesta olisi perusteltava asianmukaisesti, ja komissio voisi ottaa sen huomioon arvioidessaan, noudattaako asianomainen jäsenvaltio tätä asetusta.

(91) Lautakunnan olisi koottava yhteen digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja mahdollisten muiden toimivaltaisten viranomaisten edustajat komission johdolla, jotta voidaan varmistaa, että lautakunnan käsiteltäväksi tulevat kysymykset arvioidaan kaikilta osin eurooppalaisen ulottuvuuden näkökulmasta. Ottaen huomioon mahdolliset monialaiset tekijät, joilla voi olla merkitystä muiden unionin tason sääntelykehysten kannalta, lautakunnan olisi voitava tehdä yhteistyötä muiden sellaisten unionin elinten, laitosten, virastojen ja neuvoa-antavien ryhmien kanssa, joiden vastuualaan kuuluvat muun muassa tasa-arvo, mukaan lukien naisten ja miesten tasa-arvo, ja syrjimättömyys, tietosuoja, sähköinen viestintä, audiovisuaaliset palvelut, EU:n talousarvioon tullien osalta kohdistuvien petosten havaitseminen ja tutkinta taikka kuluttajansuoja, jos se on tarpeen lautakunnan tehtävien hoitamiseksi.

(92) Komission on tarkoitus osallistua puheenjohtajana toimivan edustajansa välityksellä lautakunnan toimintaan ilman äänioikeutta. Komission olisi varmistettava puheenjohtajan välityksellä, että kokousten esityslista laaditaan lautakunnan jäsenten pyyntöjen mukaisesti, kuten työjärjestyksessä määrätään, ja tässä asetuksessa säädettyjä lautakunnan tehtäviä noudattaen.

(93) Lautakunta tarvitsee toimintaansa tukea, joten sen olisi voitava luottaa komission ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten asiantuntemukseen ja henkilöresursseihin. Lautakunnan sisäistä toimintaa koskevat erityiset operatiiviset järjestelyt olisi täsmennettävä lautakunnan työjärjestyksessä.

(94) Erittäin suuret verkkoalustat ovat kattavuutensa ja vaikutustensa vuoksi merkittäviä. Jos ne jättävät niihin sovellettavat erityisvelvollisuudet noudattamatta, tämä voi vaikuttaa suureen määrään palvelujen vastaanottajia eri jäsenvaltioissa ja aiheuttaa suuria yhteiskunnallisia haittoja. Tällaiset laiminlyönnit voivat puolestaan olla erityisen monimutkaisia havaita ja ratkaista.

(95) Näiden yleiseen etuun liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi on sen vuoksi tarpeen säätää yhteisestä tehostetun valvonnan ja täytäntöönpanon järjestelmästä unionin tasolla. Kun on esimerkiksi yksittäisten tai yhteisten tutkimusten, tarkastusten tai valitusten perusteella havaittu, että jotakin säännöstä, jota sovelletaan ainoastaan erittäin suuriin verkkoalustoihin, on rikottu, sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi omasta aloitteestaan tai lautakunnan neuvosta seurattava toimenpiteitä, joita kyseinen erittäin suuri verkkoalusta myöhemmin toteuttaa toimintasuunnitelmansa mukaisesti. Kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi voitava tarvittaessa pyytää vapaaehtoista lisätarkastusta sen selvittämiseksi, ovatko kyseiset toimenpiteet riittäviä rikkomisen korjaamiseksi. Menettelyn päätteeksi sen olisi ilmoitettava lautakunnalle, komissiolle ja asianomaiselle verkkoalustalle näkemyksistään siitä, onko kyseinen verkkoalusta puuttunut rikkomiseen, ja täsmennettävä erityisesti asian kannalta merkityksellinen toiminta ja arvionsa mahdollisista toteutetuista toimenpiteistä. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin olisi hoidettava tämän yhteisen järjestelmän mukaiset tehtävänsä oikea-aikaisesti ja ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon lautakunnan mahdolliset lausunnot ja muut neuvot.

(96) Jos kyseinen verkkoalusta ei puutu toimintasuunnitelman mukaisesti tehokkaasti sellaisen säännöksen rikkomiseen, jota sovelletaan ainoastaan erittäin suuriin verkkoalustoihin, ainoastaan komissio, ei sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori, voi omasta aloitteestaan tai lautakunnan neuvosta päättää tutkia tarkemmin kyseistä rikkomista ja toimenpiteitä, joita verkkoalusta on myöhemmin toteuttanut. Komission olisi tarvittavat tutkimukset suoritettuaan voitava antaa päätöksiä, joissa todetaan rikkominen ja määrätään erittäin suurille verkkoalustoille seuraamuksia, jos se on perusteltua. Sillä olisi myös oltava tällainen mahdollisuus puuttua rajatylittäviin tilanteisiin, jos sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei ole toteuttanut toimenpiteitä komission pyynnöstä huolimatta, tai tilanteessa, jossa digitaalisten palvelujen koordinaattori on itse pyytänyt komissiota puuttumaan asiaan, koska erittäin suuri verkkoalusta on rikkonut jotakin muuta tämän asetuksen säännöstä.

(97) Komission olisi voitava vapaasti päättää, haluaako se puuttua johonkin niistä tilanteista, joissa sillä on tämän asetuksen nojalla valtuudet toimia niin. Kun komissio on aloittanut menettelyn, asianomainen sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei enää saa käyttää tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksiaan kyseisen erittäin suuren verkkoalustan kyseessä olevan toiminnan osalta, jotta vältetään päällekkäisyydet, epäjohdonmukaisuudet ja riskit *ne bis in idem* -periaatteen näkökulmasta. Tehokkuuden vuoksi näillä digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla olisi kuitenkin säilytettävä toimivalta avustaa komissiota sen pyynnöstä sen valvontatehtävien suorittamisessa sekä muuhun toimintaan liittyvä toimivalta, mukaan lukien samaisen erittäin suuren verkkoalustan toiminta, jonka epäillään muodostavan uuden rikkomisen. Näiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien sekä tarvittaessa lautakunnan ja muiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien olisi annettava komissiolle kaikki tarvittavat tiedot ja apu, jotta komissio voi suorittaa tehtävänsä tehokkaasti, ja vastaavasti komission olisi tarvittaessa tiedotettava niille valtuuksiensa käytöstä. Tältä osin komission olisi tarvittaessa otettava huomioon lautakunnan tai asianomaisten digitaalisten palvelujen koordinaattorien tekemät asiaankuuluvat arvioinnit sekä näiden keräämät asiaa koskevat todisteet ja tiedot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission toimivaltaa ja vastuuta tehdä tarvittaessa lisätutkimuksia.

(98) Kun otetaan huomioon erityiset haasteet, joita voi syntyä pyrittäessä varmistamaan, että erittäin suuret verkkoalustat noudattavat sääntöjä, ja koska on tärkeää onnistua tässä hyvin ottaen huomioon kyseisten verkkoalustojen koko ja vaikutus sekä haitat, joita ne saattavat aiheuttaa, komissiolla olisi oltava vahvat tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet, jotta se voi tutkia ja seurata tiettyjen tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen soveltamista ja valvoa niiden täytäntöönpanoa kunnioittaen täysimittaisesti suhteellisuusperiaatetta sekä asianomaisten osapuolten oikeuksia ja etuja.

(99) Komissiolla olisi erityisesti oltava oikeus tutustua kaikkiin asiaa koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka ovat tarpeen tutkimusten aloittamiseksi ja suorittamiseksi sekä tässä asetuksessa säädettyjen asiaankuuluvien velvoitteiden noudattamisen valvomiseksi, riippumatta siitä, kenellä kyseiset asiakirjat tai tiedot ovat, ja riippumatta niiden muodosta, tallennusvälineestä tai tarkasta säilytyspaikasta. Komission olisi voitava vaatia suoraan, että asianomainen erittäin suuri verkkoalusta tai asianomaiset kolmannet osapuolet tai yksityishenkilöt toimittavat kaikki asiaankuuluvat todisteet ja tiedot. Lisäksi tämän asetuksen soveltamiseksi komission olisi voitava pyytää asiaankuuluvia tietoja miltä tahansa jäsenvaltion viranomaiselta, elimeltä tai virastolta taikka luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä. Komissiolle

olisi annettava valtuudet vaatia pääsyä asianomaisten henkilöiden tietokantoihin ja algoritmeihin ja niihin liittyviä selityksiä sekä haastatella heidän suostumuksellaan kaikkia henkilöitä, joilla voi olla hallussaan hyödyllistä tietoa, sekä tallentaa annetut lausunnot. Komissiolle olisi myös annettava valtuudet tehdä tällaisia tarkastuksia, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten noudattamisen valvomiseksi. Näiden tutkintavaltuuksien tarkoituksena on täydentää komission mahdollisuutta pyytää digitaalisten palvelujen koordinaattoreilta ja muilta jäsenvaltioiden viranomaisilta apua, esimerkiksi tietojen saamiseksi tai liittyen kyseisten valtuuksien käyttöön.

(100) Tämän asetuksen nojalla asetettujen asiaankuuluvien velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi olisi voitava määrätä sakkoja ja uhkasakkoja. Tätä varten olisi myös vahvistettava asianmukaiset sakkojen ja uhkasakkojen tasot velvoitteiden noudattamatta jättämisen ja menettelysääntöjen rikkomisen varalta, jollei asianmukaisista vanhentumisajoista muuta johdu.

(101) Asianomaisille erittäin suurille verkkoalustoille ja muille komission toimivallan piiriin kuuluville henkilöille, joiden etuihin päätös voi vaikuttaa, olisi annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa etukäteen, ja tehdyistä päätöksistä olisi tiedotettava laajalti. Samalla kun varmistetaan asianomaisten osapuolten puolustautumisoikeudet ja erityisesti oikeus tutustua asiakirja-aineistoon, on olennaisen tärkeää suojata luottamukselliset tiedot. Komission olisi tietojen luottamuksellisuutta kunnioittaen myös varmistettava, että kaikki sen päätöstä varten käytetyt tiedot julkistetaan sellaisessa laajuudessa, että se, jolle päätös on osoitettu, saa käsityksen päätökseen johtaneista tosiseikoista ja huomioista.

(102) Sen lisäksi, että tästä asetuksesta tehdään yleinen arviointi viiden vuoden kuluessa sen voimaantulosta, komission olisi käynnistysvaiheen päätyttyä ja tämän asetuksen kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden perusteella arvioitava vaikuttavuuden ja tehokkuuden vuoksi myös lautakunnan toimintaa ja rakennetta.

(103) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[49] mukaisesti.

(104) Komissiolle olisi tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta. Delegoituja säädöksiä olisi annettava erityisesti erittäin suurten verkkoalustojen määrittämisperusteista ja pääsyä koskeviin pyyntöihin liittyvistä teknisistä eritelmistä. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa asianmukaiset kuulemiset paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

[49] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

(105) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia ja unionin oikeuden yleisinä periaatteina olevia perusoikeuksia. Tätä asetusta on näin ollen tulkittava ja sovellettava näiden perusoikeuksien mukaisesti, mukaan lukien sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus sekä tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus. Kaikkien asianomaisten viranomaisten olisi tässä asetuksessa säädettyjä valtuuksia käyttäessään saavutettava suhteellisuusperiaatteen mukaisesti oikeudenmukainen tasapaino kyseisten oikeuksien välillä tilanteissa, joissa on olemassa asiaan liittyvä perusoikeusristiriita.

(106) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja sellaisen turvallisen, ennakoitavan ja luotettavan verkkoympäristön varmistaminen, jossa perusoikeuskirjassa vahvistetut perusoikeudet suojataan tehokkaasti, koska jäsenvaltiot eivät voi varmistaa riittävää yhteensovittamista ja yhteistyötä yksin toimimalla, vaan tämä tavoite voidaan alueellisen ja henkilöllisen soveltamisalansa vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku – Yleiset säännökset

1 artikla
Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan yhdenmukaistetut säännöt välityspalvelujen tarjoamisesta sisämarkkinoilla. Siinä säädetään erityisesti seuraavista:

   a) puitteet välityspalvelujen tarjoajien ehdolliselle vastuusta vapauttamiselle;

   b) erityisiä huolellisuusvelvoitteita koskevat säännöt, jotka on mukautettu soveltuviksi tiettyihin välityspalvelujen tarjoajien ryhmiin;

   c) säännöt tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta, myös toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön ja koordinoinnin osalta.

2. Tämän asetuksen tavoitteena on:

   a) edistää välityspalvelujen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa;

   b) asettaa yhtenäiset säännöt turvalliselle, ennakoitavalle ja luotettavalle verkkoympäristölle, jossa perusoikeuskirjassa vahvistetut perusoikeudet suojataan tehokkaasti.

3. Tätä asetusta sovelletaan välityspalveluihin, joita tarjotaan palvelun vastaanottajille, joilla on sijoittautumis- tai asuinpaikka unionissa, riippumatta siitä, mihin kyseisten palvelujen tarjoajat ovat sijoittautuneet.

4. Tätä asetusta ei sovelleta palveluihin, jotka eivät ole välityspalveluja, eikä tällaisille palveluille asetettuihin vaatimuksiin, riippumatta siitä, tarjotaanko palvelua välityspalvelun kautta.

5. Tällä asetuksella ei rajoiteta seuraavissa vahvistettujen sääntöjen soveltamista:

   a) direktiivi 2000/31/EY;

b) direktiivi 2010/13/EY;

c) tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskeva unionin lainsäädäntö;

d) asetus (EU) .../... verkossa tapahtuvan terroristisen sisällön levittämisen estämisestä;

e) asetus (EU) .../... sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämis- ja säilyttämismääräyksistä ja direktiivi (EU) .../... yhdenmukaisista säännöistä laillisten edustajien nimeämiseksi todistusaineiston keräämistä varten rikosoikeudellisissa menettelyissä:

f) asetus (EU) 2019/1148;

g) asetus (EU) 2019/1150;

h) kuluttajansuojaa ja tuoteturvallisuutta koskeva unionin lainsäädäntö, mukaan lukien asetus (EU) 2017/2394;

i) henkilötietojen suojaa koskeva unionin lainsäädäntö, erityisesti asetus (EU) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EY.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) ’tietoyhteiskunnan palveluilla’ direktiivin (EU) 2015/1535 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja palveluja;

b) ’palvelun vastaanottajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää kyseistä välityspalvelua;

c) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka toimii sellaisessa tarkoituksessa, joka ei liity hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;

d) ’palvelujen tarjoamisella unionissa’ sitä, että yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa olevat oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt voivat käyttää sellaisen tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajan palveluja, jolla on olennainen yhteys unioniin; tällaisen olennaisen yhteyden katsotaan olevan olemassa, jos palveluntarjoajalla on sijoittautumispaikka unionissa; tällaisen sijoittautumisen puuttuessa olennainen yhteys arvioidaan erityisten asiaperusteiden pohjalta, kuten:

   – merkittävä määrä käyttäjiä yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, tai

   – toimintojen kohdentaminen yhteen tai useampaan jäsenvaltioon;

e) ’elinkeinonharjoittajalla’ luonnollista henkilöä tai yksityisessä tai julkisessa omistuksessa olevaa oikeushenkilöä, joka toimii elinkeino- tai ammattitoimintaansa kuuluvassa tarkoituksessa, myös nimissään tai puolestaan toimivan muun henkilön kautta;

f) ’välityspalvelulla’ jotakin seuraavista palveluista:

   – ’pelkkää siirtotoimintaa’, joka koostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirtämisestä viestintäverkossa tai viestintäverkkoyhteyden tarjoamisesta,

   – ’välimuistiin tallentamista’, joka koostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen sellaisesta siirtämisestä viestintäverkossa, johon liittyy tietojen

automaattista, tilapäistä ja lyhytaikaista tallentamista, ja jonka ainoana tarkoituksena on muille palvelun vastaanottajille niiden pyynnöstä myöhemmin tehtävän tiedonsiirron tehostaminen,

– ’säilytyspalvelua’, joka koostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisesta palvelun vastaanottajan pyynnöstä;

g) ’laittomalla sisällöllä’ mitä tahansa tietoa , joka sellaisenaan tai viittaamalla johonkin toimintaan, mukaan lukien tuotteiden myynti tai palvelujen tarjoaminen, ei ole unionin tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaista, riippumatta kyseisen lainsäädännön täsmällisestä kohteesta tai luonteesta;

h) ’verkkoalustalla’ säilytyspalvelun tarjoajaa, joka palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallentaa ja levittää tietoa yleisölle, paitsi jos kyseinen toiminta on jonkin toisen palvelun vähäinen ja puhtaasti liitännäinen ominaisuus ja objektiivisista ja teknisistä syistä sitä ei voida käyttää ilman kyseistä toista palvelua, eikä ominaisuuden sisällyttämisellä toiseen palveluun ole tarkoituksena kiertää tämän asetuksen soveltamista;

i) ’levittämisellä yleisölle’ tiedon asettamista tiedot toimittaneen palvelun vastaanottajan pyynnöstä kolmansien osapuolten saataville, joiden määrä voi olla rajoittamaton;

j) ’etäsopimuksella’ direktiivin 2011/83/EU 2 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua sopimusta;

k) ’verkkorajapinnalla’ mitä tahansa ohjelmistoa, mukaan lukien verkkosivusto tai sen osa, ja sovelluksia, mobiilisovellukset mukaan luettuina;

l) ’sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla’ sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattoria, johon välityspalvelun tarjoaja on sijoittautunut tai jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut;

m) ’määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla’ sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattoria, jossa välityspalvelua tarjotaan;

n) ’mainonnalla’ tietoa, jonka tarkoituksena on edistää oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön viestiä riippumatta siitä, onko kyse kaupallisista tai ei-kaupallisista tarkoituksista, ja joka esitetään verkkoalustan verkkorajapinnalla korvausta vastaan erityisesti kyseisen tiedon tunnetuksi tekemiseksi;

o) ’suosittelujärjestelmällä’ täysin tai osittain automatisoitua järjestelmää, jota verkkoalusta käyttää ehdottaakseen verkkorajapinnassaan tiettyjä tietoja palvelun vastaanottajille, myös vastaanottajan käynnistämän haun tuloksena, tai jolla se muulla tavoin määrittelee esitettävien tietojen suhteellista järjestystä tai näkyvyyttä;

p) ’sisällön moderoinnilla’ välityspalvelujen tarjoajien toimia, joiden tarkoituksena on havaita, tunnistaa ja käsitellä palvelun vastaanottajien tarjoamaa laitonta sisältöä tai tietoa, joka ei ole yhteensopivaa palvelun ehtojen kanssa, mukaan lukien toimenpiteet, jotka vaikuttavat kyseisen laittoman sisällön tai tiedon saatavuuteen, näkyvyyteen ja saavutettavuuteen, kuten tietojen näkyvyyden heikentäminen, niihin pääsyn estäminen tai niiden poistaminen, taikka vastaanottajien mahdollisuuksiin toimittaa tällaista tietoa, kuten vastaanottajan tilin lopettaminen tai keskeyttäminen;

q) ’ehdoilla’ kaikkia ehtoja, edellytyksiä tai eritelmiä, niiden nimestä tai muodosta riippumatta, joilla säännellään sopimussuhdetta välityspalvelujen tarjoajan ja palvelujen vastaanottajien välillä.

II luku – Välityspalvelujen tarjoajien vastuu

3 artikla
Pelkkä siirtotoiminta

1. Jos tarjottava tietoyhteiskunnan palvelu muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa tai viestintäverkkoyhteyden tarjoamisesta, palveluntarjoaja ei ole vastuussa siirretyistä tiedoista, edellyttäen, että palveluntarjoaja:

   a) ei ole siirron alkuunpanija;

   b) ei valitse siirron vastaanottajaa; eikä

   c) valitse eikä muuta siirrettäviä tietoja.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut siirtoon ja yhteyden tarjoamiseen liittyvät toiminnot käsittävät siirrettyjen tietojen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen, sikäli kuin tallentamisessa on kyse yksinomaan siirron suorittamisesta viestintäverkossa eikä tallentamisen kesto ylitä siirtoon kohtuudella tarvittavaa aikaa.

3. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palveluntarjoajaa lopettamaan tai estämään sääntöjen rikkominen.

4 artikla
Välimuistiin tallentaminen

1. Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa, palveluntarjoaja ei ole vastuussa tämän tiedon sellaisen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen osalta, jonka suorittamisen ainoana tavoitteena on muille palvelun vastaanottajille niiden pyynnöstä myöhemmin tehtävän tiedonsiirron tehostaminen, edellyttäen, että:

   a) palveluntarjoaja ei muuta tietoja;

   b) palveluntarjoaja noudattaa tietoihin pääsyä koskevia ehtoja;

   c) palveluntarjoaja noudattaa tiedon päivitystä koskevia sääntöjä, jotka on ilmoitettu toimialalla laajalti hyväksytyllä ja käytetyllä tavalla;

   d) palveluntarjoaja ei puutu toimialalla laajalti hyväksytyn ja käytetyn teknologian lailliseen käyttöön saadakseen tietoja tallennetun tiedon käytöstä; ja

   e) palveluntarjoaja toimii viipymättä tallentamansa tiedon poistamiseksi tai sen saannin estämiseksi heti saatuaan tosiasiallisesti tietoonsa, että tieto on poistettu sieltä, missä se alun perin oli verkossa, tai että kyseisen tiedon saanti on estetty taikka tuomioistuin tai hallintoviranomainen on määrännyt poistamaan kyseisen tiedon tai estämään sen saannin.

2. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palveluntarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset.

5 artikla
Säilytys

1. Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen, palveluntarjoaja ei ole vastuussa palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallennetuista tiedoista, edellyttäen, että

   a) palveluntarjoajalla ei ole tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai laittomasta sisällöstä eikä sen tiedossa vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollen ole tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai sisällön laittomuus on ilmeistä; tai

   b) palveluntarjoaja toimii viipymättä laittoman sisällön poistamiseksi tai sen saannin estämiseksi heti saatuaan tiedon tällaisista seikoista.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, kun palvelun vastaanottaja toimii palveluntarjoajan johdon tai valvonnan alaisena.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta sellaisten verkkoalustojen kuluttajansuojalainsäädännön mukaiseen vastuuseen, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, jos tällainen verkkoalusta esittää tietyn tiedon tai muutoin mahdollistaa kyseessä olevan liiketoimen tavalla, joka saa kohtuullisen valistuneen keskivertokuluttajan uskomaan, että tieto tai liiketoimen kohteena oleva tuote tai palvelu on joko verkkoalustan itsensä tai sen valvonnassa toimivan palvelun vastaanottajan tarjoama.

4. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palveluntarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset.

6 artikla
Vapaaehtoiset oma-aloitteiset tutkimukset ja lainsäädännön noudattaminen

Välityspalvelujen tarjoajia ei voida katsoa soveltumattomiksi 3, 4 ja 5 artiklassa tarkoitettuihin vastuuvapautuksiin pelkästään sen vuoksi, että ne suorittavat vapaaehtoisia oma-aloitteisia tutkimuksia tai muita toimia, joiden tarkoituksena on havaita, tunnistaa ja poistaa laitonta sisältöä tai estää pääsy siihen, taikka toteuttavat tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen unionin lainsäädännön vaatimuksia, mukaan lukien tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.

7 artikla
Ei yleistä valvonta- tai aktiivista tiedonhankintavelvoitetta

Välityspalvelun tarjoajille ei pidä asettaa yleistä velvoitetta valvoa siirtämiään tai tallentamiaan tietoja eikä velvoitetta pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta toimintaa osoittavia tosiseikkoja tai olosuhteita.

8 artikla
Määräykset toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan

1. Kun välityspalvelun tarjoaja saa asianomaiselta kansalliselta oikeus- tai hallintoviranomaiselta sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön perusteella ja unionin oikeuden mukaisesti määräyksen toteuttaa toimia tiettyä laitonta sisältöä vastaan, sen on ilmoitettava määräyksen antaneelle viranomaiselle

ilman aiheetonta viivytystä, mihin määräys on johtanut, sekä täsmennettävä toteutetut toimet ja niiden toteuttamisajankohta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut määräykset täyttävät seuraavat edellytykset:

a) määräys sisältää seuraavat:

– perustelut sille, miksi tieto on laitonta sisältöä, ja viittaus siihen unionin tai kansallisen lainsäädännön säännökseen, jota on rikottu,

– yksi tai useampi täsmällinen ORL-osoite ja tarvittaessa lisätiedot, joiden avulla asianomaisen laittoman sisällön voi paikallistaa,

– tiedot palveluntarjoajan ja sisällön tarjonneen palvelun vastaanottajan käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista;

b) määräyksen alueellinen soveltamisala, sovellettavien unionin ja kansallisen oikeuden sääntöjen, mukaan lukien perusoikeuskirja, ja tarvittaessa kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden perusteella, ei ylitä sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä määräyksen tavoitteen saavuttamiseksi;

c) määräys laaditaan palveluntarjoajan ilmoittamalla kielellä ja lähetetään palveluntarjoajan 10 artiklan mukaisesti nimeämään yhteyspisteeseen.

3. Määräyksen antavan oikeus- tai hallintoviranomaisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava jäljennös 1 kohdassa tarkoitetuista määräyksistä kaikille muille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille 67 artiklan mukaisesti perustetun järjestelmän välityksellä.

4. Tässä artiklassa säädetyt edellytykset ja vaatimukset eivät rajoita unionin oikeuden mukaisten kansallisen rikosprosessioikeuden vaatimusten soveltamista.

9 artikla
Tietojen antamista koskevat määräykset

1. Kun välityspalvelun tarjoajia saa asianomaisilta kansallisilta oikeus- tai hallintoviranomaisilta sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla määräyksen antaa tietty tieto yhdestä tai useammasta yksittäisestä palvelun vastaanottajasta, sen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava määräyksen antaneelle viranomaiselle määräyksen vastaanottamisesta ja siitä, mihin se on johtanut.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut määräykset täyttävät seuraavat edellytykset:

a) määräyksen sisältö on seuraava:

– perustelut, joissa selitetään tavoite, jota varten tietoja vaaditaan, ja miksi tietojen antamista koskeva vaatimus on tarpeen ja oikeasuhteinen sen määrittämiseksi, noudattavatko välityspalvelujen vastaanottajat sovellettavia unionin tai kansallisia sääntöjä, paitsi jos tällaisia perusteluja ei voida ilmoittaa rikosten torjuntaan, tutkintaan, selvittämiseen ja syytteeseenpanoon liittyvistä syistä,

– tiedot palveluntarjoajan ja sisällön tarjonneen palvelun vastaanottajan käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista;

b) määräyksessä edellytetään ainoastaan, että palveluntarjoaja toimittaa tiedot, jotka on jo kerätty palvelun tarjoamista varten ja jotka ovat sen hallinnassa;

c) määräys laaditaan palveluntarjoajan ilmoittamalla kielellä ja lähetetään palveluntarjoajan 10 artiklan mukaisesti nimeämään yhteyspisteeseen.

3. Määräyksen antavan oikeus- tai hallintoviranomaisen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava jäljennös 1 kohdassa tarkoitetusta määräyksestä kaikille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille 67 artiklan mukaisesti perustetun järjestelmän välityksellä.

4. Tässä artiklassa säädetyt edellytykset ja vaatimukset eivät rajoita unionin oikeuden mukaisten kansallisen rikosprosessioikeuden vaatimusten soveltamista.

III luku
Avoimen ja turvallisen verkkoympäristön huolellisuusvelvoitteet

1 JAKSO
KAIKKIIN VÄLITYSPALVELUJEN TARJOAJIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

10 artikla
Yhteyspisteet

1. Välityspalvelujen tarjoajien on perustettava keskitetty yhteyspiste, joka mahdollistaa suoran sähköisen viestinnän jäsenvaltioiden viranomaisten, komission ja 47 artiklassa tarkoitetun lautakunnan kanssa tämän asetuksen soveltamiseksi.

2. Välityspalvelujen tarjoajien on julkistettava tarvittavat tiedot, jotta niiden keskitettyjen yhteyspisteiden yksilöinti ja viestintä näiden kanssa olisi mahdollisimman helppoa.

3. Välityspalvelujen tarjoajien on täsmennettävä 2 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa unionin virallinen kieli tai viralliset kielet, joita voidaan käyttää yhteydenpitoon niiden yhteyspisteiden kanssa ja joihin on sisällyttävä vähintään yksi sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa välityspalvelujen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee tai jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut.

11 artikla
Lailliset edustajat

1. Välityspalvelujen tarjoajien, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarjoavat palveluja unionissa, on nimettävä kirjallisesti oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö lailliseksi edustajakseen jäsenvaltiossa, jossa palveluntarjoaja tarjoaa palvelujaan.

2. Välityspalvelujen tarjoajien on valtuutettava lailliset edustajansa olemaan palveluntarjoajan lisäksi tai sijasta jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, komission ja lautakunnan yhteydenottojen kohteena kaikissa asioissa, jotka ovat tarpeen tähän asetukseen liittyvien päätösten vastaanottamiseksi sekä päätösten noudattamiseksi ja noudattamisen valvomiseksi. Välityspalvelujen tarjoajien on annettava lailliselle edustajalleen tarvittavat valtuudet ja resurssit, jotta tämä voi tehdä yhteistyötä jäsenvaltioiden viranomaisten, komission ja lautakunnan kanssa ja noudattaa mainittuja päätöksiä.

3. Nimettyä laillista edustajaa voidaan pitää vastuussa tämän asetuksen vaatimusten noudattamatta jättämisestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastuuta ja oikeudellisia toimia, joihin voidaan ryhtyä välityspalvelujen tarjoajaa vastaan.

4. Välityspalvelujen tarjoajien on ilmoitettava laillisen edustajansa nimi, osoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, jossa laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut. Niiden on varmistettava, että nämä tiedot pidetään ajan tasalla.

5. Laillisen edustajan nimeäminen unionissa 1 kohdan nojalla ei merkitse sijoittautumista unioniin.

12 artikla
Ehdot

1. Välityspalvelujen tarjoajien on sisällytettävä ehtoihinsa tiedot mahdollisista rajoituksista, joita ne asettavat palvelunsa käytölle palvelun vastaanottajien toimittamien tietojen osalta. Näihin tietoihin on sisällyttävä tiedot mahdollisista toimintaperiaatteista, menettelyistä, toimenpiteistä ja välineistä, joita käytetään sisällön moderointiin, algoritminen päätöksenteko ja ihmisen suorittama arviointi mukaan luettuina. Tiedot on laadittava selkeällä ja yksiselitteisellä kielellä, ja niiden on oltava julkisesti saatavilla helposti käytettävässä muodossa.

2. Välityspalvelujen tarjoajien on toimittava huolellisesti, objektiivisesti ja oikeasuhteisesti 1 kohdassa tarkoitettujen rajoitusten soveltamisessa ja niiden noudattamisen valvonnassa ottaen asianmukaisesti huomioon kaikkien osapuolten oikeudet ja oikeutetut edut, mukaan lukien palvelujen vastaanottajien sovellettavat perusoikeudet, sellaisina kuin ne on vahvistettu perusoikeuskirjassa.

13 artikla
Välityspalvelujen tarjoajien avoimuusraportointivelvollisuudet

1. Välityspalvelujen tarjoajien on julkaistava vähintään kerran vuodessa selkeät, helposti ymmärrettävät ja yksityiskohtaiset raportit kaikesta kyseisen ajanjakson aikana harjoittamastaan sisällön moderoinnista. Raportteihin on sisällyttävä tapauksen mukaan erityisesti seuraavat tiedot:

   a) jäsenvaltioiden viranomaisilta vastaanotettujen määräysten lukumäärä kyseessä olevan laittoman sisällön tyypin mukaan jaoteltuna, mukaan lukien 8 ja 9 artiklan mukaisesti annetut määräykset, sekä keskimääräinen aika, joka on tarvittu kyseisissä määräyksissä määrättyjen toimien toteuttamiseen;

   b) 14 artiklan mukaisesti annettujen ilmoitusten lukumäärä kyseessä olevan väitetyn laittoman sisällön tyypin mukaan jaoteltuna, ilmoitusten perusteella mahdollisesti toteutetut toimet siten, että eritellään, onko toimet toteutettu lain vai palveluntarjoajan ehtojen perusteella, sekä keskimääräinen aika, joka on tarvittu toimien toteuttamiseen;

   c) palveluntarjoajien omasta aloitteesta toteutettu sisällön moderointi, mukaan lukien niiden toteutettujen toimenpiteiden määrä ja tyyppi, jotka vaikuttavat palvelun vastaanottajien toimittamien tietojen saatavuuteen, näkyvyyteen ja saavutettavuuteen sekä vastaanottajien kykyyn antaa tietoja, jaoteltuna toimenpiteiden toteuttamisen syyn ja perusteen mukaan;

d) 17 artiklassa tarkoitetun sisäisen valitustenkäsittelyjärjestelmän kautta vastaanotettujen valitusten määrä, näiden valitusten perusteet, valitusten johdosta tehdyt päätökset, näiden päätösten tekemiseen keskimäärin tarvittu aika sekä niiden tapausten lukumäärä, joissa päätökset peruutettiin.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta välityspalvelujen tarjoajiin, joiden katsotaan olevan suosituksen 2003/361/EY liitteessä tarkoitettuja mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

2 JAKSO

LISÄSÄÄNNÖKSET, JOITA SOVELLETAAN SÄILYTYSPALVELUJEN TARJOAJIIN, VERKKOALUSTAT MUKAAN LUETTUINA

14 artikla

Ilmoitus- ja toimintamekanismit

1. Säilytyspalvelujen tarjoajien on otettava käyttöön mekanismeja, joiden avulla kuka tahansa yksityishenkilö tai toimija voi ilmoittaa säilytyspalvelujen tarjoajan palvelussa olevan tietoja, joita kyseinen henkilö tai toimija pitää laittomana sisältönä. Näiden mekanismien on oltava helposti saatavilla ja helppokäyttöisiä, ja ilmoituksia olisi voitava tehdä ainoastaan sähköisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla mekanismeilla olisi helpotettava sellaisten riittävän täsmällisten ja asianmukaisesti perusteltujen ilmoitusten tekemistä, joiden perusteella huolellinen talouden toimija voi todeta kyseisen sisällön laittomuuden. Tätä varten palveluntarjoajien on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla mahdollistetaan kaikki seuraavat seikat sisältävien ilmoitusten toimittaminen ja helpotetaan sitä:

   a) selvitys syistä, joiden vuoksi henkilö tai toimija pitää kyseisiä tietoja laittomina;

   b) selkeä ilmoitus tietojen sähköisestä sijainnista, erityisesti tarkka URL-osoite tai -osoitteet, ja tarvittaessa lisätiedot, joiden avulla laiton sisältö voidaan tunnistaa;

   c) ilmoituksen tekevän henkilön tai toimijan nimi ja sähköpostiosoite, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tietojen katsotaan liittyvän johonkin direktiivin 2011/93/EU 3–7 artiklassa tarkoitetuista rikoksista;

   d) lausunto, jossa vahvistetaan ilmoituksen tehneen henkilön tai toimijan vilpitön mieli sen suhteen, että ilmoituksen sisältämät tiedot ja väitteet ovat oikeita ja täydellisiä.

3. Ilmoitusten, joihin sisältyvät 2 kohdassa tarkoitetut seikat, katsotaan antavan tosiasiallisen tiedon tai tietoisuuden ilmoitetusta tiedosta 5 artiklan soveltamiseksi.

4. Jos ilmoitus sisältää ilmoituksen tehneen henkilön tai toimijan nimen ja sähköpostiosoitteen, säilytyspalvelun tarjoajan on viipymättä lähetettävä vahvistus ilmoituksen vastaanottamisesta kyseiselle henkilölle tai toimijalle.

5. Palveluntarjoajan on myös ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava kyseiselle henkilölle tai toimijalle päätöksestään, joka koskee ilmoituksen kohteena olevia tietoja, ja annettava tiedot päätöstä koskevista muutoksenhakumahdollisuuksista.

6. Säilytyspalvelujen tarjoajien on käsiteltävä 1 kohdassa tarkoitettujen mekanismien mukaisesti saamansa ilmoitukset ja tehtävä ilmoituksen kohteena olevia tietoja koskevat päätöksensä oikea-aikaisesti, huolellisesti ja objektiivisesti. Jos ne käyttävät

automaattisia käsittely- tai päätöksentekokeinoja, niiden on sisällytettävä tiedot tällaisesta käytöstä 4 kohdassa tarkoitettuun vastaanottovahvistukseen.

15 artikla
Perustelut

1. Jos säilytyspalvelujen tarjoaja päättää poistaa tiettyjä palvelun vastaanottajien toimittamia tietoja tai estää pääsyn niihin riippumatta siitä, mitä keinoja kyseisten tietojen havaitsemiseen, tunnistamiseen, poistamiseen tai niihin pääsyn estämiseen on käytetty ja mikä on säilytyspalvelun tarjoajan tekemän päätöksen syy, sen on ilmoitettava vastaanottajalle päätöksestä viimeistään silloin, kun tiedot poistetaan tai niihin pääsy estetään, ja perusteltava tällainen päätös selkeästi ja yksityiskohtaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa perusteluissa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

   a) koskeeko päätös tietojen poistamista vai niihin pääsyn estämistä ja tarvittaessa pääsyn estämisen alueellinen soveltamisala;

   b) tosiseikat ja olosuhteet, joihin päätöksen tekeminen perustuu, mukaan lukien tarvittaessa se, onko päätös tehty 14 artiklan mukaisesti tehdyn ilmoituksen johdosta;

   c) tarvittaessa tiedot automaattisten keinojen käytöstä päätöksenteossa, myös silloin, kun päätös on tehty sisällöstä, joka on havaittu tai tunnistettu automatisoiduilla keinoilla;

   d) jos päätös koskee laittomaksi väitettyä sisältöä, viittaus oikeudelliseen perusteeseen ja selitykset sille, miksi tietoja pidetään laittomana sisältönä tällä perusteella;

   e) jos päätös perustuu väitettyyn tietojen yhteensopimattomuuteen palveluntarjoajan ehtojen kanssa, maininta kyseeseen tulevasta sopimusperustasta ja selvitys siitä, miksi tietojen katsotaan olevan ristiriidassa kyseisen perusteen kanssa;

   f) tiedot palvelun vastaanottajan käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista päätöksen osalta, erityisesti sisäisten valitustenkäsittelymekanismien, tuomioistuimen ulkopuolisen riitojenratkaisun ja oikeudellisen muutoksenhaun kautta.

3. Säilytyspalvelujen tarjoajien tämän artiklan mukaisesti antamien tietojen on oltava selkeitä ja helposti ymmärrettäviä sekä niin tarkkoja ja täsmällisiä kuin kyseisissä olosuhteissa on kohtuudella mahdollista. Tietojen on erityisesti oltava sellaisia, että palvelun vastaanottaja voi niiden perusteella tosiasiallisesti käyttää 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettuja muutoksenhakukeinoja.

4. Säilytyspalvelujen tarjoajien on julkaistava 1 kohdassa tarkoitetut päätökset ja perustelut komission hallinnoimassa julkisesti saatavilla olevassa tietokannassa. Tällaisiin tietoihin ei saa sisältyä henkilötietoja.

3 JAKSO
VERKKOALUSTOIHIN SOVELLETTAVAT LISÄSÄÄNNÖKSET

16 artikla
Mikroyritysten ja pienten yritysten jättäminen soveltamisalan ulkopuolelle

Tätä jaksoa ei sovelleta verkkoalustoihin, joiden katsotaan olevan suosituksen 2003/361/EY liitteessä tarkoitettuja mikroyrityksiä tai pieniä yrityksiä.

17 artikla
Sisäiset valitustenkäsittelyjärjestelmät

1. Verkkoalustojen on tarjottava palvelun vastaanottajille vähintään kuuden kuukauden ajan tässä kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemisestä pääsy tehokkaaseen sisäiseen valitustenkäsittelyjärjestelmään, joka mahdollistaa valitusten tekemisen sähköisesti ja maksutta seuraavista päätöksistä, jotka verkkoalusta on tehnyt sillä perusteella, että vastaanottajien toimittamat tiedot ovat laitonta sisältöä tai ristiriidassa verkkoalustan ehtojen kanssa:

   a) päätökset poistaa tiedot tai estää niihin pääsy;

   b) päätökset keskeyttää tai lopettaa kokonaan tai osittain palvelun tarjoaminen vastaanottajille;

   c) päätökset sulkea vastaanottajien tili kokonaan tai määräajaksi.

2. Verkkoalustojen on varmistettava, että niiden sisäiset valitustenkäsittelyjärjestelmät ovat helposti saatavilla ja helppokäyttöisiä sekä mahdollistavat riittävän täsmällisten ja asianmukaisesti perusteltujen valitusten esittämisen ja helpottavat sitä.

3. Verkkoalustojen on käsiteltävä sisäisen valitustenkäsittelyjärjestelmänsä kautta tehdyt valitukset oikea-aikaisesti, huolellisesti ja objektiivisesti. Jos valitus sisältää riittävät perusteet, jotta verkkoalusta voi katsoa, että tiedot, joita valitus koskee, eivät ole laittomia eivätkä ristiriidassa verkkoalustan ehtojen kanssa, tai jos valitus sisältää tietoja, jotka osoittavat, että valituksen tekijän toiminta ei oikeuta palvelun tai tilin sulkemiseen kokonaan tai määräajaksi, verkkoalustan on peruutettava 1 kohdassa tarkoitettu päätöksensä ilman aiheetonta viivytystä.

4. Verkkoalustojen on ilmoitettava valituksen tekijöille ilman aiheetonta viivytystä päätöksestä, jonka ne ovat tehneet valituksen kohteena olevien tietojen osalta, ja ilmoitettava valituksen tekijöille mahdollisuudesta 18 artiklassa säädettyyn tuomioistuimen ulkopuoliseen riitojenratkaisuun sekä muista saatavilla olevista muutoksenhakukeinoista.

5. Verkkoalustojen on varmistettava, että 4 kohdassa tarkoitettuja päätöksiä ei tehdä yksinomaan automaattisin keinoin.

18 artikla
Tuomioistuimen ulkopuoliset riitojenratkaisumenettelyt

1. Palvelun vastaanottajilla, joille 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut päätökset on osoitettu, on oltava oikeus valita mikä tahansa 2 kohdan mukaisesti todistuksella hyväksytty tuomioistuimen ulkopuolinen riidanratkaisuelin kyseisiin päätöksiin liittyvien riitojen ratkaisemiseksi, mukaan lukien valitukset, joita ei ole voitu ratkaista kyseisessä artiklassa tarkoitetun sisäisen valitustenkäsittelyjärjestelmän

avulla. Verkkoalustojen on vilpittömässä mielessä pyrittävä yhdessä valitun elimen kanssa ratkaisemaan riita, ja kyseisen elimen tekemä päätös sitoo niitä.

Ensimmäinen alakohta ei rajoita asianomaisen vastaanottajan oikeutta hakea päätökseen muutosta tuomioistuimessa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

2. Sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorin, johon tuomioistuimen ulkopuolinen riitojenratkaisuelin on sijoittautunut, on kyseisen elimen pyynnöstä hyväksyttävä todistuksella kyseinen elin, jos se on osoittanut täyttävänsä kaikki seuraavat edellytykset:

   a) se on puolueeton ja riippumaton verkkoalustoista ja verkkoalustojen tarjoaman palvelun vastaanottajista;

   b) sillä on tarvittava asiantuntemus kysymyksissä, joita ilmenee laittoman sisällön yhdellä tai useammalla erityisellä osa-alueella, tai liittyen yhden tai useamman tyyppisen verkkoalustan ehtojen soveltamiseen ja soveltamisen valvontaan, jotta se voi tehokkaasti edistää riidan ratkaisemista;

   c) riitojenratkaisumenettely on helposti käytettävissä sähköisen viestintäteknologian välityksellä;

   d) se kykenee ratkaisemaan riidan nopeasti, tehokkaasti ja kustannustehokkaasti vähintään yhdellä unionin virallisella kielellä;

   e) riitojen ratkaisussa noudatetaan selkeitä ja oikeudenmukaisia menettelysääntöjä.

   Digitaalisten palvelujen koordinaattorin on tarvittaessa yksilöitävä todistuksessa ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut erityiskysymykset, joihin kyseisen elimen asiantuntemus liittyy, ja d alakohdassa tarkoitettu unionin virallinen kieli tai viralliset kielet, joilla elin kykenee ratkaisemaan riitoja.

3. Jos elin ratkaisee riidan palvelun vastaanottajan hyväksi, verkkoalustan on korvattava vastaanottajalle kaikki maksut ja muut kohtuulliset kustannukset, jotka vastaanottaja on maksanut tai joutuu maksamaan riidan ratkaisuun liittyen. Jos elin ratkaisee riidan verkkoalustan hyväksi, vastaanottajan ei tarvitse korvata mitään maksuja tai muita kuluja, jotka verkkoalusta on maksanut tai jotka sen on maksettava riidan ratkaisuun liittyen.

   Elimen riidan ratkaisusta perimien maksujen on oltava kohtuullisia eivätkä ne saa missään tapauksessa ylittää riidan ratkaisusta aiheutuneita kustannuksia.

   Todistuksella hyväksyttyjen tuomioistuimen ulkopuolisten riitojenratkaisuelinten on annettava maksut tai maksujen määrittämisessä käytetyt mekanismit palvelujen vastaanottajan ja asianomaisen verkkoalustan tiedoksi ennen riidanratkaisumenettelyn aloittamista.

4. Jäsenvaltiot voivat perustaa tuomioistuimen ulkopuolisia riitojenratkaisuelimiä 1 kohdan soveltamiseksi tai tukea joidenkin tai kaikkien niiden tuomioistuinten ulkopuolisten riitojenratkaisuelinten toimintaa, jotka ne ovat todistuksella hyväksyneet 2 kohdan mukaisesti.

   Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden ensimmäisen alakohdan mukaisesti toteuttamat toimet eivät vaikuta niiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien kykyyn hyväksyä todistuksella asianomaiset elimet 2 kohdan mukaisesti.

5. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on ilmoitettava komissiolle tuomioistuimen ulkopuoliset riitojenratkaisuelimet, jotka ne ovat hyväksyneet 2 kohdan mukaisesti, mukaan lukien tarvittaessa kyseisen kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetut eritelmät. Komissio julkaisee erityisellä verkkosivustolla luettelon näistä elimistä, mukaan lukien kyseiset eritelmät, ja pitää luettelon ajan tasalla.

6. Tämän artiklan soveltaminen ei rajoita direktiivin 2013/11/EU soveltamista eikä sen nojalla perustettujen vaihtoehtoisten riitojen ratkaisumenettelyjen ja ratkaisuelinten toimintaa.

19 artikla
Luotettavat ilmoittajat

1. Verkkoalustojen on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että luotettavien ilmoittajien 14 artiklassa tarkoitettujen mekanismien välityksellä tekemät ilmoitukset käsitellään ja niistä päätetään ensisijaisesti ja viipymättä.

2. Sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattori, johon tämän asetuksen mukaisen luotettavan ilmoittajan aseman hakija on sijoittautunut, myöntää hakemuksesta kyseisen aseman hakijalle, jos tämä on osoittanut täyttävänsä kaikki seuraavat edellytykset:

   a) sillä on erityistä asiantuntemusta ja osaamista laittoman sisällön havaitsemiseksi, tunnistamiseksi ja ilmoittamiseksi;

   b) se edustaa yhteisiä etuja ja on riippumaton kaikista verkkoalustoista;

   c) se suorittaa tehtävänsä ilmoitusten tekemiseksi oikea-aikaisesti, huolellisesti ja objektiivisesti.

3. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on ilmoitettava komissiolle ja lautakunnalle niiden toimijoiden nimet, osoitteet ja sähköpostiosoitteet, joille ne ovat myöntäneet luotettavan ilmoittajan aseman 2 kohdan mukaisesti.

4. Komissio julkistaa 3 kohdassa tarkoitetut tiedot julkisesti saatavilla olevassa tietokannassa ja pitää sen ajan tasalla.

5. Jos verkkoalustalla on hallussaan tietoja, jotka osoittavat, että luotettu ilmoittaja on toimittanut merkittävän määrän riittämättömän täsmällisiä tai puutteellisesti perusteltuja ilmoituksia 14 artiklassa tarkoitettujen mekanismien välityksellä, mukaan lukien 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sisäisten valitustenkäsittelyjärjestelmien kautta kerätyt tiedot, sen on ilmoitettava kyseiset tiedot luotettavan ilmoittajan aseman myöntäneelle digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja toimitettava tälle tarvittavat selvitykset ja liiteasiakirjat.

6. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin, joka on myöntänyt toimijalle luotettavan ilmoittajan aseman, on peruutettava tämä asema, jos se toteaa joko omasta aloitteestaan tai kolmansilta osapuolilta saatujen tietojen, verkkoalustan 5 kohdan mukaisesti toimittamat tiedot mukaan luettuina, perusteella käynnistetyn tutkimuksen jälkeen, että kyseisen aseman saanut toimija ei enää täytä 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä. Ennen tämän aseman peruuttamista digitaalisten palvelujen koordinaattorin on annettava toimijalle mahdollisuus vastata tutkimuksen tuloksiin ja aikomukseen peruuttaa toimijan asema luotettavana ilmoittajana.

7. Komissio voi lautakuntaa kuultuaan antaa ohjeita verkkoalustojen ja digitaalisten palvelujen koordinaattorien avustamiseksi 5 ja 6 kohdan soveltamisessa.

20 artikla
Väärinkäytösten vastaiset toimenpiteet ja väärinkäytöksiltä suojautuminen

1. Verkkoalustojen on keskeytettävä kohtuulliseksi ajaksi ja ennakkovaroituksen annettuaan palvelujen tarjoaminen palvelun vastaanottajille, jotka toistuvasti tarjoavat selvästi laitonta sisältöä.

2. Verkkoalustojen on keskeytettävä kohtuulliseksi ajaksi ja ennakkovaroituksen annettuaan ilmoitusten ja valitusten käsittely, jos yksityishenkilöt tai toimijat tekevät 14 artiklassa tarkoitettujen ilmoitus- ja toimintamekanismien kautta tai valituksen tekijät 17 artiklassa tarkoitettujen sisäisten valitustenkäsittelyjärjestelmien kautta toistuvasti ilmeisen perusteettomia ilmoituksia tai valituksia.

3. Verkkoalustojen on arvioitava tapauskohtaisesti ja oikea-aikaisesti, huolellisesti ja objektiivisesti, syyllistyykö vastaanottaja, yksityishenkilö, toimija tai valituksen tekijä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäytökseen, ottaen huomioon kaikki asiaankuuluvat tosiseikat ja olosuhteet, jotka käyvät ilmi verkkoalustan saatavilla olevista tiedoista. Näiden olosuhteiden on käsitettävä vähintään seuraavat:

   a) selvästi laittomien sisältöjen tai ilmeisen perusteettomien ilmoitusten tai valitusten absoluuttinen määrä kuluneen vuoden aikana;

   b) niiden suhteellinen osuus kuluneen vuoden aikana toimitettujen tietojen tai ilmoitusten kokonaismäärästä;

   c) väärinkäytösten vakavuus ja seuraukset;

   d) vastaanottajan, yksityishenkilön, toimijan tai valituksen tekijän päämäärä.

4. Verkkoalustojen on esitettävä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja väärinkäytöksiä koskevat toimintaperiaatteensa selkeästi ja yksityiskohtaisesti ehdoissaan, myös niiden tosiseikkojen ja olosuhteiden osalta, jotka ne ottavat huomioon arvioidessaan, onko tiettyä toimintaa pidettävä väärinkäytöksenä, ja määrittäessään keskeytyksen keston.

21 artikla
Rikoksia koskevista epäilyistä ilmoittaminen

1. Jos verkkoalustan tietoon tulee tietoja, jotka antavat aihetta epäillä, että on tehty, on meneillään tai todennäköisesti tullaan tekemään vakava rikos, johon liittyy uhka ihmisten hengelle tai turvallisuudelle, sen on viipymättä ilmoitettava epäilyksistään kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden lainvalvonta- tai oikeusviranomaisille ja toimitettava näille kaikki saatavilla olevat asiaankuuluvat tiedot.

2. Jos verkkoalusta ei pysty kohtuullisella varmuudella määrittämään asianomaista jäsenvaltiota, sen on ilmoitettava asiasta joko sen jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisille, johon se on sijoittautunut tai jossa sillä on laillinen edustaja, tai Europolille.

   Tätä artiklaa sovellettaessa asianomaisella jäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa rikoksen epäillään tapahtuneen, olevan tapahtumassa ja todennäköisesti tapahtuvan, tai jäsenvaltiota, jossa epäilty rikoksentekijä asuu tai sijaitsee, tai jäsenvaltiota, jossa epäillyn rikoksen uhri asuu tai sijaitsee.

22 artikla
Elinkeinonharjoittajien jäljitettävyys

1. Jos verkkoalusta antaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, sen on varmistettava, että elinkeinonharjoittajat voivat käyttää sen palveluja viestiäkseen tuotteista tai palveluista tai tarjotakseen niitä unionissa oleville kuluttajille ainoastaan, jos verkkoalusta on ennen tätä saanut seuraavat tiedot:

   a) elinkeinonharjoittajan nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;

   b) jäljennös elinkeinonharjoittajan tunnistusasiakirjasta tai muusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014[50] 3 artiklassa määritellystä sähköisestä tunnistamisesta;

   c) elinkeinonharjoittajan pankkiyhteystiedot, jos elinkeinonharjoittaja on luonnollinen henkilö;

   d) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020[51] 3 artiklan 13 kohdassa ja 4 artiklassa tai muussa asiaa koskevassa unionin säädöksessä tarkoitetun talouden toimijan nimi, osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;

   e) jos elinkeinonharjoittaja on merkitty kaupparekisteriin tai vastaavaan julkiseen rekisteriin, se rekisteri, johon elinkeinonharjoittaja on merkitty, ja elinkeinonharjoittajan rekisterinumero tai muu vastaava tunniste kyseisessä rekisterissä;

   f) elinkeinonharjoittajan antama omaehtoinen vakuutus, jossa tämä sitoutuu tarjoamaan ainoastaan sellaisia tuotteita tai palveluja, jotka ovat sovellettavien unionin oikeuden sääntöjen mukaisia.

2. Nämä tiedot saatuaan verkkoalustan on toteutettava kohtuudella toteutettavissa olevat toimet arvioidakseen, ovatko 1 kohdan a, d ja e alakohdassa tarkoitetut tiedot luotettavia, käyttäen mitä tahansa jäsenvaltioiden tai unionin vapaasti saataville antamaa virallista verkkotietokantaa tai verkkorajapintaa tai pyytämällä elinkeinonharjoittajaa toimittamaan todistusasiakirjoja luotettavista lähteistä.

3. Jos verkkoalusta saa viitteitä siitä, että mikä tahansa 1 kohdassa tarkoitettu kyseessä olevalta elinkeinonharjoittajalta saatu tieto on virheellinen tai puutteellinen, sen on pyydettävä elinkeinonharjoittajaa oikaisemaan tiedot siltä osin kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että kaikki tiedot ovat paikkansapitäviä ja täydellisiä, ja tekemään se viipymättä tai unionin ja kansallisessa lainsäädännössä asetetussa määräajassa.

   Jos elinkeinonharjoittaja ei oikaise tai täydennä kyseistä tietoa, verkkoalustan on keskeytettävä palvelunsa tarjoaminen elinkeinonharjoittajalle siihen asti, kun pyyntö on täytetty.

4. Verkkoalustan on säilytettävä 1 ja 2 kohdan mukaisesti saadut tiedot suojatusti niin kauan kuin se on sopimussuhteessa kyseiseen elinkeinonharjoittajaan. Tämän jälkeen sen on poistettava tiedot.

[50] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta.

[51] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1020, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1).

5. Verkkoalusta saa luovuttaa tietoja kolmansille osapuolille ainoastaan, jos se on tarpeen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien 9 artiklassa tarkoitetut määräykset ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai komission antamat määräykset niiden tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

6. Verkkoalustan on asetettava 1 kohdan a, d, e ja f alakohdassa tarkoitetut tiedot palvelun vastaanottajien saataville selkeällä, helposti käytettävissä olevalla ja ymmärrettävällä tavalla.

7. Verkkoalustan on suunniteltava ja organisoitava verkkorajapintansa siten, että elinkeinonharjoittajat voivat noudattaa sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisia velvoitteitaan, jotka koskevat ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja ja tuoteturvallisuustietoja.

23 artikla

Verkkoalustojen tarjoajien avoimuusraportointivelvollisuudet

1. Edellä 13 artiklassa tarkoitettujen tietojen lisäksi verkkoalustojen on sisällytettävä kyseisessä artiklassa tarkoitettuihin raportteihin seuraavat tiedot:

   a) 18 artiklassa tarkoitettujen tuomioistuinten ulkopuolisten riitojenratkaisuelimien käsiteltäviksi toimitettujen riitojen lukumäärä, riitojenratkaisun tulokset ja riitojenratkaisumenettelyjen päätökseen saattamiseen keskimäärin kulunut aika;

   b) 20 artiklan nojalla määrättyjen keskeytysten lukumäärä siten, että erotetaan toisistaan selvästi laittoman sisällön tarjoamisesta, ilmeisen perusteettomien ilmoitusten tekemisestä ja ilmeisen perusteettomien valitusten tekemisestä määrätyt keskeytykset;

   c) mahdollinen automaattisten keinojen käyttö sisällön moderoimiseksi, mukaan lukien tarkoitusperien erittely, tiedot automaattisten keinojen tarkkuudesta näiden tarkoitusten täyttämisessä sekä mahdollisesti sovelletut suojatoimet.

2. Verkkoalustojen on julkaistava vähintään kuuden kuukauden välein tiedot palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisesta keskimääräisestä lukumäärästä kussakin jäsenvaltiossa, laskettuna viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden keskiarvona 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti annetuissa delegoiduissa säädöksissä säädettyjen menetelmien mukaisesti.

3. Verkkoalustojen on toimitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille tämän pyynnöstä 2 kohdassa tarkoitetut, pyynnön esittämisajankohtana päivitetyt tiedot. Kyseinen digitaalisten palvelujen koordinaattori voi vaatia verkkoalustalta lisätietoja kyseisessä kohdassa tarkoitetusta laskelmasta, mukaan lukien käytetyn datan selitykset ja perustelut. Tällaisiin tietoihin ei saa sisältyä henkilötietoja.

4. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan mallit 1 kohdan mukaisten raporttien muodolle, sisällölle ja muille yksityiskohdille.

24 artikla
Verkkomainonnan läpinäkyvyys

Verkkoalustojen, jotka julkaisevat verkkorajapinnoillaan mainoksia, on varmistettava, että palvelun vastaanottajat voivat tunnistaa kunkin yksittäiselle vastaanottajalle esitettävän mainonnan osalta selkeästi ja yksiselitteisesti ja reaaliaikaisesti:

a) että näytetty tieto on mainos;

b) luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, jonka puolesta mainos esitetään;

c) merkitykselliset tiedot tärkeimmistä parametreista, joilla määritetään vastaanottaja, jolle mainos esitetään.

4 JAKSO
ERITTÄIN SUURTEN VERKKOALUSTOJEN LISÄVELVOITTEET JÄRJESTELMÄRISKIEN HALLITSEMISEKSI

25 artikla
Erittäin suuret verkkoalustat

1. Tätä jaksoa sovelletaan verkkoalustoihin, jotka tarjoavat palvelujaan unionissa keskimäärin vähintään 45 miljoonalle aktiiviselle palvelun vastaanottajalle kuukaudessa, 3 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

2. Komissio antaa 69 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla mukautetaan 1 kohdassa tarkoitettujen unionissa olevien palvelun vastaanottajien kuukausittaista keskimääräistä lukumäärää, jos unionin väkiluku kasvaa tai vähenee vähintään 5 prosenttia suhteessa sen väkilukuun vuonna 2020 tai delegoidulla säädöksellä tehdyn mukautuksen jälkeen suhteessa sen vuoden väkilukuun, jona viimeisin delegoitu säädös annettiin. Siinä tapauksessa komissio mukauttaa lukumäärää siten, että se vastaa kymmentä prosenttia unionin väkiluvusta sinä vuonna, jona komissio antaa delegoidun säädöksen, pyöristettynä ylös- tai alaspäin siten, että luku voidaan esittää miljoonina.

3. Komissio antaa lautakuntaa kuultuaan 69 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan 1 kohdan soveltamiseksi menetelmät unionissa olevien aktiivisten palvelun vastaanottajien keskimääräisen kuukausittaisen lukumäärän laskemiseksi. Menetelmissä on erityisesti täsmennettävä, miten unionin väkiluku määritetään ja millä perusteilla määritetään unionissa olevien aktiivisten palvelun vastaanottajien kuukausittainen keskimääräinen lukumäärä, ottaen huomioon erilaiset saavutettavuusominaisuudet.

4. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on tarkistettava vähintään joka kuudes kuukausi, onko sen lainkäyttövaltaan kuuluvien verkkoalustojen unionissa olevien aktiivisten palvelun vastaanottajien keskimääräinen kuukausittainen lukumäärä yhtä suuri tai suurempi kuin 1 kohdassa tarkoitettu määrä. Sen on tämän tarkistamisen perusteella tehtävä päätös, jolla verkkoalusta nimetään erittäin suureksi verkkoalustaksi tätä asetusta sovellettaessa tai lopetetaan tällainen nimeäminen, ja ilmoitettava päätöksestä ilman aiheetonta viivytystä asianomaiselle verkkoalustalle ja komissiolle.

   Komissio varmistaa, että nimettyjen erittäin suurten verkkoalustojen luettelo julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja pitää luettelon ajan tasalla.

Tämän jakson velvoitteita sovelletaan tai niitä lakataan soveltamasta kyseisiin erittäin suuriin verkkoalustoihin neljän kuukauden kuluttua tästä julkaisemisesta.

26 artikla
Riskinarviointi

1. Erittäin suurten verkkoalustojen on tunnistettava, analysoitava ja arvioitava 25 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetusta soveltamispäivästä alkaen ja sen jälkeen vähintään kerran vuodessa merkittävät järjestelmäriskit, jotka johtuvat niiden palvelujen toiminnasta ja käytöstä unionissa. Riskinarviointi on kohdennettava niiden palveluihin, ja siinä on otettava huomioon seuraavat järjestelmäriskit:

   a) laittoman sisällön levittäminen näiden palvelujen kautta;

   b) mahdolliset kielteiset vaikutukset perusoikeuskirjan 7, 11, 21 ja 24 artiklassa vahvistettujen yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamista, sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, syrjintäkieltoa ja lapsen oikeuksia koskevien perusoikeuksien käyttämiseen;

   c) palvelun tahallinen manipulointi, mukaan lukien palvelun epäaito käyttö tai automatisoitu hyödyntäminen, jolla on tosiasiallisia tai ennakoitavissa olevia kielteisiä vaikutuksia kansanterveyden suojeluun, alaikäisiin tai kansalaiskeskusteluun taikka tosiasiallisia tai ennakoitavissa olevia vaikutuksia vaalimenettelyihin ja yleiseen turvallisuuteen.

2. Erittäin suurten verkkoalustojen on riskinarviointeja tehdessään otettava erityisesti huomioon, miten niiden sisällön moderointijärjestelmät, suosittelujärjestelmät ja mainosten valinta- ja esitysjärjestelmät vaikuttavat 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelmäriskeihin, mukaan lukien laittoman sisällön ja verkkoalustan ehtojen kanssa yhteensopimattoman tiedon mahdollinen nopea ja laaja leviäminen.

27 artikla
Riskinhallinta

1. Erittäin suurten verkkoalustojen on otettava käyttöön kohtuullisia, oikeasuhteisia ja tehokkaita riskinhallintatoimenpiteitä, jotka on mitoitettu vastaamaan 26 artiklan mukaisesti yksilöityjä erityisiä järjestelmäriskejä. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla tapauksen mukaan esimerkiksi seuraavat:

   a) sisällön moderointijärjestelmien tai suosittelujärjestelmien, alustojen päätöksentekoprosessien, niiden palvelujen ominaisuuksien tai toiminnan tai niiden ehtojen mukauttaminen;

   b) kohdennetut toimenpiteet, joiden tarkoituksena on rajoittaa mainosten esittämistä alustan tarjoaman palvelun yhteydessä;

   c) alustan sisäisten prosessien tai sen toimintojen valvonnan tehostaminen erityisesti järjestelmäriskin havaitsemiseksi;

   d) yhteistyön aloittaminen tai mukauttaminen 19 artiklan mukaisten luotettavien ilmoittajien kanssa;

   e) yhteistyön aloittaminen tai mukauttaminen muiden verkkoalustojen kanssa 35 artiklassa tarkoitettujen käytännesääntöjen ja 37 artiklassa tarkoitettujen kriisisäännöstöjen avulla.

2. Lautakunta julkaisee yhteistyössä komission kanssa kerran vuodessa kattavan kertomuksen, jossa on seuraavat tiedot:

a) sellaisten merkittävimpien ja toistuvimpien järjestelmäriskien tunnistaminen ja arviointi, joista erittäin suuret verkkoalustat ovat raportoineet tai jotka on tunnistettu muista, erityisesti 31 ja 33 artiklan mukaisista tietolähteistä;

b) erittäin suuria verkkoalustoja koskevat parhaat toimintatavat tunnistettujen järjestelmäriskien torjumiseksi.

3. Komissio voi yhteistyössä digitaalisten palvelujen koordinaattorien kanssa antaa yleisiä ohjeita 1 kohdan soveltamisesta erityisten riskien osalta, erityisesti parhaiden toimintatapojen esittämiseksi ja mahdollisten toimenpiteiden suosittelemiseksi, ottaen asianmukaisesti huomioon toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset kaikkien osapuolten perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin. Näitä ohjeita laatiessaan komissio järjestää julkisia kuulemisia.

28 artikla
Riippumaton tarkastus

1. Erittäin suurille verkkoalustoille on tehtävä niiden omalla kustannuksella vähintään kerran vuodessa tarkastus, joissa arvioidaan seuraavien noudattamista:

a) III luvussa säädetyt velvoitteet;

b) 35 ja 36 artiklassa tarkoitettujen käytännesääntöjen ja 37 artiklassa tarkoitettujen kriisisäännöstöjen mukaisesti tehdyt sitoumukset.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaiset tarkastukset suorittavien organisaatioiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) ne ovat riippumattomia kyseessä olevasta erittäin suuresta verkkoalustasta;

b) niillä on todistetusti asiantuntemusta riskinhallinnan, teknisen pätevyyden ja teknisten valmiuksien alalla;

c) niillä on toteen näytetty objektiivisuus ja ammattietiikka, jotka perustuvat erityisesti käytännesääntöjen tai asianmukaisten standardien noudattamiseen.

3. Tarkastukset tekevien organisaatioiden on laadittava kustakin tarkastuksesta tarkastuskertomus. Kertomus on laadittava kirjallisesti, ja siihen on sisällyttävä vähintään seuraavat tiedot:

a) tarkastuksen kohteena olleen erittäin suuren verkkoalustan nimi, osoite ja yhteyspiste sekä tarkastuksen kattama ajanjakso;

b) tarkastuksen tehneen organisaation nimi ja osoite;

c) kuvaus tarkastetuista seikoista ja käytetyistä menetelmistä;

d) kuvaus tarkastuksen tärkeimmistä havainnoista;

e) tarkastuslausunto siitä, onko tarkastuksen kohteena ollut erittäin suuri verkkoalusta noudattanut 1 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita ja sitoumuksia; joko myönteinen, myönteinen ja huomautuksia sisältävä tai kielteinen lausunto;

f) jos tarkastuslausunto ei ole myönteinen, toimintasuosituksia erityisistä toimenpiteistä vaatimusten noudattamiseksi.

4. Erittäin suurten verkkoalustojen, joista tehty tarkastuskertomus ei ole myönteinen, on otettava asianmukaisesti huomioon niille annetut toimintasuositukset ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet suositusten täytäntöönpanemiseksi. Niiden on kuukauden kuluessa näiden suositusten vastaanottamisesta laadittava tarkastuksen täytäntöönpanokertomus, jossa esitetään kyseiset toimenpiteet. Jos ne eivät pane toimintasuosituksia täytäntöön, niiden on esitettävä tarkastuksen täytäntöönpanokertomuksessa syyt siihen sekä mahdolliset vaihtoehtoiset toimenpiteet, joita ne ovat toteuttaneet havaittujen sääntöjenvastaisuuksien korjaamiseksi.

29 artikla
Suosittelujärjestelmät

1. Erittäin suurten verkkoalustojen, jotka käyttävät suosittelujärjestelmiä, on esitettävä ehdoissaan selkeällä, helposti käytettävissä olevalla ja ymmärrettävällä tavalla tärkeimmät parametrit, joita käytetään niiden suosittelujärjestelmissä, sekä palvelun vastaanottajien käytettävissä mahdollisesti olevat vaihtoehdot kyseisten tärkeimpien parametrien muuttamiseksi tai niihin vaikuttamiseksi, mukaan lukien vähintään yksi vaihtoehto, joka ei perustu asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun profilointiin.

2. Jos 1 kohdan mukaisesti on käytettävissä useita vaihtoehtoja, erittäin suurten verkkoalustojen on tarjottava verkkorajapinnassaan helposti saatavilla oleva toiminto, jonka avulla palvelun vastaanottaja voi kussakin suosittelujärjestelmässä milloin tahansa valita ja muuttaa valitsemaansa vaihtoehtoa, joka määrittää palvelun vastaanottajalle esitettävien tietojen suhteellisen järjestyksen.

30 artikla
Verkkomainonnan lisäläpinäkyvyys

1. Erittäin suurten verkkoalustojen, jotka näyttävät verkkorajapinnoillaan mainoksia, on koottava ja asetettava julkisesti saataville sovellusrajapintojen kautta tietorekisteri, joka sisältää 2 kohdassa tarkoitetut tiedot yhden vuoden ajan sen jälkeen, kun mainos oli viimeksi asetettu esille niiden verkkorajapinnoilla. Niiden on varmistettava, että rekisteri ei sisällä sellaisten palvelun vastaanottajien henkilötietoja, joille mainos esitettiin tai olisi voitu esittää.

2. Rekisterissä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

   a) mainoksen sisältö;

   b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jonka puolesta mainos esitetään;

   c) ajanjakso, jonka ajan mainosta esitettiin;

   d) oliko mainos tarkoitettu esitettäväksi nimenomaisesti yhdelle tai useammalle tietylle palvelun vastaanottajien ryhmälle, ja jos oli, tärkeimmät tähän tarkoitukseen käytetyt parametrit;

   e) saavutettujen palvelun vastaanottajien kokonaismäärä ja tarvittaessa yhteismäärät mainoksen nimenomaisena kohteena olleen vastaanottajien ryhmän tai ryhmien osalta.

31 artikla
Tietoihin pääsy ja tietojen tarkastelu

1. Erittäin suurten verkkoalustojen on annettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille tai komissiolle näiden perustellusta pyynnöstä ja pyynnössä täsmennetyn kohtuullisen ajan kuluessa pääsy tietoihin, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen noudattamisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi. Kyseinen digitaalisten palvelujen koordinaattori ja komissio saavat käyttää kyseisiä tietoja ainoastaan näihin tarkoituksiin.

2. Erittäin suurten verkkoalustojen on sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission perustellusta pyynnöstä annettava pyynnössä täsmennetyn kohtuullisen ajan kuluessa tämän artiklan 4 kohdan vaatimukset täyttäville hyväksytyille tutkijoille pääsy tietoihin ainoastaan sellaista tutkimusta varten, joka edistää 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelmäriskien tunnistamista ja käsityksen saamista niistä.

3. Erittäin suurten verkkoalustojen on annettava pääsy 1 ja 2 kohdan mukaisiin tietoihin tapauksen mukaan joko verkkotietokantojen tai sovellusrajapintojen kautta.

4. Jotta tutkijat voidaan hyväksyä, heillä on oltava yhteyksiä akateemisiin laitoksiin, heidän on oltava riippumattomia kaupallisista eduista, heillä on oltava todistetusti asiantuntemusta tutkittaviin riskeihin tai niiden tutkimusmenetelmiin liittyvillä aloilla ja heidän on sitouduttava kuhunkin pyyntöön liittyviin tietoturvaa ja luottamuksellisuutta koskeviin erityisvaatimuksiin ja kyettävä täyttämään ne.

5. Komissio antaa lautakuntaa kuultuaan delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan tekniset edellytykset, joiden mukaisesti erittäin suurten verkkoalustojen on jaettava tietoja 1 ja 2 kohdan mukaisesti, sekä tarkoitukset, joihin tietoja saa käyttää. Näissä delegoiduissa säädöksissä vahvistetaan erityiset edellytykset, joilla tällainen tietojen jakaminen hyväksyttyjen tutkijoiden kanssa voidaan toteuttaa asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti, ottaen huomioon erittäin suurten verkkoalustojen ja kyseeseen tulevien palvelun vastaanottajien oikeudet ja edut, mukaan lukien luottamuksellisten tietojen ja erityisesti liikesalaisuuksien suojaaminen ja palvelun turvallisuuden ylläpitäminen.

6. Erittäin suuri verkkoalusta voi 15 päivän kuluessa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun pyynnön vastaanottamisesta pyytää tapauksen mukaan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria tai komissiota muuttamaan pyyntöä, jos se katsoo, ettei se voi antaa pääsyä pyydettyihin tietoihin jommastakummasta seuraavasta syystä:

   a) sillä ei ole pääsyä tietoihin;

   b) pääsy tietoihin johtaisi merkittäviin haavoittuvuuksiin palvelun turvallisuuden kannalta tai luottamuksellisten tietojen, erityisesti liikesalaisuuksien, suojaamisen kannalta.

7. Edellä olevan 6 kohdan b alakohdan mukaisissa muutospyynnöissä on ehdotettava yhtä tai useampaa vaihtoehtoista tapaa pääsyn antamiseksi pyydettyihin tietoihin tai muihin tietoihin, jotka ovat asianmukaisia ja riittäviä suhteessa pyynnön tarkoitukseen.

   Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin tai komission on tehtävä muutospyyntöä koskeva päätös 15 päivän kuluessa ja ilmoitettava erittäin suurelle

verkkoalustalle päätöksestään ja tarvittaessa muutetusta pyynnöstä ja pyynnön täyttämisen uudesta määräajasta.

32 artikla
Säännösten noudattamista valvovat toimihenkilöt

1. Erittäin suurten verkkoalustojen on nimitettävä yksi tai useampi sääntöjen noudattamista valvova toimihenkilö, joiden vastuulla on valvoa, että nämä verkkoalustat noudattavat tätä asetusta.

2. Erittäin suuret verkkoalustat voivat nimetä säännösten noudattamista valvoviksi toimihenkilöiksi ainoastaan henkilöitä, joilla on 3 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseen tarvittava pätevyys, tietämys, kokemus ja kyvyt. Sääntöjen noudattamista valvovat toimihenkilöt voivat olla joko kyseisen erittäin suuren verkkoalustan henkilöstön jäseniä tai hoitaa näitä tehtäviä kyseisen erittäin suuren verkkoalustan kanssa tehdyn sopimuksen perusteella.

3. Säännösten noudattamista valvovien toimihenkilöiden tehtävänä on:

   a) tehdä yhteistyötä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin ja komission kanssa tämän asetuksen soveltamiseksi;

   b) organisoida ja valvoa erittäin suuren verkkoalustan 28 artiklan mukaiseen riippumattomaan tarkastukseen liittyvää toimintaa;

   c) tiedottaa erittäin suuren verkkoalustan johdolle ja työntekijöille tämän asetuksen mukaisista velvoitteista ja antaa niitä koskevaa neuvontaa;

   d) seurata, että erittäin suuri verkkoalusta noudattaa tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan.

4. Erittäin suurten verkkoalustojen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että säännösten noudattamista valvovat toimihenkilöt voivat suorittaa tehtävänsä riippumattomasti.

5. Erittäin suurten verkkoalustojen on ilmoitettava säännösten noudattamista valvovan toimihenkilön nimi ja yhteystiedot sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle.

6. Erittäin suurten verkkoalustojen on tuettava säännösten noudattamista valvovaa toimihenkilöä tämän tehtävien suorittamisessa ja annettava tälle näiden tehtävien asianmukaiseen hoitamiseen tarvittavat resurssit. Säännösten noudattamista valvova toimihenkilö raportoi suoraan verkkoalustan ylimmälle johdolle.

33 artikla
Erittäin suurten verkkoalustojen avoimuusraportointivelvollisuudet

1. Erittäin suurten verkkoalustojen on julkaistava 13 artiklassa tarkoitetut raportit kuuden kuukauden kuluessa 25 artiklan 4 kohdassa tarkoitetusta soveltamispäivästä ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein.

2. Edellä 13 artiklassa säädettyjen raporttien lisäksi erittäin suurten verkkoalustojen on asetettava julkisesti saataville sekä toimitettava sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle vähintään kerran vuodessa ja 30 päivän kuluessa 28 artiklan 4 kohdassa säädetyn tarkastuksen täytäntöönpanokertomuksen hyväksymisestä seuraavat:

a) raportti, jossa esitetään 26 artiklan mukaisen riskinarvioinnin tulokset;

b) asiaan liittyvät 27 artiklan mukaisesti yksilöidyt ja toteutetut riskinhallintatoimenpiteet;

c) 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tarkastuskertomus;

d) 28 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu tarkastuksen täytäntöönpanokertomus.

3. Jos erittäin suuri verkkoalusta katsoo, että 2 kohdan mukainen tietojen julkaiseminen voi johtaa kyseisen alustan tai palvelun vastaanottajien luottamuksellisten tietojen paljastumiseen, voi aiheuttaa merkittävää haavoittuvuutta palvelun turvallisuudelle, voi heikentää yleistä turvallisuutta tai voi vahingoittaa vastaanottajia, verkkoalusta saa poistaa tällaiset tiedot raporteista. Siinä tapauksessa kyseisen verkkoalustan on toimitettava digitaalisten palvelujen koordinaattorille ja komissiolle täydelliset raportit ja liitettävä niihin perustelut tietojen poistamiselle julkisista raporteista.

5 JAKSO
MUUT HUOLELLISUUSVELVOITTEITA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

34 artikla
Standardit

1. Komissio tukee ja edistää asiaankuuluvien eurooppalaisten ja kansainvälisten standardointielinten laatimien vapaaehtoisten toimialastandardien kehittämistä ja täytäntöönpanoa vähintään seuraavien osalta:

a) 14 artiklan mukainen ilmoitusten toimittaminen sähköisesti;

b) 19 artiklan mukaisten luotettavien ilmoittajien tekemien ilmoitusten toimittaminen sähköisesti, myös sovellusrajapintojen kautta;

c) erityiset rajapinnat, mukaan lukien sovellusrajapinnat, joilla helpotetaan 30 ja 31 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamista;

d) erittäin suurten verkkoalustojen tarkastaminen 28 artiklan mukaisesti;

e) 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen mainosrekisterien yhteentoimivuus;

f) tietojen toimittaminen mainonnan välittäjien välillä 24 artiklan b ja c alakohdan mukaisten läpinäkyvyysvelvoitteiden tukemiseksi.

2. Komissio tukee standardien päivittämistä teknisen kehityksen ja kyseeseen tulevien palvelujen vastaanottajien käyttäytymisen perusteella.

35 artikla
Käytännesäännöt

1. Komissio ja lautakunta kannustavat laatimaan käytännesääntöjä unionin tasolla ja helpottavat niiden laatimista tämän asetuksen asianmukaisen soveltamisen edistämiseksi ottaen erityisesti huomioon erityiset haasteet, joita liittyy erityyppisten laittomien sisältöjen ja järjestelmäriskien torjumiseen, noudattaen unionin lainsäädäntöä, erityisesti kilpailun ja henkilötietojen suojan osalta.

2. Jos ilmenee 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu merkittävä järjestelmäriski, joka koskee useita erittäin suuria verkkoalustoja, komissio voi tarvittaessa kutsua kyseiset erittäin suuret verkkoalustat, muut erittäin suuret verkkoalustat, muut verkkoalustat ja muut välityspalvelujen tarjoajat sekä tarvittaessa kansalaisjärjestöjä ja muita

asianomaisia osapuolia osallistumaan käytännesääntöjen laatimiseen, muun muassa siten, että vahvistetaan sitoumuksia toteuttaa erityisiä riskinhallintatoimenpiteitä, sekä kaikkia toteutettuja toimenpiteitä ja niiden tuloksia koskevan säännöllisen raportoinnin puitteiden laatimiseen.

3. Pannessaan täytäntöön 1 ja 2 kohtaa komissio ja lautakunta pyrkivät varmistamaan, että käytännesäännöissä esitetään selkeästi kyseisten sääntöjen tavoitteet, että ne sisältävät keskeiset tulosindikaattorit, joilla mitataan näiden tavoitteiden saavuttamista, ja että niissä otetaan asianmukaisesti huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten, myös kansalaisten, tarpeet ja edut unionin tasolla. Komissio ja lautakunta pyrkivät myös varmistamaan, että osallistujat raportoivat säännöllisesti komissiolle ja sijoittautumispaikkansa digitaalisten palvelujen koordinaattoreille kaikista toteutetuista toimenpiteistä ja niiden tuloksista, joita mitataan käytännesääntöihin sisältyvillä keskeisillä tulosindikaattoreilla.

4. Komissio ja lautakunta arvioivat, täyttävätkö käytännesäännöt 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut tavoitteet, sekä seuraavat ja arvioivat säännöllisesti käytännesääntöjen tavoitteiden saavuttamista. Ne julkaisevat päätelmänsä.

5. Lautakunta seuraa ja arvioi säännöllisesti käytännesääntöjen tavoitteiden saavuttamista ottaen huomioon niihin mahdollisesti sisältyvät keskeiset tulosindikaattorit.

36 artikla
Verkkomainonnan käytännesäännöt

1. Komissio kannustaa laatimaan verkkoalustojen ja muiden asiaankuuluvien palveluntarjoajien, kuten verkkomainonnan välityspalvelujen tarjoajien tai palvelun vastaanottajia edustavien järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen tai asiaankuuluvien viranomaisten välille unionin tason käytännesääntöjä, joilla edistetään verkkomainonnan läpinäkyvyyttä 24 ja 30 artiklan vaatimusten lisäksi.

2. Komissio pyrkii varmistamaan, että käytännesäännöillä edistetään tehokasta tiedonvälitystä kaikkien osapuolten oikeuksia ja etuja kaikilta osin kunnioittaen sekä kilpailuun perustuvaa, läpinäkyvää ja oikeudenmukaista ympäristöä verkkomainonnassa unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, erityisesti kilpailun ja henkilötietojen suojan osalta. Komissio pyrkii varmistamaan, että käytännesäännöissä käsitellään vähintään seuraavia asioita:

   a) verkkomainonnan välittäjien hallussa olevien tietojen välittäminen palvelun vastaanottajille 24 artiklan b ja c alakohdassa vahvistettujen vaatimusten osalta;

   b) verkkomainonnan välittäjien hallussa olevien tietojen välittäminen 30 artiklan mukaisiin rekistereihin.

3. Komissio kannustaa laatimaan käytännesäännöt vuoden kuluessa tämän asetuksen soveltamispäivästä ja soveltamaan niitä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua kyseisestä ajankohdasta.

37 artikla
Kriisisäännöstöt

1. Lautakunta voi suosittaa, että komissio aloittaa 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti sellaisten kriisitilanteisiin tarkoitettujen kriisisäännöstöjen laatimisen, jotka rajoittuvat tiukasti

yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen vaikuttaviin poikkeuksellisiin olosuhteisiin.

2. Komissio kannustaa erittäin suuria verkkoalustoja ja tarvittaessa muita verkkoalustoja osallistumaan yhdessä komission kanssa kyseisten kriisisäännöstöjen, joihin sisältyy yksi tai useampi seuraavassa luetelluista toimenpiteistä, laatimiseen, testaamiseen ja soveltamiseen sekä helpottaa niiden laatimista, testaamista ja soveltamista:

   a) kriisitilannetta koskevien jäsenvaltioiden viranomaisilta saatujen tai unionin tason tietojen esittäminen näkyvästi;

   b) sen varmistaminen, että 10 artiklassa tarkoitettu yhteyspiste vastaa kriisinhallinnasta;

   c) 14, 17, 19, 20 ja 27 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamiseen osoitettujen resurssien mukauttaminen tarvittaessa kriisitilanteen synnyttämiin tarpeisiin.

3. Komissio voi tarvittaessa ottaa jäsenvaltioiden viranomaiset ja unionin elimet, laitokset ja virastot mukaan kriisisäännöstöjen laadintaan, testaamiseen ja soveltamisen valvontaan. Komissio voi, jos se on tarpeen ja aiheellista, ottaa myös kansalaisjärjestöjä tai muita asiaankuuluvia järjestöjä mukaan kriisisäännöstöjen laatimiseen.

4. Komissio pyrkii varmistamaan, että kriisisäännöstöissä esitetään selkeästi kaikki seuraavat seikat:

   a) erityiset parametrit sen määrittämiseksi, mihin erityisiin poikkeuksellisiin olosuhteisiin kriisisäännöstö on tarkoitettu, ja tavoitteet, joihin sillä pyritään;

   b) kunkin osallistujan rooli ja toimenpiteet, jotka niiden on määrä toteuttaa valmistauduttaessa ja sen jälkeen, kun kriisisäännöstö on otettu käyttöön;

   c) selkeä menettely sen määrittämiseksi, milloin kriisisäännöstö on tarkoitus ottaa käyttöön;

   d) selkeä menettely sen ajanjakson määrittämiseksi, jonka kuluessa kriisisäännöstön käyttöönoton jälkeen toteutettavat toimenpiteet on toteutettava, ja joka rajoittuu tiukasti siihen, mikä on tarpeen kyseessä olevien poikkeuksellisten olosuhteiden käsittelemiseksi;

   e) suojatoimet perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin, erityisesti sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen sekä syrjimättömyyttä koskevaan oikeuteen kohdistuvien mahdollisten kielteisten vaikutusten torjumiseksi;

   f) prosessi, jolla kriisitilanteen päättyessä raportoidaan julkisesti mahdollisesti toteutetuista toimenpiteistä, niiden kestosta ja tuloksista.

5. Jos komissio katsoo, että kriisisäännöstöllä ei onnistuta puuttumaan tehokkaasti kriisitilanteeseen tai turvaamaan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen perusoikeuksien toteutuminen, se voi pyytää osallistujia tarkistamaan kriisisäännöstöä, myös siten, että toteutetaan lisätoimenpiteitä.

IV luku
Täytäntöönpano, yhteistyö, seuraamukset ja täytäntöönpanon valvonta

1 JAKSO
TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET JA KANSALLISET DIGITAALISTEN PALVELUJEN KOORDINAATTORIT

38 artikla
Toimivaltaiset viranomaiset ja digitaalisten palvelujen koordinaattorit

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen vastaamaan tämän asetuksen soveltamisesta ja täytäntöönpanon valvonnasta, jäljempänä ’toimivaltaiset viranomaiset’.

2. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi näistä toimivaltaisista viranomaisista digitaalisten palvelujen koordinaattorikseen. Digitaalisten palvelujen koordinaattori vastaa kaikista tämän asetuksen soveltamiseen ja täytäntöönpanon valvontaan liittyvistä asioista kyseisessä jäsenvaltiossa, ellei asianomainen jäsenvaltio ole osoittanut tiettyjä erityistehtäviä tai -aloja muille toimivaltaisille viranomaisille. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävä on joka tapauksessa varmistaa näiden asioiden koordinointi kansallisella tasolla sekä osaltaan edistää tämän asetuksen tehokasta ja yhdenmukaista soveltamista ja täytäntöönpanon valvontaa kaikkialla unionissa.

   Tätä varten digitaalisten palvelujen koordinaattorien on tehtävä yhteistyötä keskenään, muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, lautakunnan ja komission kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuutta järjestää säännöllistä näkemysten vaihtoa muiden viranomaisten kanssa, jos se on tarpeen kyseisten viranomaisten ja digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävien suorittamisen kannalta.

   Jos jäsenvaltio nimeää digitaalisten palvelujen koordinaattorin lisäksi useamman kuin yhden toimivaltaisen viranomaisen, sen on varmistettava, että kyseisten viranomaisten ja digitaalisten palvelujen koordinaattorin tehtävät on selkeästi määritelty ja että ne tekevät tiivistä ja tehokasta yhteistyötä tehtäviään suorittaessaan. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ja lautakunnalle näiden muiden toimivaltaisten viranomaisten nimet ja tehtävät.

3. Jäsenvaltioiden on nimettävä digitaalisten palvelujen koordinaattorit kahden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulopäivästä.

   Jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville ja ilmoitettava komissiolle ja lautakunnalle digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi nimetyn toimivaltaisen viranomaisensa nimi ja yhteystiedot.

4. Jäljempänä 39, 40 ja 41 artiklassa säädettyjä digitaalisten palvelujen koordinaattoreihin sovellettavia vaatimuksia sovelletaan myös kaikkiin muihin toimivaltaisiin viranomaisiin, jotka jäsenvaltiot nimeävät 1 kohdan mukaisesti.

39 artikla

Digitaalisten palvelujen koordinaattoreita koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden digitaalisten palvelujen koordinaattorit suorittavat tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä objektiivisesti, läpinäkyvästi ja oikea-aikaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on riittävät tekniset, taloudelliset ja henkilöresurssit tehtäviensä hoitamiseksi.

2. Suorittaessaan tehtäviään ja käyttäessään valtuuksiaan tämän asetuksen mukaisesti digitaalisten palvelujen koordinaattorien on toimittava täysin riippumattomasti. Niiden on oltava riippumattomia kaikesta suorasta tai välillisestä ulkoisesta vaikutuksesta, eivätkä ne saa pyytää eivätkä ottaa vastaan ohjeita miltään muulta viranomaiselta tai yksityiseltä osapuolelta.

3. Edellä oleva 2 kohta ei rajoita digitaalisten palvelujen koordinaattorien tehtäviä tässä asetuksessa säädetyssä valvonta- ja täytäntöönpanojärjestelmässä eikä 38 artiklan 2 kohdan mukaista yhteistyötä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Edellä oleva 2 kohta ei estä asianomaisten viranomaisten suorittamaa valvontaa kansallisen perustuslain mukaisesti.

40 artikla

Lainkäyttövalta

1. Jäsenvaltiolla, jossa välityspalvelujen tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee, on lainkäyttövalta tämän asetuksen III ja IV luvun soveltamiseksi.

2. Välityspalvelujen tarjoajan, jolla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta joka tarjoaa palveluja unionissa, katsotaan III ja IV lukua sovellettaessa kuuluvan sen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, jossa sen laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut.

3. Jos välityspalvelujen tarjoaja ei nimeä laillista edustajaa 11 artiklan mukaisesti, kaikilla jäsenvaltioilla on lainkäyttövalta III ja IV lukua sovellettaessa. Jos jäsenvaltio päättää käyttää lainkäyttövaltaa tämän kohdan mukaisesti, sen on ilmoitettava asiasta kaikille muille jäsenvaltioille ja varmistettava, että *ne bis in idem* -periaatetta noudatetaan.

4. Edellä olevan 1, 2 ja 3 kohdan soveltaminen ei rajoita 50 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan ja 51 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan soveltamista eikä 3 jakson mukaisten komission tehtävien ja valtuuksien soveltamista.

41 artikla

Digitaalisten palvelujen koordinaattorien valtuudet

1. Jos se on tarpeen digitaalisten palvelujen koordinaattorien tehtävien hoitamiseksi, näillä on oltava vähintään seuraavat tutkintavaltuudet, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajien toimintaa:

   a) valtuudet vaatia kyseisiä palveluntarjoajia sekä muita henkilöitä, jotka toimivat elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa ja voivat kohtuudella olla tietoisia tämän asetuksen epäiltyyn rikkomiseen liittyvistä tiedoista, mukaan lukien 28 artiklassa ja 50 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia suorittavat organisaatiot, toimittamaan tällaiset tiedot kohtuullisen ajan kuluessa;

b) valtuudet tehdä tarkastuksia paikalla tiloissa, joita kyseiset palveluntarjoajat tai henkilöt käyttävät elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyviin tarkoituksiin, tai pyytää muita viranomaisia tekemään niin epäiltyyn rikkomiseen liittyvien tietojen tutkimiseksi, takavarikoimiseksi, jäljennösten ottamiseksi tai hankkimiseksi missä tahansa muodossa tallennusvälineestä riippumatta;

c) valtuudet pyytää kyseisten palveluntarjoajien ketä tahansa henkilöstön jäsentä tai palveluntarjoajien edustajaa tai edellä mainittuja henkilöitä antamaan selvityksiä epäiltyyn rikkomiseen liittyvistä tiedoista ja kirjaamaan vastaukset.

2. Jos se on tarpeen digitaalisten palvelujen koordinaattorien tehtävien hoitamiseksi, näillä on oltava vähintään seuraavat täytäntöönpanovaltuudet, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajia:

a) valtuudet hyväksyä kyseisten palveluntarjoajien tämän asetuksen noudattamiseksi tarjoamat sitoumukset ja tehdä kyseisistä sitoumuksista velvoittavia;

b) valtuudet määrätä rikkomisten lopettaminen ja tarvittaessa määrätä rikkomiseen nähden oikeasuhteisia ja rikkomisen tehokkaan lopettamisen kannalta välttämättömiä korjaavia toimenpiteitä;

c) valtuudet määrätä 42 artiklan mukaisesti sakkoja tämän asetuksen, mukaan lukien 1 kohdan nojalla annettujen määräysten, noudattamatta jättämisestä;

d) valtuudet määrätä 42 artiklan mukaisesti uhkasakko sen varmistamiseksi, että rikkominen lopetetaan tämän kohdan b alakohdan nojalla annetun määräyksen mukaisesti, tai jos jotakin 1 kohdan nojalla annetuista määräyksistä ei noudateta;

e) valtuudet hyväksyä välitoimenpiteitä, jotta voidaan estää vakavan vahingon aiheutumisen riski.

Ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdan osalta digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on myös oltava 1 kohdassa tarkoitettuihin muihin henkilöihin nähden mainituissa alakohdissa vahvistetut täytäntöönpanovaltuudet, jotka koskevat näille kyseisen kohdan mukaisesti osoitettujen määräysten noudattamatta jättämistä. Ne voivat käyttää näitä täytäntöönpanovaltuuksia vasta sen jälkeen, kun ne ovat antaneet kyseisille muille henkilöille hyvissä ajoin kaikki tällaisiin määräyksiin liittyvät merkitykselliset tiedot, mukaan lukien sovellettava ajanjakso, sakot tai uhkasakot, joita voidaan määrätä noudattamatta jättämisestä, sekä muutoksenhakumahdollisuudet.

3. Jos se on tarpeen digitaalisten palvelujen koordinaattorien tehtävien hoitamiseksi ja jos kaikki muut tämän artiklan mukaiset valtuudet rikkomisen lopettamiseksi on käytetty ja rikkominen jatkuu ja aiheuttaa vakavaa haittaa, jota ei voida välttää käyttämällä muita unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisia valtuuksia, digitaalisten palvelujen koordinaattoreilla on myös oltava jäsenvaltionsa lainkäyttövaltaan kuuluvien välityspalvelujen tarjoajien osalta valtuudet toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

a) vaatia, että palveluntarjoajien ylin hallintoelin tutkii tilanteen kohtuullisen ajan kuluessa, hyväksyy ja toimittaa toimintasuunnitelman, jossa esitetään tarvittavat toimenpiteet rikkomisen lopettamiseksi, varmistaa, että palveluntarjoaja toteuttaa kyseiset toimenpiteet, ja raportoi toteutetuista toimenpiteistä;

b) jos digitaalisten palvelujen koordinaattori katsoo, että palveluntarjoaja ei ole riittävällä tavalla noudattanut ensimmäisen alakohdan vaatimuksia, että rikkominen jatkuu ja aiheuttaa vakavaa haittaa ja että rikkominen muodostaa vakavan rikoksen, johon liittyy uhka ihmisten hengelle tai turvallisuudelle, pyytää kyseisen jäsenvaltion toimivaltaista oikeusviranomaista rajoittamaan tilapäisesti rikkomisen kohteena olevan palvelun vastaanottajien pääsyä palveluun tai, vain jos tämä ei ole teknisesti mahdollista, pääsyä sen välityspalvelujen tarjoajan verkkorajapintaan, jossa rikkominen tapahtuu.

Digitaalisten palvelujen koordinaattorin on, paitsi jos se toimii 65 artiklassa tarkoitetun komission pyynnön perusteella, ennen ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun pyynnön esittämistä pyydettävä asianomaisia osapuolia toimittamaan määräajassa, joka ei saa olla lyhyempi kuin kaksi viikkoa, kirjalliset huomautuksensa, ja kuvailtava harkitsemansa toimenpiteet sekä ilmoitettava niiden aiottu kohde tai kohteet. Palveluntarjoajalla, aiotulla kohteella tai aiotuilla kohteilla ja mahdollisilla muilla kolmansilla osapuolilla, jotka osoittavat, että niillä on asiassa oikeutettu etu, on oikeus osallistua menettelyyn toimivaltaisessa oikeusviranomaisessa. Määrättyjen toimenpiteiden on oltava oikeassa suhteessa rikkomisen luonteeseen, vakavuuteen, toistuvuuteen ja kestoon, rajoittamatta kuitenkaan aiheettomasti kyseisen palvelun vastaanottajien pääsyä laillisiin tietoihin.

Rajoitus on voimassa neljä viikkoa, ja toimivaltaisella oikeusviranomaisella on määräyksessään mahdollisuus antaa digitaalisten palvelujen koordinaattorille lupa pidentää määräaikaa samanpituisilla lisäjaksoilla, joiden enimmäismäärän kyseinen oikeusviranomainen vahvistaa. Digitaalisten palvelujen koordinaattori voi pidentää määräaikaa ainoastaan, jos se katsoo – ottaen huomioon kaikkien niiden osapuolten oikeudet ja edut, joihin rajoitus vaikuttaa, ja kaikki merkitykselliset olosuhteet, mukaan lukien tiedot, jotka palveluntarjoaja, toimenpiteiden kohde tai kohteet ja muut kolmannet osapuolet, jotka ovat osoittaneet oikeutetun edun, voivat toimittaa sille – että molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

a) palveluntarjoaja ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä rikkomisen lopettamiseksi;

b) tilapäisellä rajoituksella ei aiheettomasti rajoiteta palvelun vastaanottajien pääsyä laillisiin tietoihin, ottaen huomioon kyseisten vastaanottajien määrä ja se, onko olemassa sopivia ja helposti saatavilla olevia vaihtoehtoja.

Jos digitaalisten palvelujen koordinaattori katsoo näiden kahden edellytyksen täyttyvän, mutta se ei kolmannen alakohdan nojalla voi pidentää määräaikaa, sen on toimitettava uusi pyyntö ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetulle toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle.

4. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa luetellut valtuudet eivät rajoita 3 jakson soveltamista.

5. Toimenpiteiden, joita digitaalisten palvelujen koordinaattorit toteuttavat käyttäessään 1, 2 ja 3 kohdassa lueteltuja valtuuksiaan, on oltava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia, ottaen huomioon erityisesti kyseisten toimenpiteiden kohteena olevan rikkomisen tai epäillyn rikkomisen luonne, vakavuus, toistuvuus ja kesto sekä tarvittaessa asianomaisten välityspalvelujen tarjoajan taloudelliset, tekniset ja toiminnalliset valmiudet.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1, 2 ja 3 kohdan mukaisten valtuuksien käyttöön sovelletaan sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä asianmukaisia suojatoimia perusoikeuskirjan ja unionin oikeuden yleisten

periaatteiden mukaisesti. Näitä toimenpiteitä toteutettaessa on erityisesti noudatettava oikeutta yksityiselämän kunnioittamiseen ja oikeutta puolustukseen, mukaan lukien oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua asiakirja-aineistoon, sekä kaikkien asianomaisten oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin.

42 artikla
Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan niiden lainkäyttövaltaan kuuluvien välityspalvelujen rikkoessa tämän asetuksen säännöksiä, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraamukset pannaan täytäntöön 41 artiklan mukaisesti.

2. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset ja toimenpiteet komissiolle, ja ilmoitettava sille viipymättä mahdollisista niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamatta jättämisestä määrättävien seuraamusten enimmäismäärä on kuusi prosenttia kyseisen välityspalvelujen tarjoajan vuotuisista tuloista tai liikevaihdosta. Virheellisten, puutteellisten tai harhaanjohtavien tietojen toimittamisesta, virheellisiin, puutteellisiin tai harhaanjohtaviin tietoihin reagoimatta tai niiden oikaisematta jättämisestä sekä paikalla tehtävästä tarkastuksesta kieltäytymisestä määrättävien seuraamusten enimmäismäärä on yksi prosentti kyseisen palveluntarjoajan vuosituloista tai vuosittaisesta liikevaihdosta.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uhkasakon enimmäismäärä on viisi prosenttia asianomaisen välityspalvelujen tarjoajan edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta kultakin viivästyspäivältä asiaa koskevassa päätöksessä ilmoitetusta päivästä laskettuna.

43 artikla
Valitusoikeus

Palvelun vastaanottajilla on oikeus tehdä tämän asetuksen väitetystä rikkomisesta välityspalvelujen tarjoajia vastaan valitus sen jäsenvaltion digitaalisten palvelujen koordinaattorille, jossa palvelun vastaanottaja asuu tai johon se on sijoittautunut. Digitaalisten palvelujen koordinaattorin on arvioitava valitus ja toimitettava se tarvittaessa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille. Jos valitus kuuluu kyseisen jäsenvaltion jonkin toisen toimivaltaisen viranomaisen vastuulle, valituksen vastaanottavan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on toimitettava se kyseiselle viranomaiselle.

44 artikla
Toimintakertomukset

1. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien on laadittava vuosikertomus tämän asetuksen mukaisesta toiminnastaan. Niiden on saatettava vuosikertomukset yleisön saataville ja toimitettava ne komissiolle ja lautakunnalle.

2. Vuosikertomuksessa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

   a) asianomaisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin jäsenvaltion minkä tahansa kansallisen oikeus- tai hallintoviranomaisen 8 ja 9 artiklan mukaisesti

antamien niiden määräysten lukumäärä ja aihe, jotka koskevat toimien toteuttamista laitonta sisältöä vastaan ja tietojen antamista;

b) näiden määräysten vaikutukset, sellaisina kuin ne on ilmoitettu digitaalisten palvelujen koordinaattorille 8 ja 9 artiklan mukaisesti.

3. Jos jäsenvaltio on nimennyt useita toimivaltaisia viranomaisia 38 artiklan mukaisesti, sen on varmistettava, että digitaalisten palvelujen koordinaattori laatii yhden kertomuksen, joka kattaa kaikkien toimivaltaisten viranomaisten toiminnan ja että digitaalisten palvelujen koordinaattori saa muilta asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta kaikki tätä varten tarvittavat tiedot ja tuen.

45 artikla

Digitaalisten palvelujen koordinaattorien välinen rajatylittävä yhteistyö

1. Jos digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on syytä epäillä, että välityspalvelun tarjoaja, joka ei kuulu kyseisen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, on rikkonut tätä asetusta, sen on pyydettävä sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria arvioimaan asia ja toteuttamaan tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimenpiteet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

   Jos lautakunnalla on syytä epäillä, että välityspalvelujen tarjoaja on rikkonut tätä asetusta siten, että osallisina on vähintään kolme jäsenvaltiota, se voi suosittaa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille, että tämä arvioi asian ja toteuttaa tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimenpiteet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisessa pyynnössä tai suosituksessa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

   a) kyseisten välityspalvelujen tarjoajan yhteyspiste 10 artiklan mukaisesti;

   b) kuvaus asiaan liittyvistä tosiseikoista, tämän asetuksen asiaa koskevista säännöksistä ja syistä, joiden vuoksi pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori taikka lautakunta epäilee palveluntarjoajan rikkoneen tätä asetusta;

   c) mahdolliset muut tiedot, joita pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori taikka lautakunta pitää merkityksellisinä, mukaan lukien tarvittaessa sen omasta aloitteesta kerätyt tiedot tai ehdotukset yksittäisiksi tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteiksi, myös väliaikaiset toimenpiteet.

3. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on otettava 1 kohdan mukainen pyyntö tai suositus mahdollisimman tarkasti huomioon. Jos se katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa pyynnön tai suosituksen perusteella toimimiseen ja sillä on syytä katsoa, että pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori taikka lautakunta voisi toimittaa lisätietoja, se voi pyytää tällaisia tietoja. Jäljempänä 4 kohdassa säädetyn määräajan kuluminen keskeytetään siihen asti, kun lisätiedot on toimitettu.

4. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään kahden kuukauden kuluttua pyynnön tai suosituksen vastaanottamisesta ilmoitettava pyynnön lähettäneelle digitaalisten palvelujen koordinaattorille taikka lautakunnalle arvionsa epäillystä rikkomisesta tai tarvittaessa minkä tahansa muun toimivaltaisen viranomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti tekemä arvio sekä selvitys mahdollisista tutkinta- tai

täytäntöönpanotoimenpiteistä, jotka on toteutettu tai joita suunnitellaan tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

5. Jos pyynnön lähettänyt digitaalisten palvelujen koordinaattori tai, tapauksen mukaan, lautakunta ei ole saanut vastausta 4 kohdassa säädetyssä määräajassa tai jos se ei hyväksy sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin arviota, se voi saattaa asian komission käsiteltäväksi toimittaen sille kaikki asiaankuuluvat tiedot. Näihin tietoihin on sisällyttävä vähintään sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille lähetetty pyyntö tai suositus, 3 kohdan mukaisesti toimitetut lisätiedot ja 4 kohdassa tarkoitettu ilmoitus.

6. Komissio arvioi asian kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen käsiteltäväksi 5 kohdan mukaisesti, kuultuaan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria sekä lautakuntaa ellei tämä ole itse siirtänyt asiaa komissiolle.

7. Jos komissio toteaa 6 kohdan nojalla, että arviointi tai 4 kohdan mukaisesti toteutetut tai suunnitellut tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteet eivät ole tämän asetuksen mukaisia, se pyytää digitaalisten palvelujen koordinaattoria arvioimaan asiaa edelleen ja toteuttamaan tarvittavat tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi sekä ilmoittamaan sille toteutetuista toimenpiteistä kahden kuukauden kuluessa kyseisestä pyynnöstä.

46 artikla

Yhteiset tutkimukset ja komission väliintuloa koskevat pyynnöt

1. Digitaalisten palvelujen koordinaattorit voivat osallistua yhteisiin tutkimuksiin, joita voidaan koordinoida lautakunnan tuella, tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, jotka koskevat useissa jäsenvaltioissa toimivia välityspalvelujen tarjoajia.

   Tällaiset yhteiset tutkimukset eivät vaikuta tässä asetuksessa säädettyihin tutkimukseen osallistuvien digitaalisten koordinaattorien tehtäviin ja valtuuksiin eivätkä vaatimuksiin, joita sovelletaan kyseisten tehtävien suorittamiseen ja valtuuksien käyttöön. Osallistuvien digitaalisten palvelujen koordinaattorien on asetettava yhteisten tutkimusten tulokset muiden digitaalisten palvelujen koordinaattorien, komission ja lautakunnan saataville 67 artiklassa säädetyn järjestelmän välityksellä, jotta nämä voivat täyttää tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.

2. Jos sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on syytä epäillä, että erittäin suuri verkkoalusta on rikkonut tätä asetusta, se voi pyytää komissiota toteuttamaan tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanotoimenpiteet tämän asetuksen noudattamisen varmistamiseksi 3 jakson mukaisesti. Tällaisen pyynnön on sisällettävä kaikki 45 artiklan 2 kohdassa luetellut tiedot, ja siinä on esitettävä syyt komission väliintulon pyytämiselle.

2 JAKSO
EUROOPAN DIGITAALISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA

47 artikla
Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta

1. Perustetaan välityspalvelujen tarjoajien valvontaa käsittelevä digitaalisten palvelujen koordinaattoreista koostuva riippumaton neuvoa-antava ryhmä nimeltä ”Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunta”, jäljempänä ’lautakunta’.

2. Lautakunta neuvoo digitaalisten palvelujen koordinaattoreita ja komissiota tämän asetuksen mukaisesti seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi:

   a) tämän asetuksen yhdenmukaisen soveltamisen edistäminen sekä digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja komission tehokkaan yhteistyön edistäminen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä;

   b) komission ja digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja muiden toimivaltaisten viranomaisten kaikkialla sisämarkkinoilla esiin nousevien kysymysten osalta antaman ohjeistuksen ja tekemän analyysin koordinointi ja edistäminen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;

   c) digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja komission avustaminen erittäin suurten verkkoalustojen valvonnassa.

48 artikla
Lautakunnan rakenne

1. Lautakunta koostuu digitaalisten palvelujen koordinaattoreista, joita edustavat korkean tason virkamiehet. Muut toimivaltaiset viranomaiset, joille on annettu digitaalisten palvelujen koordinaattorin ohella erityistä operatiivista vastuuta tämän asetuksen soveltamisesta ja täytäntöönpanon valvonnasta, osallistuvat lautakuntaan, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään. Kokouksiin voidaan kutsua myös muita kansallisia viranomaisia, jos käsitellyt asiat ovat niiden kannalta merkityksellisiä.

2. Kullakin jäsenvaltiolla on yksi ääni. Komissiolla ei ole äänioikeutta.

   Lautakunta hyväksyy ratkaisunsa yksinkertaisella enemmistöllä.

3. Lautakunnan puheenjohtajana toimii komissio. Komissio kutsuu kokoukset koolle ja laatii esityslistan tämän asetuksen mukaisten lautakunnan tehtävien ja sen työjärjestyksen mukaisesti.

4. Komissio antaa hallinnollista ja analyyttistä tukea tämän asetuksen mukaiselle lautakunnan toiminnalle.

5. Lautakunta voi kutsua asiantuntijoita ja tarkkailijoita osallistumaan kokouksiinsa ja tehdä tarvittaessa yhteistyötä muiden unionin elinten, laitosten, virastojen ja neuvoa-antavien ryhmien sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Lautakunta antaa tämän yhteistyön tulokset julkisesti saataville.

6. Lautakunta vahvistaa työjärjestyksensä komission hyväksynnän saatuaan.

49 artikla
Lautakunnan tehtävät

1. Jos se on tarpeen 47 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, lautakunnan tehtävänä on erityisesti:

   a) tukea yhteisten tutkimusten koordinointia;

   b) tukea toimivaltaisia viranomaisia tämän asetuksen mukaisesti toimitettavien erittäin suurten verkkoalustojen tarkastusraporttien ja -tulosten analysoinnissa;

   c) antaa lausuntoja, suosituksia tai neuvoja digitaalisten palvelujen koordinaattoreille tämän asetuksen mukaisesti;

   d) neuvoa komissiota toteuttamaan 51 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet ja antaa komission pyytäessä lausuntoja erittäin suuria verkkoalustoja koskevista tämän asetuksen mukaisista komission toimenpide-ehdotuksista;

   e) tukea ja edistää tässä asetuksessa säädettyjen eurooppalaisten standardien, suuntaviivojen, raporttien, mallien ja käytännesääntöjen laatimista ja täytäntöönpanoa sekä esiin nousevien kysymysten tunnistamista tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

2. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten, jotka eivät noudata lautakunnan niille osoittamia lausuntoja, pyyntöjä tai suosituksia, on esitettävä syyt tähän raportoidessaan tämän asetuksen mukaisesti tai tehdessään tarvittaessa asiaankuuluvia päätöksiään.

3 JAKSO
VALVONTA, TUTKINTA, TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA JA SEURANTA ERITTÄIN SUURTEN VERKKOALUSTOJEN TAPAUKSESSA

50 artikla
Erittäin suurten verkkoalustojen tehostettu valvonta

1. Kun digitaalisten palvelujen koordinaattori tekee päätöksen, jossa todetaan, että erittäin suuri verkkoalusta on rikkonut jotakin III luvun 4 jakson säännöksistä, sen on käytettävä tässä artiklassa säädettyä tehostettua valvontajärjestelmää. Sen on otettava komission ja lautakunnan tämän artiklan nojalla antamat lausunnot ja suositukset mahdollisimman tarkasti huomioon.

   Jos on syytä epäillä, että erittäin suuri verkkoalusta on rikkonut jotakin edellä tarkoitetuista säännöksistä, komissio voi omasta aloitteestaan, tai lautakunta voi omasta aloitteestaan tai vähintään kolmen määräpaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin pyynnöstä, suosittaa, että sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori tutkii epäillyn rikkomisen, jotta kyseinen digitaalisten palvelujen koordinaattori voisi tehdä tällaisen päätöksen kohtuullisen ajan kuluessa.

2. Kun sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ilmoittaa 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta päätöksestä asianomaiselle erittäin suurelle verkkoalustalle, sen on pyydettävä kyseistä verkkoalustaa laatimaan ja toimittamaan kuukauden kuluessa päätöksestä sijoittautumispaikan digitaalipalvelujen koordinaattorille, komissiolle ja lautakunnalle toimintasuunnitelma, jossa täsmennetään, miten kyseinen verkkoalusta aikoo lopettaa rikkomisen tai korjata sen. Toimintasuunnitelmassa esitettyihin toimenpiteisiin voi tarvittaessa kuulua osallistuminen 35 artiklassa tarkoitettuun käytännesääntöön.

3. Lautakunta ilmoittaa kuukauden kuluessa toimintasuunnitelman vastaanottamisesta sitä koskevan lausuntonsa sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorille. Kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin on kuukauden kuluessa lausunnon vastaanottamisesta päätettävä, onko toimintasuunnitelma asianmukainen rikkomisen lopettamiseksi tai korjaamiseksi.

Jos sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla on epäilyksiä siitä, pystytäänkö toimenpiteillä lopettamaan tai korjaamaan rikkominen, se voi pyytää, että kyseinen erittäin suuri verkkoalusta teettää itselleen riippumattoman lisätarkastuksen, jossa arvioidaan kyseisten toimenpiteiden tehokkuus rikkomisen lopettamisessa tai korjaamisessa. Siinä tapauksessa kyseisen verkkoalustan on toimitettava tarkastuskertomus kyseiselle digitaalisten palvelujen koordinaattorille, komissiolle ja lautakunnalle neljän kuukauden kuluessa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta päätöksestä. Kun digitaalisten palvelujen koordinaattori pyytää tällaista lisätarkastusta, se voi määrittää tarkastusorganisaation, joka suorittaa tarkastuksen kyseisen verkkoalustan kustannuksella ja joka valitaan 28 artiklan 2 kohdassa vahvistetuilla perusteilla.

4. Sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorin on ilmoitettava komissiolle, lautakunnalle ja asianomaiselle erittäin suurelle verkkoalustalle näkemyksensä siitä, onko kyseinen erittäin suuri verkkoalusta lopettanut rikkomisen tai korjannut sen, sekä syyt tähän näkemykseen. Sen on tehtävä tämä tapauksen mukaan seuraavien määräaikojen kuluessa:

a) yhden kuukauden kuluessa 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun tarkastuskertomuksen vastaanottamisesta, jos tällainen tarkastus on suoritettu;

b) kolmen kuukauden kuluessa 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua toimintasuunnitelmaa koskevasta päätöksestä, jos tällaista tarkastusta ei ole suoritettu;

c) välittömästi 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä, jos kyseinen verkkoalusta ei ole toimittanut toimintasuunnitelmaa kyseisen määräajan kuluessa.

Kyseisen ilmoituksen antamisen jälkeen sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla ei ole enää oikeutta toteuttaa asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan toimintaa koskevia tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 66 artiklan soveltamista tai muita toimenpiteitä, joita se voi toteuttaa komission pyynnöstä.

51 artikla
Komission väliintulo ja menettelyn aloittaminen

1. Komissio voi joko lautakunnan suosituksesta tai omasta aloitteestaan lautakuntaa kuultuaan aloittaa menettelyn 58 ja 59 artiklan mukaisten päätösten tekemiseksi, kun kyseessä on erittäin suuren verkkoalustan toiminta, jonka:

a) epäillään rikkoneen tämän asetuksen säännöksiä, ja sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori ei ole toteuttanut 45 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun komission pyynnön mukaisia tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteitä pyynnössä asetetun määräajan päättyessä;

b) epäillään rikkoneen jotakin tämän asetuksen säännöksistä, ja sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattori on pyytänyt

komissiota puuttumaan asiaan 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti, kun pyyntö on vastaanotettu;

c) on todettu rikkoneen jotakin III luvun 4 jakson säännöksistä, kun 50 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulle ilmoitukselle asetettu määräaika on päättynyt.

2. Jos komissio päättää aloittaa 1 kohdan mukaisen menettelyn, se ilmoittaa asiasta kaikille digitaalisten palvelujen koordinaattoreille, lautakunnalle ja asianomaiselle erittäin suurelle verkkoalustalle.

Asianomaisella sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattorilla ei ole 1 kohdan a ja b alakohdan tapauksessa kyseisen ilmoituksen antamisen jälkeen enää oikeutta toteuttaa asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan toimintaa koskevia tutkinta- tai täytäntöönpanotoimenpiteitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 66 artiklan soveltamista tai muita toimenpiteitä, joita se voi toteuttaa komission pyynnöstä.

3. Edellä 45 artiklan 7 kohdassa, 46 artiklan 2 kohdassa ja 50 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun digitaalisten palvelujen koordinaattorin on asiasta tiedon saatuaan toimitettava ilman aiheetonta viivytystä komissiolle:

a) kaikki tiedot, joita kyseinen digitaalisten palvelujen koordinaattori on vaihtanut rikkomiseen tai epäiltyyn rikkomiseen liittyen lautakunnan ja kyseessä olevan erittäin suuren verkkoalustan kanssa;

b) kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin asiakirja-aineisto, joka koskee rikkomista tai epäiltyä rikkomista;

c) muut kyseisen digitaalisten palvelujen koordinaattorin hallussa olevat tiedot, joilla voi olla merkitystä komission aloittaman menettelyn kannalta.

4. Lautakunnan ja 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön esittävien digitaalisten palvelujen koordinaattorien on ilman aiheetonta viivytystä toimitettava komissiolle kaikki hallussaan olevat tiedot, joilla voi olla merkitystä komission aloittaman menettelyn kannalta.

52 artikla
Tietopyynnöt

1. Voidakseen suorittaa tähän jaksoon perustuvat tehtävänsä komissio voi pelkällä pyynnöllä tai tekemällään päätöksellä vaatia asianomaisia erittäin suuria verkkoalustoja sekä muita henkilöitä, jotka toimivat elinkeino- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa ja voivat kohtuudella olla tietoisia rikkomiseen tai epäiltyyn rikkomiseen liittyvistä tiedoista, mukaan lukien 28 artiklassa ja 50 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja tarkastuksia suorittavat organisaatiot, toimittamaan tällaiset tiedot kohtuullisen ajan kuluessa.

2. Kun komissio lähettää pelkän tietopyynnön asianomaiselle erittäin suurelle verkkoalustalle tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle, se mainitsee pyynnön oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava, sekä 59 artiklassa säädetyt seuraamukset virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamisesta.

3. Kun komissio vaatii päätöksellä asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön antavan tietoja, se mainitsee pyynnön oikeusperustan ja tarkoituksen, täsmentää, mitä tietoja tarvitaan, ja vahvistaa

määräajan, jonka kuluessa tiedot on annettava. Se ilmoittaa myös 59 artiklassa säädetyistä seuraamuksista sekä 60 artiklassa säädetyistä uhkasakoista tai asettaa viimeksi mainitut uhkasakot. Lisäksi se ilmoittaa oikeudesta saattaa päätös Euroopan unionin tuomioistuimen tutkittavaksi.

4. Asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan omistajien tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen muiden henkilöiden tai näiden edustajien sekä oikeushenkilöiden, yhtiöiden tai yritysten tai jos ne eivät ole oikeushenkilöitä, henkilöiden, joilla lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan on kelpoisuus edustaa niitä, on toimitettava pyydetyt tiedot kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai muun 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun henkilön puolesta. Asianmukaisesti valtuutetut lakimiehet voivat antaa pyydetyt tiedot valtuuttajan nimissä. Viimeksi mainitulla on kuitenkin täysi vastuu siitä, että annetut tiedot ovat täydellisiä ja täsmällisiä eivätkä harhaanjohtavia.

5. Digitaalisten palvelujen koordinaattorien ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on komission pyynnöstä toimitettava komissiolle kaikki tiedot, joita se tarvitsee tähän jaksoon perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi.

53 artikla
Toimivalta tehdä haastatteluja ja kirjata lausumia

Tähän jaksoon perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi komissio voi haastatella ketä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka suostuu haastateltavaksi tutkinnan kohteeseen liittyvien rikkomista tai epäiltyä rikkomista koskevien tietojen keräämiseksi.

54 artikla
Toimivalta suorittaa paikalla tehtäviä tarkastuksia

1. Tähän jaksoon perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi komissio voi toteuttaa paikalla tehtäviä tarkastuksia asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön tiloissa.

2. Paikalla tehtäviä tarkastuksia voidaan suorittaa myös komission 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimittämien tarkastajien tai asiantuntijoiden avustuksella.

3. Komissio ja sen nimittämät tarkastajat tai asiantuntijat voivat paikalla tehtävien tarkastusten aikana pyytää asianomaista erittäin suurta verkkoalustaa tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua muuta henkilöä antamaan selvityksiä sen organisaatiosta, toiminnasta, tietotekniikkajärjestelmästä, algoritmeista, tietojenkäsittelystä ja liiketoiminnan harjoittamisesta. Komissio ja sen nimittämät tarkastajat tai asiantuntijat voivat esittää kysymyksiä asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan avainhenkilöstölle tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle.

4. Asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön on suostuttava komission päätöksellä määrättyyn paikalla tehtävään tarkastukseen. Päätöksessä mainitaan tarkastuksen kohde ja tarkoitus, vahvistetaan tarkastuksen aloituspäivä, ilmoitetaan 59 artiklassa ja 60 artiklassa säädetyt seuraamukset sekä mainitaan oikeus hakea muutosta päätökseen Euroopan unionin tuomioistuimelta.

55 artikla
Välitoimenpiteet

1. Jos menettelyssä, joka voi johtaa 58 artiklan 1 kohdan mukaisen noudattamatta jättämistä koskevan päätöksen tekemiseen, on kyse kiireellisyydestä palvelun vastaanottajille mahdollisesti aiheutuvan vakavan vahingon riskin vuoksi, komissio voi päätöksellään määrätä kyseiseen erittäin suureen verkkoalustaan kohdistuvia välitoimenpiteitä sen perusteella, että se on ensi näkemältä todennut rikkomisen.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaista päätöstä sovelletaan tietyn ajanjakson ajan ja sen voimassaoloa voidaan jatkaa sikäli kuin se on tarpeen ja aiheellista.

56 artikla
Sitoumukset

1. Jos erittäin suuri verkkoalusta antaa tämän jakson mukaisten menettelyjen aikana sitoumuksia, joilla varmistetaan tämän asetuksen asiaankuuluvien säännösten noudattaminen, komissio voi päätöksellään määrätä kyseiset sitoumukset kyseistä erittäin suurta verkkoalustaa velvoittaviksi ja ilmoittaa, ettei lisätoimille ole perusteita.

2. Komissio voi pyynnöstä tai omasta aloitteestaan aloittaa menettelyn uudelleen:

   a) jos jokin päätöksen perusteena ollut tosiseikka on muuttunut olennaisesti;

   b) jos kyseessä oleva erittäin suuri verkkoalusta toimii sitoumustensa vastaisesti; tai

   c) jos päätös perustui kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön toimittamiin puutteellisiin, virheellisiin tai harhaanjohtaviin tietoihin.

3. Jos komissio katsoo, että kyseisen erittäin suuren verkkoalustan sitoumuksilla ei voida varmistaa tämän asetuksen asiaankuuluvien säännösten tosiasiallista noudattamista, se hylkää kyseiset sitoumukset perustellussa päätöksessä menettelyn päättämisen yhteydessä.

57 artikla
Seurantatoimet

1. Tähän jaksoon perustuvien tehtäviensä suorittamiseksi komissio voi toteuttaa tarvittavat toimet sen seuraamiseksi, miten asianomainen erittäin suuri verkkoalusta noudattaa tätä asetusta ja panee sen tosiasiallisesti täytäntöön. Komissio voi myös määrätä kyseisen verkkoalustan tarjoamaan pääsyn tietokantoihinsa ja algoritmeihinsa ja antamaan niitä koskevia selityksiä.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisiin toimiin voi kuulua riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden ja tarkastajien nimittäminen avustamaan komissiota tämän asetuksen asiaankuuluvien säännösten noudattamisen valvonnassa sekä tarjoamaan komissiolle erityisasiantuntemusta tai -tietämystä.

58 artikla
Noudattamatta jättäminen

1. Komissio tekee päätöksen vaatimusten noudattamatta jättämisestä, jos se toteaa, että kyseessä oleva erittäin suuri verkkoalusta ei noudata yhtä tai useampaa seuraavista:

a) tämän asetuksen asiaa koskevat säännökset;

b) 55 artiklan mukaisesti toteutetut välitoimenpiteet;

c) 56 artiklan mukaisesti velvoittaviksi tehdyt sitoumukset.

2. Ennen 1 kohdan mukaisen päätöksen tekemistä komissio ilmoittaa alustavat havaintonsa kyseiselle erittäin suurelle verkkoalustalle. Alustavissa havainnoissa komissio selittää toimenpiteet, jotka se aikoo toteuttaa tai jotka asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan olisi sen mielestä toteutettava, jotta alustavissa havainnoissa esiin tuotuihin seikkoihin voidaan puuttua tehokkaasti.

3. Komissio määrää 1 kohdan mukaisesti hyväksytyssä päätöksessä kyseisen erittäin suuren verkkoalustan toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet 1 kohdan mukaisen päätöksen noudattamisen varmistamiseksi kohtuullisessa ajassa sekä antamaan tietoja toimenpiteistä, joita kyseinen verkkoalusta aikoo toteuttaa päätöksen noudattamiseksi.

4. Asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan on toimitettava komissiolle kuvaus 1 kohdan mukaisen päätöksen noudattamisen varmistamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä niiden täytäntöönpanon yhteydessä.

5. Jos komissio toteaa, että 1 kohdan edellytykset eivät täyty, se lopettaa tutkinnan päätöksellä.

59 artikla
Sakot

1. Komissio voi 58 artiklan mukaisessa päätöksessä määrätä kyseiselle erittäin suurelle verkkoalustalle sakon, joka on enintään kuusi prosenttia sen edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta, jos se toteaa, että kyseinen verkkoalusta tahallaan tai tuottamuksellisesti:

a) rikkoo tämän asetuksen asiaankuuluvia säännöksiä;

b) ei noudata 55 artiklan nojalla tehtyä päätöstä välitoimenpiteiden määräämisestä; tai

c) ei noudata vapaaehtoista toimenpidettä, josta on tehty velvoittava 56 artiklan nojalla tehdyllä päätöksellä.

2. Komissio voi päätöksellään määrätä kyseiselle erittäin suurelle verkkoalustalle tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle sakon, joka on enintään yksi prosentti edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta, jos se tahallaan tai tuottamuksellisesti:

a) antaa virheellisiä, puutteellisia tai harhaanjohtavia tietoja vastatessaan 52 artiklan mukaiseen pyyntöön tai, kun tietoja pyydetään päätöksellä, ei vastaa pyyntöön asetetussa määräajassa;

b) ei oikaise henkilöstön jäsenen antamia virheellisiä, epätäydellisiä tai harhaanjohtavia tietoja komission asettamassa määräajassa tai jättää toimittamatta tai kieltäytyy antamasta täydellisiä tietoja;

c) ei suostu 54 artiklan mukaiseen paikalla tehtävään tarkastukseen.

3. Ennen 2 kohdan mukaisen päätöksen tekemistä komissio ilmoittaa alustavat havaintonsa kyseiselle erittäin suurelle verkkoalustalle tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle.

4. Komissio ottaa sakon määrää vahvistaessaan huomioon rikkomisen luonteen, vakavuuden, keston ja toistuvuuden sekä 2 kohdan mukaisesti määrättyjen sakkojen tapauksessa menettelyn viivästymisen.

60 artikla
Uhkasakot

1. Komissio voi päätöksellään määrätä asianomaiselle erittäin suurelle verkkoalustalle tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle uhkasakon, joka on enintään viisi prosenttia edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta kultakin viivästyspäivältä laskettuna päätöksessä määrätystä päivästä, pakottaakseen ne:

   a) antamaan oikeat ja täydelliset tiedot vastauksena 52 artiklan mukaiseen tietojen pyytämistä koskevaan päätökseen;

   b) suostumaan tarkastukseen, jonka se on määrännyt tämän asetuksen 54 artiklan nojalla tehdyllä päätöksellä.

   c) noudattamaan 55 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyä päätöstä välitoimenpiteiden määräämisestä;

   d) noudattamaan sitoumuksia, joista on tehty oikeudellisesti velvoittavia 56 artiklan 1 kohdan nojalla tehdyllä päätöksellä;

   e) noudattamaan 58 artiklan 1 kohdan nojalla tehtyä päätöstä.

2. Kun asianomainen erittäin suuri verkkoalusta tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu muu henkilö on täyttänyt velvollisuuden, jonka täyttämiseksi uhkasakko määrättiin, komissio voi vahvistaa lopullisen määrän pienemmäksi kuin se olisi alkuperäisen päätöksen perusteella.

61 artikla
Seuraamusten määräämiseen sovellettavat vanhentumisajat

1. Komissiolle 59 ja 60 artiklassa myönnettyihin toimivaltuuksiin sovelletaan viiden vuoden vanhentumisaikaa.

2. Vanhentumisaika alkaa kulua päivästä, jona rikkominen tapahtui. Jatketun tai uusitun rikkomisen tapauksessa vanhentumisaika alkaa kuitenkin kulua päivästä, jona rikkominen lakkaa.

3. Kaikki komission tai digitaalisten palvelujen koordinaattorin suorittamat toimet rikkomisen tutkinnan tai rikkomista koskevan menettelyn aloittamiseksi katkaisevat sakkojen ja uhkasakkojen määräämiseen sovellettavan vanhentumisajan. Toimia, jotka katkaisevat vanhentumisajan kulumisen, ovat erityisesti:

   a) komission tai digitaalisten palvelujen koordinaattorin tietopyynnöt;

   b) paikalla tehtävä tarkastus;

   c) 51 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun komission toteuttaman menettelyn aloittaminen.

4. Vanhentumisaika alkaa uudelleen kunkin keskeytyksen jälkeen. Sakkojen tai uhkasakkojen määräämisen vanhentumisaika päättyy kuitenkin viimeistään sinä päivänä, jona kahden vanhentumisajan pituutta vastaava määräaika on kulunut

komission määräämättä sakkoa tai uhkasakkoa. Tätä määräaikaa pidennetään ajalla, joksi vanhentuminen katkeaa 5 kohdan mukaisesti.

5. Sakkojen tai uhkasakkojen määräämiseen sovellettava vanhentumisaika katkeaa ajaksi, jonka komission päätöstä koskeva menettely on vireillä Euroopan unionin tuomioistuimessa.

62 artikla
Seuraamusten täytäntöönpanon vanhentumisaika

1. Komission valtuuksia panna täytäntöön 59 ja 60 artiklan nojalla tehdyt päätökset rajoittaa viiden vuoden vanhentumisaika.

2. Vanhentumisaika alkaa kulua päivästä, jona päätös on tullut lainvoimaiseksi.

3. Seuraamusten täytäntöönpanoon sovellettavan vanhentumisajan katkaisee:

   a) ilmoitus päätöksestä, jolla on muutettu sakon tai uhkasakon alkuperäistä määrää taikka hylätty sen muuttamista koskeva hakemus;

   b) komission taikka jäsenvaltion komission pyynnöstä sakon tai uhkasakon täytäntöönpanemiseksi suorittama toimi.

4. Vanhentumisaika alkaa uudelleen kunkin keskeytyksen jälkeen.

5. Seuraamusten täytäntöönpanoon sovellettava vanhentumisaika keskeytyy ajaksi:

   a) joksi on myönnetty maksuaikaa;

   b) joksi maksun täytäntöönpano on Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksen nojalla keskeytetty.

63 artikla
Oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua asiakirja-aineistoon

1. Ennen 58 artiklan 1 kohdan, 59 tai 60 artiklan mukaisen päätöksen tekemistä komissio antaa asianomaiselle erittäin suurelle verkkoalustalle tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle muulle henkilölle tilaisuuden tulla kuulluksi:

   a) komission alustavista havainnoista, mukaan lukien seikat, joita vastaan komissio on esittänyt väitteitä; ja

   b) toimenpiteistä, joita komissio mahdollisesti aikoo toteuttaa a alakohdassa tarkoitettujen alustavien havaintojen perusteella.

2. Asianomainen erittäin suuri verkkoalusta tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu muu henkilö voi toimittaa huomautuksensa komission alustavista havainnoista kohtuullisessa määräajassa, jonka komissio asettaa alustavissa havainnoissaan ja joka ei saa olla lyhyempi kuin 14 päivää.

3. Komissio perustaa päätöksensä yksinomaan väitteisiin, joista asianomaiset osapuolet ovat voineet esittää huomautuksensa.

4. Asianomaisten osapuolten puolustautumisoikeudet turvataan menettelyssä täysin. Osapuolilla on oltava oikeus tutustua komission asiakirja-aineistoon neuvoteltua tietojen luovuttamista koskevien ehtojen mukaisesti, jollei asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan tai 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun muun henkilön liikesalaisuuksien suojaamiseen liittyvästä oikeutetusta edusta muuta johdu. Oikeutta tutustua asiakirja-aineistoon ei myönnetä luottamuksellisiin tietoihin eikä komission

ja jäsenvaltioiden viranomaisten sisäisiin asiakirjoihin. Erityisesti oikeus tutustua asiakirjoihin ei koske komission ja kyseisten viranomaisten välistä kirjeenvaihtoa. Tämän kohdan säännökset eivät estä komissiota luovuttamasta ja käyttämästä tietoja, jotka ovat tarpeen rikkomisen todistamiseksi.

5. Edellä olevan 52, 53 ja 54 artiklan nojalla kerättyjä tietoja saa käyttää ainoastaan tämän asetuksen tarkoituksiin.

6. Komissio, lautakunta ja jäsenvaltioiden viranomaiset sekä niiden virkamiehet, niiden palveluksessa olevat henkilöt ja muut niiden valvonnassa työskentelevät henkilöt sekä kaikki muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, mukaan lukien 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimitetyt tarkastajat ja asiantuntijat, eivät saa luovuttaa tämän jakson nojalla saamiaan tai vaihtamiaan tietoja eivätkä salassapitovelvollisuuden alaisia tietoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 51 artiklan 3 kohdassa ja 52 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen vaihtoa ja käyttöä.

64 artikla
Päätösten julkaiseminen

1. Komissio julkaisee päätökset, jotka se tekee 55 artiklan 1 kohdan, 56 artiklan 1 kohdan sekä 58, 59 ja 60 artiklan nojalla. Julkaistaessa mainitaan osapuolten nimet ja päätöksen pääasiallinen sisältö, mukaan lukien mahdollisesti määrätyt seuraamukset.

2. Julkaistaessa on otettava huomioon asianomaisen erittäin suuren verkkoalustan, 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen muiden henkilöiden ja kolmansien osapuolten oikeudet ja oikeutetut edut luottamuksellisten tietojen suojaamisessa.

65 artikla
Pääsyn rajoittamista koskevat pyynnöt ja yhteistyö kansallisten tuomioistuinten kanssa

1. Jos kaikki tämän artiklan mukaiset valtuudet tämän asetuksen rikkomisen lopettamiseksi on käytetty, mutta rikkominen jatkuu ja aiheuttaa vakavaa haittaa, jota ei voida välttää käyttämällä muita unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisia valtuuksia, komissio voi pyytää erittäin suuren verkkoalustan sijoittautumispaikan digitaalisten palvelujen koordinaattoria toimimaan 41 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

   Ennen tällaisen pyynnön esittämistä digitaalisten palvelujen koordinaattorille komissio pyytää asianomaisia osapuolia toimittamaan kirjalliset huomautuksensa määräajassa, joka ei saa olla lyhyempi kuin kaksi viikkoa, ja kuvailee harkitsemansa toimenpiteet sekä ilmoittaa niiden aiotun kohteen tai kohteet.

2. Jos tämän asetuksen yhdenmukainen soveltaminen sitä edellyttää, komissio voi omasta aloitteestaan toimittaa kirjallisia huomautuksia 41 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulle toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle. Se voi kyseisen oikeusviranomaisen luvalla esittää myös suullisia huomautuksia.

   Komissio voi pyytää, ainoastaan huomautustensa laatimista varten, kyseistä oikeusviranomaista toimittamaan sille kaikki asian arvioinnissa tarvittavat asiakirjat tai varmistamaan niiden toimittamisen.

66 artikla
Komission väliintuloon liittyvät täytäntöönpanosäädökset

1. Komissio voi tämän jakson soveltamisalaan kuuluvan väliintulonsa osalta hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä käytännön järjestelyistä, jotka koskevat:

a) 54 ja 57 artiklan mukaisia menettelyjä;

b) 63 artiklassa säädettyjä kuulemisia;

c) 63 artiklassa säädettyä neuvoteltua tietojen luovuttamista.

2. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 70 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Ennen 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden hyväksymistä komissio julkaisee niistä ehdotuksen ja pyytää kaikkia asianomaisia esittämään huomautuksensa ehdotuksessa ilmoitetussa määräajassa, jonka on oltava vähintään yksi kuukausi.

4 JAKSO
TÄYTÄNTÖÖNPANOA KOSKEVAT YHTEISET SÄÄNNÖKSET

67 artikla
Tietojenvaihtojärjestelmä

1. Komissio perustaa luotettavan ja turvallisen tietojenvaihtojärjestelmän, joka tukee digitaalisten palvelujen koordinaattorien, komission ja lautakunnan välistä viestintää, sekä ylläpitää tätä järjestelmää.

2. Digitaalisten palvelujen koordinaattorit, komissio ja lautakunta käyttävät tietojenvaihtojärjestelmää kaikessa tämän asetuksen mukaisessa viestinnässä.

3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa säädetään tietojenvaihtojärjestelmän käytännön järjestelyistä ja toiminnallisista järjestelyistä sekä järjestelmän yhteentoimivuudesta muiden asiaa koskevien järjestelmien kanssa. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 70 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

68 artikla
Edustajat

Jäljempänä sanotun rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2020/XX/EU[52] soveltamista, välityspalvelujen vastaanottajilla on oikeus valtuuttaa elin, järjestö tai yhdistys käyttämään puolestaan 17, 18 ja 19 artiklassa tarkoitettuja oikeuksia edellyttäen, että kyseinen elin, järjestö tai yhdistys täyttää kaikki seuraavat edellytykset:

a) se ei tavoittele toiminnastaan voittoa;

b) se on perustettu jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti;

c) sen lakisääteisiin tavoitteisiin sisältyy oikeutettu intressi varmistaa, että tätä asetusta noudatetaan.

[52] [Viite]

5 ARTIKLA
DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET

69 artikla
Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Edellä 23, 25 ja 31 artiklassa tarkoitettu vallan siirto komissiolle tapahtuu määräämättömäksi ajaksi [tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 23, 25 ja 31 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevan 23, 25 ja 31 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.

70 artikla
Komitea

1. Komissiota avustaa digitaalisten palvelujen komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän artiklaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

V luku
Loppusäännökset

71 artikla
Direktiivin 2000/31/EY tiettyjen säännösten kumoaminen

1. Kumotaan direktiivin 2000/31/EY 12–15 artikla.

2. Viittauksia direktiivin 2000/31/EY 12–15 artiklaan pidetään viittauksina tämän asetuksen 3, 4, 5 ja 7 artiklaan.

72 artikla
Muutokset kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista annettuun direktiiviin 2020/XX/EU

3. Lisätään liitteeseen I seuraava:

”(X) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta”

73 artikla
Arviointi

1. Viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen joka viides vuosi komissio arvioi tämän asetuksen ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden ja lautakunnan on toimitettava tietoja komission pyynnöstä.
3. Kun komissio tekee 1 kohdassa tarkoitettuja arviointeja, se ottaa huomioon Euroopan parlamentilta ja neuvostolta sekä muilta asiaankuuluvilta elimiltä ja muista lähteistä saadut näkemykset ja havainnot.
4. Komissio tekee lautakuntaa kuultuaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä arvioinnin lautakunnan toiminnasta ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, ottaen huomioon asetuksen ensimmäiset soveltamisvuodet. Havaintojen perusteella ja ottaen mahdollisimman tarkasti huomioon lautakunnan lausunnon kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi lautakunnan rakenteen osalta.

74 artikla
Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan [kolmen kuukauden kuluttua sen voimaantulosta].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.6. Kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

3.2.2. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.3. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)[53]

Toimintalohko: viestintäverkot, sisältö ja teknologia; sisämarkkinat, teollisuus, yrittäjyys ja pk-yritykset

Talousarviovaikutukset liittyvät komissiolle annettaviin uusiin tehtäviin, joita ovat esimerkiksi suora valvonta ja perustettavan lautakunnan tukeminen.

Toiminta: Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☑ **uuteen toimeen**

☐ **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen[54]**

☐ **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**

☐ **yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen**

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.4.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Asetuksen on määrä olla suoraan sovellettava [kolmen kuukauden] kuluttua sen hyväksymisestä, johon mennessä EU:n hallintokehyksen pitäisi mahdollistaa digitaalisten palvelujen toimiva valvonta yli valtioiden rajojen. Siihen mennessä jäsenvaltiot ovat myös nimittäneet jo olemassa olevat viranomaiset ja/tai perustaneet uusia viranomaisia hoitamaan digitaalisten palvelujen koordinaattorien tehtävät. Samaan aikaan on määrä olla perustettuna riippumaton neuvoa-antava ryhmä (”lautakunta”), jotta se voi ryhtyä suunnittelemaan toimintaansa ja alkaa ottaa vastaan ja käsitellä tietoja digitaalisten palvelujen koordinaattoreilta ja komissiolta antaakseen neuvontaa, lausuntoja ja suosituksia tämän asetuksen johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi. Lisäksi komissio valtuutetaan valvomaan tarvittaessa suoraan eräitä verkkoalustoja. Tätä koskevista menettelyistä ja kriteereistä säädetään delegoiduissa säädöksissä. Vielä samaan ajankohtaan mennessä on tarkoitus olla toimintavalmiina myös tietojenvaihtoa tukeva eurooppalainen verkkoalusta.

Alkuvaiheessa ja asetuksen ensimmäiseen lyhyen aikavälin tarkasteluun asti on tarkoituksena, että tukitoimet lautakunnan tieto- ja viestintätekniikan ja sisäisten sovellusten infrastruktuurille tarjoaa komissio, ja niihin voi mahdollisesti osallistua kansallisten digitaalisten palvelujen koordinaattorien henkilöstöä.

---

53 ABM: toimintoperusteinen johtaminen; ABB: toimintoperusteinen budjetointi.

54 Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

1.4.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta) […] Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi EU:n osallistuminen koskee muun muassa digitaalisten palvelujen asianmukaista valvontaa ja viranomaisten välistä yhteistyöstä unionin tasolla, millä tuetaan luottamusta, innovointia ja kasvua sisämarkkinoilla. Tämä on tarpeen, jotta voidaan varmistaa parhaat edellytykset innovatiivisten digitaalisten palvelujen kehittymiselle EU:ssa yli kansallisten rajojen ja samalla säilyttää turvallinen verkkoympäristö kaikille EU:n kansalaisille. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa vain Euroopan tasolla. Erityisesti *erittäin suurten verkkoalustojen* sääntelyn ja valvonnan koko EU:n kattavuus ja vaikutukset huomioon ottaen tarvitaan myös tehostettua eurooppalaista valvontatasoa, joka täydentää kansallisia sääntelyviranomaisia ja koordinoi näiden toimintaa.

Odotettavissa oleva EU:n tason lisäarvo (toteutuksen jälkeen) […] Tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa yksilöidään vain lisäarvo, joka saadaan unionin toimista, joilla puututaan erilaisten sääntely- ja valvontatapojen aiheuttamaan oikeudellisen hajanaisuuden riskiin (eli ottamatta huomioon, että digitaalisten palvelujen turvallisuus kasvaa ja luottamus niihin lisääntyy) rajatylittävän digitaalisen kaupan mahdollisen kasvun ollessa 1–1,8 prosenttia, mikä vastaa 8,6 miljardin euron ja jopa 15,5 miljardin euron liikevaihdon kasvua yli rajojen.

Toimenpiteiden täytäntöönpanon tuoman lisäarvon kannalta aloitteella saadaan aikaan merkittäviä tehokkuusetuja jäsenvaltioiden välisessä yhteistyössä ja joidenkin tekniseen apuun EU:n tasolla liittyvien resurssien jakamisessa, kun kyseessä on sisällön moderointijärjestelmien arvioiminen ja tarkastaminen, suosittelujärjestelmät ja verkkomainonta erittäin suurilla verkkoalustoilla. Tämä puolestaan lisää täytäntöönpano- ja valvontatoimien tehokkuutta, kun taas nykyinen järjestelmä perustuu suurelta osin vain harvojen jäsenvaltioiden rajalliseen valvontakapasiteettiin.

1.4.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Sähköisestä kaupankäynnistä annettu direktiivi 2000/31/EY muodostaa peruskehyksen digitaalisten palvelujen sisämarkkinoiden toiminnalle ja digitaalisten palvelujen valvonnalle sekä perusrakenteen jäsenvaltioiden väliselle yleiselle yhteistyömekanismille, joka kattaa periaatteessa kaikki digitaalisiin palveluihin sovellettavat vaatimukset. Direktiivin arvioinnissa on tuotu esiin puutteita useilla yhteistyömekanismin osa-alueilla, mukaan lukien tärkeät menettelylliset näkökohdat, kuten se, että jäsenvaltioilla ei ole selkeitä vastausaikatauluja ja vastausten saamisessa vastapuolilta on yleensä puutteita. Tämä on johtanut vuosien mittaan siihen, että jäsenvaltioiden välillä ei ole luottamusta rajatylittävien digitaalisten palvelujen tarjoajiin liittyvien huolenaiheiden käsittelyyn, erityisesti kun on kyse verkkoalustoista. Jäsenvaltiot ovat sen sijaan hyväksyneet sääntelyä itsenäisesti ja erityisesti asettaneet verkkoalustojen ja muiden verkossa toimivien välittäjien velvollisuuksille eri sääntöjä näiden alustojen ja välittäjien käyttäjien tarjoaman laittoman sisällön, tavaroiden tai palvelujen osalta. Tällä lainsäädännön hajanaisuudella on vakavia vaikutuksia sekä eurooppalaisten palveluntarjoajien kykyyn laajentaa toimintaansa sisämarkkinoilla että EU:n kansalaisten suojeluun ja turvallisuuteen verkossa. Direktiivin arviointi ja vaikutustenarviointi osoittivat, että on tarpeen määritellä Euroopan tasolla eriytettyjä sääntöjä ja vaatimuksia, myös erittäin suuria verkkoalustoja koskevia erityisvelvoitteita. Tämä vaatii asianmukaisia ja johdonmukaisia valvontavälineitä ja -mekanismeja Euroopan tasolla. Tästä syystä tässä asetuksessa säädettyjen erityisvelvoitteiden täytäntöönpano edellyttäisi erityistä EU:n tason yhteistyömekanismia ja erittäin suurten verkkoalustojen tehostettua ja joustavaa EU:n tason valvontaa. Yhteistyömekanismiin kuuluisi hallintorakenne, jolla varmistetaan tiettyjen vastuullisten elinten koordinointi EU:n tasolla.

1.4.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Digipalvelusäädöksessä määritellään tiettyihin tietoyhteiskunnan palveluihin (välittäjiin) sovellettavat uudet yhteiset vaatimukset, jotka menevät paljon sähköistä kaupankäyntiä koskevassa direktiivissä säädettyä peruskehystä pidemmälle. Tästä syystä tällä ehdotuksella on tarpeen luoda uusi kansallinen ja Euroopan tason sääntely- ja valvontatoiminto.

Tällä asetuksella on mahdollista saada aikaan synergiaa sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin mukaisen nykyisen yhteistyömallin kanssa erityisesti kansallisella tasolla, jossa digitaalisten palvelujen koordinaattorille voitaisiin antaa tehtäväksi myös käsitellä sähköisestä kaupankäynnistä annetun direktiivin 3 artiklan mukaisia ilmoituksia, vaikka asetuksessa ei sitä tähän valtuutetakaan.

1.5. Kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

– ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.

– ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia YYYY–YYYY.

☑ **kestoa ei ole rajattu**

– Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2023 ja päättyy vuonna 2026,

– minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)[55]

☑ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

– ☑ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

– ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☐ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

– ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

– ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

– ☐ varainhoitoasetuksen 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille

– ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

– ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut

– ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut

– ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

– *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa ”Huomautukset”.*

Huomautukset:

[55] Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Asetusta tarkastellaan uudelleen ja arvioidaan ensin viiden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta ja sen jälkeen säännöllisesti viiden vuoden välein. Tämän lisäksi komission olisi toteutettava useita seurantatoimia, mahdollisesti lautakunnan neuvosta, arvioidakseen sovellettavien toimenpiteiden vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta jatkuvalta perustalta, mukaan lukien esiin nousevien kysymysten seuranta ja analysointi.

Lisäksi komission olisi erityisesti tehtävä lyhyellä aikavälillä arviointi lautakunnan toiminnasta suhteessa sen tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin. Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti, onko tarpeen perustaa riippumaton virasto, ja mitkä olisivat tällaisen mahdollisen muutoksen rahoitusvaikutukset. Komissio raportoi arvioinnin tuloksista Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamista sisämarkkinoilla koskeviin yhdenmukaistettuihin sääntöihin ryhdytään asetuksen myötä soveltamaan uutta politiikkaa siten, että samalla voidaan varmistaa verkkopalvelujen turvallisuus ja luotettavuus ja perusoikeuksien suoja verkossa. Uudet säännöt edellyttävät myös yhdenmukaisuusmekanismia tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden soveltamiselle yli rajojen, uutta neuvoa-antavaa ryhmää, joka koordinoi kansallisten viranomaisten ja komission toimia, sekä komission suoraa täytäntöönpanovaltaa ja tietojärjestelmän perustamista helpottamaan digitaalisten palvelujen koordinaattorien välistä tiedonsiirtoa.

Näiden uusien tehtävien hoitamiseksi komission yksiköille pitää antaa tarvittavat resurssit. Uuden asetuksen täytäntöönpanon valvonnan arvioidaan edellyttävän 50 kokoaikavastaavan järjestelmää (15 kokoaikaista työntekijää uusien suorien valvontatehtävien ja päätösten hallinnointiin ja 35 kokoaikaista työntekijää lautakunnan toiminnan tukemiseen komission tutkimuksissa tai digitaalisten palvelujen koordinaattorien yhteisissä tutkimuksissa).

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Jotta lautakunta voi täyttää tässä asetuksessa vahvistetut tehtävänsä, säädetään, että lautakunnan puheenjohtaja tulee komissiosta, joka voi laatia asialistan jäsenten päätöksentekoa varten tässä asetuksessa vahvistettujen tehtävien mukaisesti.

Lisäksi on tarpeen varmistaa, että lautakunnan jäsenillä on mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia päätöksiä tosiseikkojen ja tausta-analyysin perusteella. Sen vuoksi säädetään, että lautakunnan työtä tuetaan komission hallintorakenteella.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet.

Komissioon nykyisin sovellettavat petostentorjunnan toimenpiteet kattavat tämän asetuksen soveltamiseksi tarvittavat lisämäärärahat.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolelle ehdotetut uudet budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero Otsake 1	JM/ EI-JM[56]	EFTA-mailta[57]	ehdokasmailta[58]	kolmansilta mailta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet
1	**02 04 05 01** **Digitaalinen Eurooppa -ohjelma –** Käyttöönotto, digitaalisten valmiuksien paras käyttö ja yhteentoimivuus **03 02 01 01** **Sisämarkkinaohjelma –** Tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoiden toiminta ja kehittäminen	JM	KYLLÄ	EI	EI	EI
1	**03 01 01 01** **Sisämarkkinaohjelman (ml. pk-yritykset) tukimenot**	EI-JM	KYLLÄ	EI	EI	EI

[56] JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.
[57] EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.
[58] Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

Ehdotuksen talousarviovaikutukset katetaan kokonaisuudessaan monivuotiseen rahoituskehykseen 2021–2027 sisältyvistä Digitaalinen Eurooppa -ohjelman ja sisämarkkinaohjelman määrärahoista. Nykyiseen monivuotiseen rahoituskehykseen ei ole tarkoitus kohdistua menoja.

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	1	Otsake 1

Toimintamäärärahat			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*Vuoden 2027 jälkeen*[59]	YHTEENSÄ 2023–2027	KAIKKI YHTEENSÄ
02 04 05 01 Digitaalinen Eurooppa -ohjelma – Käyttöönotto, digitaalisten valmiuksien paras käyttö ja yhteentoimivuus	Sitoumukset	(1)			4,526	6,076	9,802	9,802	9,802	*9,802*	40,008	49,810
	Maksut	(2)			2,525	4,526	5,075	8,800	9,000	*19,584*	30,226	49,810
03 02 01 01 Sisämarkkinaohjelma – Tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoiden toiminta ja kehittäminen	Sitoumukset	(3)				2,600	5,400	5,400	5,400	*5,400*	18,800	24,200
	Maksut	(4)				2,600	5,400	5,400	5,400	*5,400*	18,800	24,200
03 01 01 01 Sisämarkkinaohjelman (ml. pk-yritykset) tukimenot	Sitoumukset = Maksut	(5)			0,025	0,230	0,220	0,220	0,220		0,915	0,915

[59] Kaikki tämän sarakkeen luvut ovat suuntaa-antavia ja riippuvat ohjelmien jatkumisesta ja määrärahojen saatavuudesta

Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(1)+(3)+(5)			4,551	8,906	15,422	15,422	15,422	*15,202*	59,723	74,925
	Maksut	(2)+(4)+(5)			2,550	7,356	10,695	14,420	14,920	*24,984*	49,941	74,925

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Vuoden 2027 jälkeen*[60]**	**YHTEENSÄ (2023–2027)**
Henkilöresurssit				0,750	3,750	6,295	6,295	6,295	*6,295*	**23,385**
Muut hallintomenot				0,140	0,250	0,275	0,300	0,325	*0,325*	**1,290**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)			**0,890**	**4,000**	**6,570**	**6,595**	**6,620**	***6,620***	**24,675**

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***Vuoden 2027 jälkeen***	**YHTEENSÄ (2023–2027)**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset			5,441	12,906	21,992	22,017	22,042	***21,822***	**84,398**
	Maksut			3,440	11,356	17,265	21,015	21,540	***31,640***	**74,616**

60 Kaikki tämän sarakkeen luvut ovat suuntaa-antavia ja riippuvat ohjelmien jatkumisesta ja määrärahojen saatavuudesta

3.2.2. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

– ☑ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**YHTEENSÄ**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit			0.75	3.75	6.295	6.295	6.295	**23.385**
Muut hallintomenot			0,140	0,250	0,275	0,300	0,325	**1,290**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma			**0,890**	**4,000**	**6,570**	**6,595**	**6,620**	**24,675**

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät[61]								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot			0,025	0,230	0,220	0,220	0,220	**0,915**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma			0,025	0,230	0,220	0,220	0,220	**0,915**

YHTEENSÄ			0,915	4,230	6,790	6,815	6,840	25,590

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa[62].

61 Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

62 Koska aloite on luonteeltaan horisontaalinen ja kattaa useita komission toimivaltaan kuuluvia aloja, kuten sisämarkkinat, digitaaliset palvelut, kuluttajansuoja ja perusvapauksien suojaaminen verkossa, tarkoituksena on koota yhteen resursseja kaikista komission pääosastoista edellyttäen, että asiasta sovitaan keskusteluissa henkilöstöosaston ja asianomaisten pääosastojen kanssa.

3.2.2.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

– ☑ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

Vuosi		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• **Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)**								
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa				6	19	32	32	32
Edustustot								
Tutkimus								
• **Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna) - AC, AL, END, INT ja JED** [63] Otsake 7								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESTA 7 rahoitettavat	– päätoimipaikassa				11	18	18	18
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Ohjelman määrärahoista rahoitettavat [64]	– päätoimipaikassa							
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa							
Tutkimus								
Muu (täsmennettävä)								
YHTEENSÄ				**6**	**30**	**50**	**50**	**50**

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Asetuksessa yksityisille yrityksille ja jäsenvaltioille asetettujen velvoitteiden asianmukaisen noudattamisen valvonta Täytäntöönpanosäädösten ja delegoitujen säädösten valmistelu ja laatiminen tämän asetuksen mukaisesti Tutkimusten, tarkastusten ja muiden analyysien tekeminen, mukaan lukien data-analytiikka Julkisten ja kohdennettujen kuulemisten hallinnointi Algoritmi-, tekoäly- ja datanhallintajärjestelmien analysointiin liittyvien ulkoisten selvitysten hankinta ja hallinnointi Hallinnollinen tuki lautakunnalle ja kokousten järjestäminen, lausuntojen valmistelu ja muu tuki lautakunnalle
Ulkopuolinen henkilöstö	Tutkimusten, tarkastusten ja muiden analyysien tekeminen

63 AC= sopimussuhteiset toimihenkilöt, AL= paikalliset toimihenkilöt, END= kansalliset asiantuntijat, INT= vuokrahenkilöstö ja JPD= nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

64 Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

	Julkisten ja kohdennettujen kuulemisten hallinnointi Hallinnollinen tuki lautakunnalle ja kokousten järjestäminen, lausuntojen valmistelu ja muu tuki lautakunnalle

3.2.3. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

– ☑ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja

– ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

– ☑ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

– ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

– ☐ vaikutukset omiin varoihin

– ☐ vaikutukset sekalaisiin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin☐

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus[65]						
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Momentti …….							

LIITE
SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄÄN RAHOITUSSELVITYKSEEN

Ehdotuksen/aloitteen nimi:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista

(1) TARVITTAVIEN HENKILÖRESURSSIEN MÄÄRÄ ja KUSTANNUKSET

(2) MUIDEN HALLINTOMENOJEN KUSTANNUKSET

(3) LASKENTAMENETELMÄT KUSTANNUSTEN ARVIOIMISEKSI

(a) Henkilöresurssit

(b) Muut hallintomenot

[65] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

(4) Tarvittavien henkilöresurssien määrä ja kustannukset

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

☑ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7**		**2021**		**2022**		**2023**		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**		**YHTEENSÄ**	
		(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat	(kokoaikaiseksi muutettuna)	Määrärahat
• Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)																	
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa	AD					5	0,60	16	2,4	27	4,05	27	4,05	27	4,05		
	AST					1	0,15	3	0,45	5	0,75	5	0,75	5	0,75		
Edustustoissa EU:n ulkopuolella	AD																
	AST																
• Ulkopuolinen henkilöstö [66]																	

[66] AC= sopimussuhteiset toimihenkilöt, AL= paikalliset toimihenkilöt, END= kansalliset asiantuntijat, INT= vuokrahenkilöstö ja JPD= nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kokonais-määrärahat	AC							7	0,56	7	0,56	7	0,56	7	0,56		
	END							4	0,34	11	0,935	11	0,935	11	0,935		
	INT																
Muu budjetti-kohta (mikä?)																	
Moni-vuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7, välisumma**						6	0,75	30	3,75	50	6,295	50	6,295	50	6,295		

(5) Muiden hallintomenojen kustannukset

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
☑ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä**
Päätoimipaikassa:								
Virkamatka- ja edustuskulut				0.05	0.075	0.1	0.125	**0.35**
Konferenssi- ja kokouskulut			0.1	0.14	0.14	0.14	0.14	**0.66**
Tuotoksiin liittyvät toimintakustannukset (ks. laskentamenetelmät)			0.04	0,06	0,06	0,06	0,06	**0,28**
Muut budjettikohdat (*ilmoitetaan tarvittaessa*)								
Unionin edustustoissa EU:n ulkopuolella								
Virkamatkat, konferenssit ja edustuskulut								
Henkilöstön täydennyskoulutus								
Hankinta, vuokraus ja niihin liittyvät kulut								
Laitteisto, kalusto, tarvikkeet ja palvelut								
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7, välisumma**			0.140	0,250	0,275	0,300	0,325	**1,290**

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä**
Teknisen ja hallinnollisen tuen menot (ulkopuolista henkilöstöä lukuun ottamatta) toimintamäärärahoista (entiset BA-budjettikohdat)								
- päätoimipaikassa								
- unionin edustustoissa EU:n ulkopuolella								
Tutkimustoiminnan muut hallintomenot								
Muut budjettikohdat (*ilmoitetaan tarvittaessa*)								
Viestintä ja kuulemiset			0,025	0,230	0,220	0,220	0,220	**0,915**
Välisumma – monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät**								

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7 ja OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät YHTEENSÄ**			0,165	0,480	0,495	0,520	0,545	**2,205**

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

(6) Laskentamenetelmät kustannusten arvioimiseksi

(a) Henkilöresurssit

Tässä osassa esitetään laskentamenetelmä tarpeelliseksi arvioitujen henkilöresurssien laskemiseksi (arvioitu työkuormitus, mukaan lukien erityistehtävät (Sysper 2 -tehtäväalueet), henkilöstöryhmät ja vastaavat keskimääräiset kustannukset)

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7**
Huom: Tiedot kunkin henkilöstöryhmän keskimääräisistä kustannuksista ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivustolla osoitteessa https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
• Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt Olettaen, että asetus hyväksytään ja sen soveltaminen alkaa vuonna 2023, komission on asteittain kohdennettava sisäisesti uudelleen tarvittavat resurssit, jotta se voi varmistaa uusien tehtäviensä hoitamisen asetuksen soveltamispäivään mennessä, mukaan lukien asetuksen perusteella annettavien täytäntöönpanosäädösten ja delegoitujen säädösten hyväksyminen. Komission on myös perustettava erityistyöryhmä, jonka tehtävänä on valvoa asetuksen soveltamista erittäin suurten verkkoalustojen osalta sekä tukea lautakunnan toimintaa. Organisaatiokaavioon on sisällytettävä 15 kokoaikavastaavaa (13 AD + 2 AST), jotta voidaan hoitaa digipalvelusäädökseen liittyvät komission lisätehtävät (riitojen ratkaiseminen, suora valvonta, täytäntöönpanosäädökset). Lisäksi yhteensä 35 kokoaikavastaavaa (14 AD/TA, 3 AST, 7 CA ja 11 END) on siirrettävä komissiossa sisäisesti, jotta se voi antaa tukea lautakunnalle, ottaen huomioon, että tämä edellyttäisi noin 20/25:n erittäin suuren verkkoalustan aktiivista seurantaa (mukaan lukien kaikkien sääntelyasiakirjojen seulonta) ja osallistumista yhdenmukaisuus-/kahdenvälisyysmekanismiin (vertailun vuoksi: IMI-järjestelmässä on annettu sähköistä kaupankäyntiä koskevan direktiivin 3 artiklan mukaisesti noin 10 ilmoitusta vuodessa, eikä ei ole poissuljettua odottaa samanlaista tai jopa suurempaa määrää ilmoituksia liittyen digipalvelusäädöksen uusiin velvoitteisiin kaikkien EU:ssa toimivien tietoyhteiskunnan palvelujen osalta). Koska aloite on luonteeltaan horisontaalinen ja kattaa useita komission toimivaltaan kuuluvia aloja, kuten sisämarkkinat, digitaaliset palvelut, kuluttajansuoja ja perusvapauksien suojaaminen verkossa, tarkoituksena on koota yhteen resursseja kaikista komission pääosastoista edellyttäen, että asiasta sovitaan keskusteluissa henkilöstöosaston ja asianomaisten pääosastojen kanssa.
• Ulkopuolinen henkilöstö

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät**
• Vain tutkimusmenoista rahoitettavat toimet
• Ulkopuolinen henkilöstö

(b) Muut hallintomenot

Yksityiskohtaiset tiedot laskentamenetelmästä jokaisen budjettikohdan osalta

ja etenkin taustaoletukset (kokousten määrä vuodessa, keskimääräiset kustannukset jne.)

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKE 7**

Virkamatka- ja edustuskulut

- Paikalla tehtävät erittäin suuria verkkoalustoja koskevat tutkinnat: tällaisia tarkastuksia ei ole suunniteltu ensimmäiselle vuodelle (2023), mutta niiden arvioidaan olevan yhä tarpeellisempia voimaantulon jälkeen: arviolta 15 vuonna 2025, 20 vuonna 2026 ja 25 vuonna 2027, kun täytäntöönpanon valvontaan liittyvät toimet lisääntyvät. Keskimääräinen kustannus tutkintaa kohden on arviolta 0,005 miljoonaa euroa, jos paikalla on 2 henkilöstön jäsentä ja tutkinta kestää 5 päivää.

Konferenssi- ja kokouskulut

- Komission tukemien lautakunnan kuukausittaisten kokousten kustannukseksi on arvioitu 0,01 miljoonaa euroa kokousta kohden. Vuonna 2023 arvioidaan pidettävän vain 8 kokousta
- Muut asiantuntijakokoukset: varovaisen arvion mukaan vuosittain järjestetään enintään 4 asiantuntijakokousta, joissa kerätään johtavilta asiantuntijoilta tietoja ja neuvontaa teknisistä, oikeudellisista ja yhteiskunnallisista kysymyksistä

Tuotoksiin liittyvät toimintakustannukset

- Lautakunnan lausunnon valmistelu ja antaminen: on arvioitu, että yksi tällainen lausunto hallintoneuvoston kokousta kohti olisi tarpeellinen ja toteutettavissa. On arvioitu, että joka toisesta lausunnosta seuraisi 0,1 miljoonan euron tuki tilapäiseen tekniseen tutkimukseen.

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät** (tuki- ja toimintamenot)

Tukimenot

- Komission ja lautakunnan on kuultava laajasti eri tahoja useimmista keskeisistä tuotoksista. Yhden kuulemisen keskimääräiset kustannukset ovat arviolta 0,005 miljoonaa euroa, kun on kyse kohdennetuista kuulemisista ja fyysisistä tapaamisista; oletuksena on, että suurin osa kuulemisista järjestetään verkossa. Kuulemiset koskevat seuraavia: riskinarviointipuitteet (2, jotka toteutetaan vuosina 2024 ja 2025, ja yksi vuonna 2026), luonnos suuntaviivoiksi (2 kertaa vuodessa vuosina 2023–2025, ja arviolta 3 vuodessa sen jälkeen), täytäntöönpanosäädösten ja delegoitujen säädösten hyväksymistä edeltävät kuulemiset (3 vuonna 2023 ja 2 vuonna 2024).
- Jatkuvan viestinnän tukibudjetin, jolla tuetaan sidosryhmien osallistumista kaikkiin kuulemisvaiheisiin, on määrä olla 0,2 miljoonaa euroa vuodessa vuodesta 2024 alkaen.

Toimintamenot

Selvitykset ja kuulemiset

Komission olisi lautakuntaa tukevassa toiminnassaan ja omissa suorissa täytäntöönpanon valvontatehtävissään pystyttävä analysoimaan perusteellisesti erittäin suurten verkkoalustojen (noin 20/25 eri puolilla EU:ta) palveluja tukevia algoritmi-, datanhallinta- ja tekoälyjärjestelmiä. Tämä edellyttää pitkälle erikoistunutta asiantuntemusta, jota voi olla saatavissa tapauskohtaisilla selvityksillä ja/tai käyttämällä analyysin tueksi konsulttia, erityisesti seuraavissa tapauksissa:

- Tietopyynnöt riskinarviointia varten: tietojenkäsittelyyn ja ulkoiseen tekniseen tukeen liittyvät menot, joiden keskimääräinen arvio on 0,025 miljoonaa euroa pyyntöä kohti. Pyyntöjen määrän odotetaan kasvavan ja vakiintuvan noin kahteen pyyntöön vuodessa kunkin valvottavan erittäin suuren palveluntarjoajan osalta (oletettu määrä 20 palveluntarjoajaa) eli 40 tällaista pyyntöä vuodesta 2026 alkaen, 5 pyyntöä vuonna 2023 ja 20 vuonna 2025.
- Selvityksiin ja data-analyysialan asiantuntijoiden käyttöön tarvitaan varoja, jotta voidaan luoda metodologinen kehys ja tietopohja, joita tarvitaan riskien tunnistamiseen ja julkisen valvontaviranomaisen valmiuksien kehittämiseen niin, että Euroopan kansalaisia ja yrityksiä voidaan suojella asetuksen noudattamisen laiminlyönneiltä, ja jotta voidaan ottaa käyttöön standardeja ja menetelmiä laiminlyöntien korjaamiseksi. Katsotaan, että selvityksillä on säännöllisesti varmistettava toimivat menetelmät ja vankat puitteet erilaisten kehittyvien

algoritmisten järjestelmien tarkastamiseksi, riskien arvioimiseksi sekä niiden merkittävimpien riskien analysoimiseksi, joita alalla on yleisesti havaittu (eivät liity tiukasti yksittäisiin verkkoalustoihin/täytäntöönpanotoimiin vaan myös järjestelmiin, joilla on kykyä muokata tiettyjä markkinoita ja/tai tiedon levittämistä käyttäjille unionissa). Arvioiden mukaan järjestelmässä on tehtävä enimmillään 22 riskinarviointia, teknistä selvitystä ja toteutettavuustutkimusta, joiden vaativuus vaihtelee alhaisesta tasosta (50 000 euroa) yleiskattavaan (1 miljoonaa euroa). Näihin selvityksiin liittyvät maksusitoumukset on tarkoitus maksaa selvitysten valmistuttua eli keskimäärin sopimuksen allekirjoittamista seuraavana varainhoitovuonna.

- Erittäin suurten palveluntarjoajien algoritmisten järjestelmien ja tekoälyjärjestelmien yksittäiset tekniset tarkastukset ja lakisääteiset auditoinnit: vaikeus ulottuu hyvin vaativasta (noin kahdeksan algoritmisen järjestelmän tarkastaminen) kohtalaisen vaativaan (noin viiden algoritmisen järjestelmän tarkastaminen). Kustannusarviot ovat 0,5 miljoonaa euroa vaikeimman tason ja 0,3 miljoonaa euroa vähemmän vaativan tarkastamisen tapauksessa, jolloin keskimääräiset kustannukset olisivat 0,075 miljoonaa euroa yhden teknisen järjestelmän tarkastuksen (kuten arvioitu ulkoisten teknisten tarkastusten osalta asiakirjassa SMART 2018/0037) ja kokonaisanalyysia varten tarvittavien lisäresurssien osalta. Kustannukset kattavat ulkopuolisten datatutkijoiden käytön ja ulkopuolisen tuen hankinnan. On odotettavissa, että tällaista tarkastusta ei tehdä vuonna 2023, mutta kapasiteetti ja tarve lisääntyvät 16 (3 erittäin vaativaan ja 13 kohtalaisen vaativaan) tarkastukseen vuonna 2025. Tarkastukset on määrä saada päätökseen nopeammin kuin selvitykset, ja ne on tarkoitus maksaa keskimäärin samana sitoumusvuonna.

Tieto- ja hallintajärjestelmät

- Asetuksen soveltamista tukeva keskeinen tekijä on digitaalinen alusta, joka helpottaa tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden, lautakunnan ja komission välillä sekä auttaa varmistamaan toiminnot ja yhteentoimivuuden muiden asetuksessa säädettyjen toimintojen kanssa. Kehittämiskustannuksiksi arvioidaan 4,5 miljoonaa euroa 4 vuoden aikana (2 miljoonaa euroa vuonna 2023 perustamiseen, 1 miljoona euroa vuosina 2024 ja 2025 täysimittäiseen käyttöönottoon ja yhteentoimivuuteen ja 0,03 miljoonaa euroa päivittämiseen ja yhteentoimivuuden ylläpitämiseen). Ylläpito- ja käyttäjätukikustannusten arvioidaan olevan 0,001 miljoonaa euroa ensimmäisten kahden vuoden aikana ja vakiintuvan 0,002 miljoonaan euroon vuodessa sen jälkeen. Lisäpäivityksiin ja -kehittämiseen liittyvät maksut arvioidaan alustan toteutusta/käyttöönottoa seuraavana varainhoitovuonna.

Edellä esitetyn perusteella otsakkeeseen 7 sisältymättömillä toimintamenoilla olisi merkitystä seuraavien komission ohjelmien kannalta:

- **Digitaalinen Eurooppa -ohjelma**: sellaisten toimien osalta, jotka liittyvät yleisiin selvityksiin ja data-analyyseihin, joilla pyritään lisäämään valvontaviranomaisten valmiuksia analysoida, tunnistaa ja käsitellä erittäin suurten verkkoalustojen järjestelmähäiriöihin liittyviä riskejä yhteisissä puitteissa kaikkialla unionissa, jotta voidaan hoitaa tietopyynnöt ja hallinnointi sekä perustaa it-tietojen jakamiseksi tarvittava alusta, joka mahdollistaa tietojen vaihdon toimivaltaisten viranomaisten ja komission välillä sekä asetuksessa säädettyjen tietokantojen ja toimintojen yhteentoimivuuden, on suunniteltu menoja seuraavasti (miljoonaa euroa):

2023	2024	2025	2026	2027
4,526	6,076	9,802	9,802	9,802

- **Sisämarkkinaohjelma**: erittäin suurten verkkoalustojen osalta toteutettavat erityiset täytäntöönpanotoimet, kuten yksittäiset tekniset tarkastukset ja auditoinnit sekä niihin liittyvä julkinen kuuleminen

2023	2024	2025	2026	2027
0,025	2,830	5,620	5,620	5,620

Lisäys: yksityiskohtainen kuvaus toiminta- ja hallintomenoista

Lisäys: yksityiskohtainen kuvaus toiminta- ja henkilöstömenoista

				2023			**2024**			**2025**			**2026**			**2027**	**Yhteensä**
		määrä	yksikkökustannus	yhteensä	määrä	yksikkökustannus	yhteensä	määrä	yksikkökustannus	yhteensä	määrä	yksikkökustannus	yhteensä	määrä	yksikkökustannus	yhteensä	
Virkamatka- ja edustuskulut	Virkamatka- ja edustuskulut (tarkastukset)			0	10	0,005	0,05	15	0,005	0,075	20	0,005	0,1	25	0,005	0,125	
	VÄLISUMMA			**0**			**0,05**			**0,075**			**0,1**			**0,125**	**0,35**
Konferenssi- ja kokouskulut	Lautakunnan kokoukset	8	0,01	0,08	12	0,01	0,12	12	0,01	0,12	12	0,01	0,12	12	0,01	0,12	
	Muut asiantuntijakokoukset	4	0,005	0,02	4	0,005	0,02	4	0,005	0,02	4	0,005	0,02	4	0,005	0,02	
	VÄLISUMMA			**0,1**			**0,14**			**0,14**			**0,14**			**0,14**	**0,66**
Tuotoksiin liittyvät toimintakustannukset	Lausunnot	8	0,005	0,04	12	0,005	0,06	12	0,005	0,06	12	0,005	0,06	12	0,005	0,06	
	VÄLISUMMA			**0,04**			**0,06**			**0,06**			**0,06**			**0,06**	**0,28**
Selvitykset ja kuulemiset	Riskinarvioinnin puitetutkimukset	1	1	1	2	1	2	3	1	3	3	1	3	3	1	3	
	Tekniset selvitykset ja algoritmisen auditoinnin	3	0,3	0,9	6	0,3	1,8	12	0,3	3,6	12	0,3	3,6	12	0,3	3,6	

	puitteet																
	Teknisiä standardeja koskevat toteutettavuustutkimukset	2	0,05	0,1	2	0,05	0,1	2	0,05	0,1	2	0,05	0,1	2	0,05	0,1	
	Tietopyynnöt ja tietojen käsittely riskinarviointeja varten	5	0,025	0,125	15	0,025	0,375	20	0,025	0,5	40	0,025	1	40	0,025	1	
	Vuotuinen selvitys merkittävistä riskeistä	1	0,4	0,4	2	0,4	0,8	4	0,4	1,6	4	0,4	1,6	4	0,4	1,6	
	Tekniset tarkastukset ja auditoinnit (erittäin vaativat)		0,5	0	1	0,5	0,5	3	0,5	1,5	3	0,5	1,5	3	0,5	1,5	
	Tekniset tarkastukset ja auditoinnit (kohtalaisen vaativat)		0,3	0	7	0,3	2,1	13	0,3	3,9	13	0,3	3,9	13	0,3	3,9	
	Ohjeita koskevat kuulemiset	2	0,005	0,01	2	0,005	0,01	2	0,005	0,01	3	0,005	0,015	3	0,005	0,015	
	Riskinarviointipuitteita koskevat kuulemiset		0,005	0	2	0,005	0,01	2	0,005	0,01	1	0,005	0,005	1	0,005	0,005	
	Täytäntöönpanosäädöksiä ja delegoituja	3	0,005	0,015	2	0,005	0,01		0,005	0		0,005	0		0,005	0	

	säädöksiä koskevat kuulemiset															
	Viestintä ja sidosryhmien osallistumisen tukeminen		0,2	0	1	0,2	0,2	1	0,2	0,2	1	0,2	0,2	1	0,2	0,2	
	VÄLISUMMA			**2,55**			**7,905**			**14,42**			**14,92**			**14,92**	**54,715**
Tieto- ja hallintajärjestelmät	Digitaalisten clearinghouse-alustojen kehittäminen	1	2	2		1	1		1	1		0,5	0,5		0,5	0,5	
	Ylläpito		0,001	0,001		0,001	0,001		0,002	0,002		0,002	0,002		0,002	0,002	
	VÄLISUMMA			**2,001**			**1,001**			**1,002**			**0,502**			**0,502**	**5,008**
VÄLISUMMA menot				**4,691**			**9,156**			**15,697**			**15,722**			**15,747**	**61,013**
Henkilöstöbudjetti				0,750			3,750			6,295			6,295			6,295	**23,385**
KAIKKI YHTEENSÄ				**5,441**			**12,906**			**21,992**			**22,017**			**22,042**	**84,398**

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.